

FINNCHAM

KV-asiat – ajankohtaista 11.11.2022 | Anne Hatanpää

SISÄLLYSLUETTELO**AASIA, ARABIA, AUSTRALIA, LÄHI-ITÄ, UUSI-SEELANTI**

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva maittain	3
Arabiemiraatit	3
Etelä-Korea	4
Intia	4
Japani	4
Kiina	4
Myanmar	13
Nepal	13
AFRIKKA	13
Vastuullisen liiketoiminnan maakuva maittain	14
Kenia	14
Marokko	15
Mosambik	15
Senegal	15
Sierra Leone	15
EUROOPPA	15
Bosnia-Hertsegovina	27
Espanja	27
Islanti	27
Iso-Britannia	28
Kroatia	28
Norja	28
Puola	28
Ranska	29
Ruotsi	29
Tanska	29
Tsekki	30
Turkki	30
Ukraina	31
Venäjä	31
Viro	41
LATINALAINEN AMERIKKA	41
Vastuullisen liiketoiminnan maakuva maittain	41
Brasilia	41
Dominikaaninen tasavalta	42
Guyana	43
Meksiko	43
POHJOIS-AMERIKKA	43
NIMITYKSET	45
MUUTA	49
TILASTOKESKUS	62
TULLI	62

AASIA, ARABIA, AUSTRALIA, LÄHI-ITÄ, UUSI-SEELANTI

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva maittain

Vastuullisen yritystoiminnan maakuva: Bangladesh

Vastuullisen yritystoiminnan maakuva: Bangladesh - Ulkoministeriö (um.fi)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva: Intia

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva: Intia - Ulkoministeriö (um.fi)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Kiina

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva - Kiina - Ulkoministeriö (um.fi)

Vastuullisuusmuistio – Saudi Arabia

Vastuullisuusmuistio – Saudi Arabia - Ulkoministeriö (um.fi)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Vietnam

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Vietnam - Ulkoministeriö (um.fi)

Kaakkois-Aasiassa ei ole koettu "demokratia-aaltoa" - onko demokratiakehitys tullut tiensä päähän? Globaalin trendin mukaisesti demokratia on heikkenemässä Kaakkois-Aasian maissa. Erityisesti Yhdysvaltain ja Kiinan välisen suurvaltakilvoittelun aikana tämä voi herättää kysymyksen siitä, onko demokratiakehitys alueella tullut tiensä päähän. Kaakkois-Aasian maat ovat edelleen parhaimmillaankin "puolidemokratioita" alueella, jossa korruptio, eliitin valta, köyhyys ja ihmisoikeusloukkaukset ovat levinneet laajalle.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa johtava asiantuntija Bart Gaens ja vieraileva johtava asiantuntija Olli Ruohomäki globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta esittelevät Kaakkois-Aasian demokratioiden yleistilannetta, analysoivat kehitystä maittain ja tarkastelevat alueen ulkoisten toimijoiden geopolitiikkaa. He huomauttavat, että pragmatismi on keskeisessä osassa alueen hallintojärjestelmien toimintatavoissa.

"Niin kauan kuin elinolot paranevat tai vähintään pysyvät vakaina, osallistavaa politiikkaa ja ihmisoikeuksia yhteiskunnan kehityksen keskiössä pitävään länsimaiseen demokratiaan ei juuri kohdistu kiinnostusta", tutkijat kirjoittavat. <https://www.fiia.fi/julkaisu/southeast-asian-democracy>

ARABIEMIRAATIT

Suomi ja Arabiemiraatit kehittävät energia-alan yhteistyötään

Suomi ja Yhdistyneet Arabiemiirikunnat allekirjoittivat 9.5.2022 energia-alan yhteisymmärryspöytäkirjan (MOU). Sen tavoitteena on kehittää maiden välistä teknistä ja taloudellista yhteistyötä energia-alalla sekä edistää suomalaisten yritysten pääsyä Arabiemiraattien markkinoille. <https://bit.ly/3LjNkPj> TEM:in uutiskirje 13.5.2022

Arabiemiirikunnat tähtää vihreämpään talouteen ja Suomella on siihen ratkaisut valmiina

Arabiemiirikunnat ei ole kuuluisa kunnianhimoisesta ilmasto- ja ympäristöpolitiikastaan. Varakkaan öljyvaltion suosio nojaa Dubain vetovoimaan alueellisena liiketoiminnan ja turismin keskuksena. Mieleen tulevat ensimmäisenä pilvenpiirtäjät, valtavat landroverit ja maailman suurimmat ostoskeskukset. Vihreä ajattelu on kuitenkin saamassa jalansijaa 10 miljoonan asukkaan valtiossa, joka vasta viime vuonna juhlisti 50-vuotista taivaltaan.

Arabiemiirikunnat tähtää vihreämpään talouteen ja Suomella on siihen ratkaisut valmiina | Vapaasti kaupasta (ulkoministerio.fi)

ETELÄ-KOREA

Etelä-Korean akkuteollisuus monipuolistaa tuotantoketjuja

Etelä-Korea on maailman toiseksi suurin litiumioniakkujen tuottaja. Maan tavoitteena on olla maailman suurin akkutuottaja vuoteen 2030 mennessä. Vihreä siirtymä ja sähköautojen

yleistyminen kasvattavat kysyntää voimakkaasti. Etelä-Korean akkuteollisuuden heikkoutena on vahva riippuvaisuus tuontimateriaaleista, erityisesti Kiinasta. Sähköautojen nopea yleistyminen tekee arvokkaiden akkumateriaalien kierrättämisestä yhä tärkeämpää. Nyt investoinnit suuntautuvat entistä enemmän Eurooppaan.

[Etelä-Korean akkuteollisuus monipuolistaa tuotantoketjuja - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

INTIA

Rahapolitiikka kiristyy Intiassa

Keskuspankin rahapoliittinen komitea päätti kesäkuun 6. päivän kokouksessa nostaa tärkeimmän rahapoliittisen koron, repokoron, 4,9 prosenttiin. Samalla se tiedotti keskittyvänsä rahapoliittisen elvytyksen purkamiseen saadakseen inflaation takaisin tavoitetasolleen (2 % – 6 %) samalla kuitenkin talouskasvua tukien. Inflaatio oli maaliskokuussa noin 7 %, eli selvästi tavoitteen yläpuolella. Rahapolitiikka on kiristynyt nopeasti sen jälkeen, kun rahapoliittinen komitea toukokuun kokouksessaan alkoi purkaa rahapoliittista elvytystä pitkään jatkuneen pandemiavaiheen jälkeen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202226_3/

Intia hamstraa venäläistä öljyä

Epävirallisten arvioiden mukaan venäläistä öljyä tuotiin kesäkuussa Intiaan yli 1 miljoonan barrelin päivävauhtia, mikä vastaa lähes neljännessä Intian koko öljyntuonnista. Venäläisen öljyn tuonti Intiaan on kasvanut voimakkaasti viime kuukausina, sillä ennen Ukrainan sodan syttymistä Venäjän osuus Intian öljyn tuonnista jäi alle prosenttiin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202228_3/

Intia on nousemassa Kiinan ohi maailman väkirikkaimmaksi maaksi

YK:n julkaiseman uuden maailman väestöennusteen mukaan Intia ohittaa Kiinan väestömäärässä ensi vuonna. Tuolloin kummassakin maassa ennakoitaan olevan 1,4 miljardia ihmistä. Noin kolmannes maapallon väestöstä tulee näistä kahdesta maasta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202232_4/

Maakatsaus: Intia 2022

Tämä Keskuskauppakamarin Intia-katsaus on ajankohtainen tietopaketti yrityksille Intiasta. Asiantuntijoiden kirjoituksissa käsitellään Intian, Suomen ja EU:n kauppasuhteita, niiden kehittämispotentiaalia sekä Intian ulkopoliittikkaa ja taloutta. Katsaus ei olisi syntynyt ilman Ulkoministeriön, Ulkopoliittisen Instituutin, Suomen Pankin ja Business Finlandin asiantuntijoita.

[Maakatsaus: Intia 2022 - Keskuskauppakamari](#)

JAPANI

Uusi työlomasopimus mahdollistaa suomalaisnuorille tilapäisen työnteon Japanissa

Työlomasopimus helpottaa sopijamaiden 18–30-vuotiaiden nuorten mahdollisuuksia tutustua toiseen maahan sallimalla oleskelun rahoittaminen tilapäistöillä. Hallituksen esitys Japanin kanssa solmitun työlomasopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta on annettu eduskunnalle.

<https://bit.ly/3exP6C6> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 7.10.2022

KIINA

BOFIT odottaa Kiinan talouskasvun jäävän kuluvana vuonna vaimeaksi

Odotamme viime viikolla julkaisemassamme ennusteessa Kiinan BKT:n kasvun jäävän pariin prosenttiin tänä vuonna. Talouden elvytystoimet painottuvat vuoden loppupuolelle, mikä yhdessä kotimaisen kulutuksen toipumisen kanssa vauhdittaa vuoden 2023 kasvun 4 prosenttiin. Sen jälkeen kasvu hidastuu jälleen 3 prosenttiin. Kasvuluvut ovat karkeita arvioita, ja niiden avulla pyritään luomaan kuvaa Kiinan todellisen kokonaistuotannon kehityksestä. Tänä vuonna virallisten lukujen ja todellisen tilanteen välinen ero kasvaa. Viranomaisten paine näyttää tavoitteen mukaista noin 5,5 prosentin BKT:n kasvua on erittäin suuri. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202218_1/

Kiinan kiinteistösektorin ongelmat jatkuvat

Tammi-maaliskuussa asuntoja myytiin pinta-alalla mitattuna 14 % vähemmän ja juaneissa mitattuna 23 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lisäksi rakennusaloitukset supistuivat 17 %, maankäyttöoikeuksia kaupattiin 42 % vähemmän ja asuntoja valmistui 11 % vähemmän. Tilanne kiinteistösektorilla ei näytä helpottuvan, sillä maaliskuussa lähes kaikki mittarit olivat tammi- ja helmikuuta heikkomat. Valtaosassa suuria ja keskisuuria kaupunkeja asuntojen hinnat ovat edelleen laskussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202218_3/

Kiinan ulkomaankaupan kasvu hidastui maaliskuussa, vienti Venäjälle supistui

Kiinan tullin ulkomaankaupatilastojen mukaan tammi-maaliskuun tavaraviennin arvo kasvoi 16 % vuotta aiemmasta ja tuonnin arvo 11 %. Helmi-maaliskuussa ulkomaankaupan kasvu hidastui ja maaliskuussa tuonti kasvoi enää 1 % vuodentakaiseen verrattuna. Koronan leviäminen ja rajoitusten aiheuttamat logistiikkaongelmat ovat pahentuneet huhti-toukokuussa. Keskuspankin julkaisemissa maksutasetilastoissa tavara- ja palvelukauppa kasvoi lähes samaan tapaan. Tammi-maaliskuussa tavara- ja palveluviennin arvo kasvoi 18 % ja -tuonnin arvo 16 % vuodentakaisesta. Vaihtotaseen ylijäämä suhteessa talouden kokoon pysyi ennallaan ja oli 1,8 % BKT:stä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202218_4/

Kiinan taloudessa heikko huhtikuu

Tiukkojen koronarajoitusten sekä niiden aiheuttaman epävarmuuden ja saatavuusongelmien johdosta talousindikaattorit laskivat huhtikuussa selvästi. Tilastoviraston mukaan vähittäiskaupan myynnin arvo supistui 11 % vuotta aiemmasta ja reaalisesti myynnin voidaan arvioida laskeneen ainakin 13 %. Ravintolapalveluiden myynnin arvo supistui 23 % ja autojen 32 % vuotta aiemmasta. Vähittäiskauppa on jäänyt koronapandemian aikana muun talouden vauhdista. Tilastoviraston kuukausikasvulukujen pohjalta arvioituna vähittäismyynnin määrä on nyt suunnilleen samalla tasolla kuin kolme vuotta sitten. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202220_1/

Kiinalaisyriyten ulkomaiset investoinnit eivät viime vuonna piristyneet

UNCTADin tilastojen mukaan maailman suorien sijoitusten arvo oli runsaat 1 700 mrd. dollaria vuonna 2021. Se oli 77 % enemmän kuin vuotta aiemmin, jolloin investointeja tehtiin koronapandemian vuoksi historiallisen vähän. Kiinaan tehdyt suorat sijoitukset ovat kuitenkin kasvaneet koko pandemian ajan. Kiinan kauppaministeriön tilastojen mukaan Kiinaan suuntautui suoria sijoituksia viime vuonna yhteensä noin 173 mrd. dollaria eli 16 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2022 tammi-huhtikuun aikana suoria sijoituksia on virrannut Kiinaan jo lähes 75 mrd. dollarin edestä eli 26 % enemmän kuin vuotta aiemmin. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202220_2/

Hongkongin BKT kääntyi laskuun tammi-maaliskuussa

BKT supistui 4 % vuotta aiemmasta. Supistumiseen taustalla oli etenkin yksityisen kulutuksen vähentyminen, kun koronavirustartuntoja oli alkuvuonna paljon ja rajoituksia tiukennettiin tartuntojen määrän hillitsemiseksi. Myös viennin määrä supistui ensimmäisellä neljänneksellä. Viennin supistuminen jyrkkeni neljänneksen loppua kohti. Viennin arvo laski helmikuussa 9 %, mutta maaliskuussa peräti 17 % vuotta aiemmasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202220_3/

Kiinassa painopiste on siirtymässä koronatoimista elvytykseen

Koronatartuntojen määrä on selvästi vähentynyt Kiinassa. Viime päivinä tartuntamäärät ovat viranomaisten mukaan olleet samalla tasolla kuin helmikuun alussa, eli ennen tuoreimman korona-aallon alkua. Tilanteen helpottaessa koronarajoitteita on kevennetty ympäri Kiinaa, kuten Shanghaissa. Joillakin alueilla on toisaalta jouduttu tiukentamaan rajoitteita, kuten Pekingin liepeillä sijaitsevassa Langfangissa. Korona ja koronarajoitukset iskivät talouteen voimakkaasti huhtikuussa (BOFIT Viikkokatsaus 20/2022) ja tällä viikolla julkaistut ostopäällikköindeksit viittaavat yritysten tilanteen pysyneen heikkona toukokuussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202222_1/

Keskuspankki yrittää tukea taloutta myös lainanantoa lisäämällä, lainojen kysyntä kuitenkin vähäistä Viime viikon hallituksen kokous lupasi monia, usein löyhästi määriteltyjä, tukitoimia taloudelle. Monet niistä on tarkoitus toteuttaa pankkilainanantoa lisäämällä. Keskuspankki näyttääkin löyhentäneen suhtautumistaan velkaantumisen ja rahoitusmarkkinoiden riskien kuriin saamiseen ja on nyt enemmän huolissaan talouskasvusta. Keskuspankki on kuitenkin pyrkinyt välttämään laajaa rahapolitiikan keventämistä keskeisten instrumenttinsa kautta, sillä se voisi johtaa valuuttakurssin heikkenemiseen ja pääoman ulosvirtaan. Rahapolitiikkaa toteutetaankin entistä kohdennetummin ja ohjaamalla pankkikohtaisia lainamääriä ja korkoja, jolloin rahapolitiikan viron arviointi on aiempaakin vaikeampaa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202222_2/

Suomen Kiinan-tuonnin kasvu jatkui alkuvuodesta reippaana

Tammi-maaliskuussa Suomesta vietiin tavaroita Kiinaan 910 milj. eurolla, mikä oli 7 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Kiinasta tuotiin tavaroita Suomeen vajaalla 1,9 mrd. eurolla, mikä oli 40 % enemmän kuin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Maiden välisen kauppataaseen alijäämä kasvoi lähes kaksinkertaiseksi. Kiinan osuus Suomen tuonnista oli vajaat 9 % ja viennistä noin 5 %. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202222_3/

Taiwanin talous pärjännyt korona-aikana hyvin

Taiwanin tilastoviraston mukaan talous ei ole supistunut korona-aikana yhtenäkään vuosineljänneksenä ja vuositasolla kasvuluvut ovat olleet vahvoja (3,4 % vuonna 2020 ja 6,5 % vuonna 2021). Yksi tekijä vahvan kasvun taustalla on ollut koronatartuntojen varsin vähäinen määrä. Tämän vuoden huhtikuussa tartunnat lähtivät kuitenkin nousuun ja kesäkuussa raportoitiin jo keskimäärin 69 000 päivittäistä tartuntaa. Korkeista tartuntamääristä huolimatta päivittäisiä kuolemia on rekisteröity vain vähän. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202224_3/

Manner-Kiinan pörssit ovat kääntyneet nousuun alkuvuoden epävarmuuden jälkeen

Pörssikurssit olivat Kiinassa vuoden 2022 ensimmäisinä kuukausina huomattavassa laskussa. Shenzhenin pörssin yhdistelmäindeksi oli huhtikuun lopussa 26 %, Shanghaiin 16 % ja Hongkongin Hang Seng -indeksi 12 % alempana kuin vuoden 2022 alussa. Pörssien laskuun vaikuttivat mm. koronatilanteen vaikeutuminen, kiinteistösektorin ongelmat sekä epävarmuus hallituksen sääntelyn ja poliittisten linjausten suhteen etenkin teknologiasektorilla. Myös Ukrainan sota ja osakemarkkinoiden lasku Yhdysvalloissa heijastuivat Kiinan pörssiin. Ulkomaisten sijoittajien varallisuutta virtasi alkuvuonna Hongkongin pörssin yhteistyöohjelmien kautta pääosin ulos Kiinasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202226_1/

Kiinassa viljelykasvien kulutus kasvaa kotimaista tuotantoa nopeammin

Viimeisten 20 vuoden aikana tärkeimpien viljelykasvien kulutus on Kiinassa noussut vajaasta 400 miljoonasta tonnista noin 750 miljoonaan tonniin vuodessa. Riisi ja vehnä olivat pitkään eniten kulutetut viljelykasvit, mutta 1990-luvulla maissin kulutus alkoi nousta voimakkaasti. Nykyisin maissia kulutetaan vajaat 300 miljoonaa tonnia vuodessa eli saman verran kuin riisiä ja vehnää yhteensä. Myös soijapapujen kulutus on kasvanut merkittävästi; 2000-luvun alun noin 25 miljoonasta tonnista vuodessa nykyiseen noin 110 miljoonaan tonniin. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202226_2/

Kotitalouksien lainakanta kasvaa nyt ennätyksellisen hitaasti Kiinassa

Pankkisektorin lainakannasta vajaat 30 % on kotitalouksille myönnettyjä lainoja, joista valtaosa on otettu asunnon hankintaa varten. Nyt asuntojen hinnat ovat laskussa monissa eri kaupungeissa, ja tehtyjen asuntokauppojen määrät ovat supistuneet jo viime vuoden kesästä lähtien. Myyntitulojen pysyminen vähäisenä vaikeuttaa edelleen rakennuttajien rahoitusasemaa. Rakennusaloitusten ja maankäyttöoikeuksien myynnin lasku on jatkunut jo kohta vuoden. Kotitalouksien epävarmuus omasta tulokehityksestä ja talouden näkymistä on lisääntynyt kevään kuluessa koronatilanteen pysyessä vaikeana. Säästäminen on kasvanut, eikä velkaa ole enää haluttu ottaa vanhaan malliin. Kotitalouksille myönnettyjen pankkilainojen kokonaismäärän vuosikasvu onkin ennätyksellisen hidasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202228_1/

Kiinan tavaravienti Venäjälle supistuu ja kauppataseen alijäämä kasvaa

Kiinan tullin tietojen mukaan tavaraviennin arvo Venäjälle supistui kesäkuussa 17 % vuodentakaisesta. Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainassa Kiinan maaliskesäkuun vienti Venäjälle on supistunut 15 % vuodentakaisesta. Tavaratuonnin arvo Venäjältä kasvoi 56 % kesäkuussa (54 % maaliskesäkuussa) verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan. Iso osa tuonnin arvon kasvusta selittyy hintojen nousulla. Tavarakauppa Venäjän kanssa on ollut Kiinalle alijäämäistä jo usean vuoden ajan energiantuonnin lisääntyneenä. Tuonnin kasvettua ja viennin vähentyneenä alijäämä on syventynyt nopeasti. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202228_2/

Kiinan talous yskii – miten se näkyy euroalueella?

Kiinan johto on viime aikoina ollut enenevästi huolissaan maan talouden tilasta. Kiinan talousongelmat näkyisivät väistämättä myös muualla maailmassa, ensisijaisesti kaupankäynnin vähentymisen kautta. Toisaalta esimerkiksi euroalueen Kiinan-vienti ei ole sanottavasti kasvanut viimeiseen viiteen vuoteen. Kuten kuvioista 1 nähdään, Kiina on itse asiassa hidastanut koko euroalueen viennin kasvua jo ennen koronapandemiaa. Tämä saattaa kieltä sitä, että todellinen talouskasvu oli Kiinassa hidastumassa jo tuolloin, vaikka viralliset tilastot näyttivätkin tasaisempaa kuuden prosentin vauhtia. Esimerkiksi BOFITissa laskettu vaihtoehtoinen mittari BKT:n vuosikasvulle hidastui vuoden 2019 lopussa jo lähelle kahta prosenttia. <https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/kiinan-talous-yskii-miten-se-nakyy-euroalueella/>

Kiinan taloudessa heikko toinen neljännes eikä palautumista nopeaan kasvuun ole odotettavissa

Laajat koronasulut useissa Kiinan kaupungeissa johtivat siihen, että tilastoviraston mukaan maan bruttokansantuote supistui toisella neljänneksellä 2,6 % vuoden ensimmäiseen neljännekseen verrattuna. Virallisten tilastojen mukaan BKT:n vuosikasvu huhti-kesäkuussa oli niukasti positiivinen (0,4 %). Useat tarkkailijat kuitenkin arvioivat kasvun olleen todellisuudessa tätä hitaampaa. Myös BOFITin vaihtoehtoiset laskelmat viittaavat toisen neljänneksen vuosikasvun olleen selvästi negatiivinen. Talous supistui virallistenkin tilastojen mukaan useilla alueilla, joissa koronarajoituksia oli keväällä voimassa, kuten Shanghaissa (BKT -14 % vuodentakaisesta), Jilinissä (-5 %) ja Pekingissä (-3 %). https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202230_1/

Kiina lieventää rajoituksia mutta pitää kiinni "dynaamisesta nollalinjastaan" koronaviruksen suhteen

Pari kuukautta kestäneiden koronasulkujen jälkeen Pekingissä palattiin "normaaliin" virallisesti 29. toukokuuta ja Shanghai avautui 1. kesäkuuta. Valtion tasolla päätettiin myös uusista linjauksista, joiden myötä etenkin karanteenivaatimukset muuttuivat. Kesäkuusta lähtien ulkomailta saapuvien matkustajien, naapurustojen, joissa tartuntoja on esiintynyt, sekä lähikontaktien pakollista karanteenia lyhennettiin. Myös sisäisiä rajatarkastuksia ja rajoituksia vähennettiin. Rajoitusten helpottamisen jälkeen tartunnat ovat olleet nousussa kesä-heinäkuussa ja viimeisimmän viikon aikana on keskimäärin tilastoitu 890 uutta päivittäistä tartuntaa, joista noin 80 % on oireettomia. Useampi paikallishallinto on syyttänyt tartuntojen lisääntymisestä etenkin ulkomailta palaavia matkailijoita, joita koskeva karanteenivaatimus lyheni seitsemään päivään aiemmasta neljästätoista. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202230_2/

Kiinan vuoden 2022 BKT-ennusteet laskevat, Intialle ennustetaan vahvaa kasvua ja Venäjän talouden odotetaan supistuvan aiempaa vähemmän

IMF ennustaa tällä viikolla julkaistussa World Economic Outlookissa maailmantalouden kasvavan tänä vuonna 3,2 %, joka on huomattava pudotus viime vuoden 6,1 prosentin kasvuun. Kuluvan vuoden ennustetta on laskettu selvästi, sillä vielä alkuvuodesta IMF odotti kasvun yltävän 4,4 prosenttiin tänä vuonna. Nousevien talouksien kasvuennusteet ovat hieman muita maita korkeammat, mutta vaihtelua kasvuprosenteissa on runsaasti. IMF ennustaa Kiinan bruttokansantuotteen vuosikasvuksi 3,3 %, Venäjän -6 % ja Intian 7,4 %. Kasvulukuja varjostaa etenkin alkuvuoden synkät talousnäkymät koronaviruksen, Ukrainan sodan ja inflaation takia. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202230_3/

Manner-Kiinan ja Taiwanin välit jännittyneet

Yhdysvaltojen edustajainhuoneen puhemiehen Nancy Pelosin viimeviikkoisen Taiwanin-vierailun jälkeen Kiina on ilmoittanut Taiwaniin ja Yhdysvaltoihin kohdistuvista toimista. Yhdysvaltojen osalta Kiina katkaisi kahdenväliset ilmastoneuvottelut ja säännöllisen viestinvaihdon sotavoimien välillä sekä keskeytti yhteistyön oikeudellisissa kysymyksissä, kuten laittomien maahanmuuttajien palauttamisessa. Lisäksi Kiina asetti useita taiwanilaisia elintarvikkeita tuontikieltoon ja katkaisi hiekan viennin Taiwanille. Toimien taloudellinen vaikutus jäänee rajalliseksi. Elintarvikkeet kattavat Taiwanin Kiinan-viennistä hyvin pienen osan. Taiwanin käyttämästä hiekasta (lähinnä rakentamiseen) vain pieni osa on tuotu manner-Kiinasta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202232_1/

Kiinan johto ei maininnut lausunnossaan enää numeerista BKT-kasvutavoitetta

Kommunistisen puolueen politbyroo kokousti 28.7. ja julkaisi sen jälkeen virallisen lausunnon, jossa merkittävintä oli se, mikä jätettiin sanomatta. Tukahduttamiseen tähtäävää koronapolitiikkaa päätettiin jatkaa, vaikka se on selvästi hidastanut viime kuukausien talouskasvua. Enää lausunnossa ei kuitenkaan mainittu numeerista BKT:n kasvutavoitetta kuluvalle vuodelle. Sen sijaan politbyroo kannusti taloutta pääsemään loppuvuonna ”parhaaseen lopputulemaan”. Muutos on tervetullut – etenkin jos se on pysyvä - kun tiettyä kasvulukua ei enää tarvitse talouden eri tasoilla tavoitella hinnalla millä hyvänsä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202232_3/

Kiinassa talouskasvu pysyi heinäkuussa vaimeana

Kuluttajia vaivaava epävarmuus ja kiinteistösektorilla jatkuvat ongelmat painoivat taloutta edelleen heinäkuussa, ja kasvu oli laaja-alaisesti kesäkuuta hitaampaa. Yksityisen kulutuksen kehitystä heijasteleva vähittäiskauppa kasvoi nimellisesti 2,7 % vuotta aiemmasta. Reaalisten lukujen puuttuessa voidaan kuluttajahintainflaation (heinäkuussa 2,7 %) pohjalta arvioida, että reaalisuus jäi lähelle nollaa. Palvelusektorin kokonaistuotanto supistui kesäkuusta, ja kasvoi vain puoli prosenttia vuoden takaiseen nähden. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202234_1/

Kiinassa keskuspankki laski korkojaan, inflaatio vielä tavoitetason alapuolella

Samana päivänä heinäkuun heikkojen talouslukujen julkistamisen kanssa Kiinan keskuspankki laski toisen kerran tänä vuonna politiikkakorkojaan. Keskipitkän aikavälin lainanantokorkoa (1 vuoden MLF) laskettiin 10 korkopistettä 2,75 prosenttiin ja viikon käänteisrepo-operaation korkoa 2 prosenttiin. MLF-ohjelmassa keskuspankki tarjoaa liikepankeille keskipitkiä lainoja vakuuksia vastaan. Edellisen kerran keskuspankki laski korkojaan tammikuussa. Elokuussa (22.8.) laskettiin myös lainojen viitekorkoja (LPR). Vuoden mittaista LPR-korkoa laskettiin viidellä korkopisteellä 3,65 prosenttiin ja asuntolainojen viitekorkona käytettävää viiden vuoden LPR-korkoa 15 korkopisteellä 4,3 prosenttiin. Vuoden mittaisen LPR-koron osalta lasku oli ensimmäinen tammikuun jälkeen, kun taas viiden vuoden LPR-korkoa laskettiin edellisen kerran toukokuussa. Koronlaskuilla pyritään pienentämään velallisten korkokuluja ja tukemaan vaikeuksissa olevia asuntomarkkinoita. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202234_2/

Kuivuudesta johtuvat vesivoiman tuotanto-ongelmat ovat johtaneet sähkön säännöstelyyn

Kiinassa Viime viikolla Kiinassa oli ennätysellinen helleaalto, joka aiheutti kuivuutta Keski- ja Etelä-Kiinassa. Se johti jokien kuivumiseen Sichuanin provinssissa, jossa vesivoimalla on erittäin tärkeä rooli sähköntuotannossa. Sichuanissa käytetystä sähköstä noin neljä viidesosaa tuotetaan paikallisissa vesivoimaloissa. Provinssin johto on rajoittanut sähkön käyttöä niin kodeissa, toimistoissa kuin ostoskeskuksissakin ja käskenyt paljon energiaa käyttäviä tehtaita pysäyttämään tuotantonsa tämän viikon ajaksi. Keskeytykset vaikuttavat niin metallien, lannoitteiden, puolijohteiden, autojen kuin akkujenkin valmistajiin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202234_3/

Pienten pankkien ongelmat esillä Kiinassa Keväällä viisi pienehköä pankkia Henanin ja Anhuin maakunnissa keskeyttivät yllättäen talletusten maksamisen asiakkailleen. Myöhemmin on selvinnyt, että taustalla oli valtava kavallus, jossa tallettajien varoja oli lehtitietojen mukaan siirretty pankkien pääomistajalle tekaistujen lainasopimusten turvin. Talletusten jäädyttäminen johti

mielenosoituksiin, jotka ehtivät jatkua melkein kolme kuukautta, ennen kuin viranomaiset lupasivat pientaluttajien saavansa rahansa takaisin. Tällä viikolla hongkongilaismedia SCMP raportoi, että moni sellainenkin pientaluttaja, jonka olisi pitänyt jo saada rahansa, ei ole vielä niitä saanut.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202234_4/

Alueelliset koronatartuntakeskittymät piinaavat Kiinaa

Vaikka koronavirustartuntojen määrä manner-Kiinassa on pysynyt maltillisena viime kuukausina, alueelliset sulut ja tartuntatapaukset ovat olleet nousussa kesän jälkeen. Elokuussa useampi kaupunki joutui sulun kohteeksi ja tilanne on jatkunut syyskuussa. Koronatilanne on vaikuttanut niin kotimaan matkailuun kuin koulujen alkamiseenkin tänä syksynä. Kiina ei ole hellittänyt tiukkaa koronalinjaansa, joten sulkujen jatkumisen odotetaan vaikuttavan negatiivisesti talouskehitykseen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202236_1/

Kiinan vaihtotase on pysynyt reilusti ylijäämäisenä, pääomaa virrannut Kiinasta ulos

Alustavien maksutasetilastojen mukaan Kiinan vaihtotase oli huhti-kesäkuussa 80 mrd. dollaria ylijäämäinen. Koronapandemian aikana Kiinan tavaravienti on kasvanut voimakkaasti. Samaan aikaan koronasulkujen myötä tyrehtynyt kiinalaisten ulkomaanmatkailu on pitänyt palvelukaupan alijäämän selvästi tavanomaista pienempänä. Näin tavara- ja palvelukauppa on pysytellyt reippaasti ylijäämäisenä. Tavarakaupan ylijäämä oli toisella neljänneksellä 176 mrd. dollaria ja palvelukaupan alijäämä 21 mrd. dollaria. Vastaavasti tulojen taseen alijäämä on viime vuosina kasvanut. Ulkomaiset investoinnit Kiinassa ovat tuottaneet paremmin kuin kiinalaiset investoinnit ulkomailla, ja lisäksi kiinalaisia sijoituksia on pandemian aikana tehty muualle maailmaan aiempaa vähemmän.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202236_2/

Yhdysvallat ja Kiina pääsivät alustavaan sopuun tilintarkastuskiistassa, mutta muilta osin jännitteet maiden välillä eivät ole lientyneet

Yhdysvallat ja Kiina ilmoittivat elokuun lopulla alustavasta ratkaisusta tilinpäätöskiistaan, jossa kiinalaisyhtiöitä on uhannut poistaminen Yhdysvaltojen pörssiä, jos ne eivät anna tilinpäätöstietojaan yhdysvaltalaisviranomaisten tarkistettaviksi. Yhdysvaltalaisviranomaiset eivät vielä ole päässeet aloittamaan tarkistuksia, joten on yhä epäselvää, uhkaako yhtiöitä pörssistä poistaminen. Muilta osin maiden väliset jännitteet ovat kiristyneet Yhdysvaltojen edustajainhuoneen puheenjohtaja Nancy Pelosi vierailtua Taiwanilla ja Yhdysvaltojen julkaistua uusia toimia Kiinan korkean teknologian kehityksen hillitsemiseksi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202236_3/

Kiinan talouskasvu jäi suhteellisen vaimeaksi elokuussa, asuntorakentaminen supistuu edelleen

Kuukausi-indikaattorien antama kuva Kiinan talouskehityksestä parantui verrattuna kesä-heinäkuuhun ja erityisesti heikkoon alkuvuoteen, jolloin koronarajoitukset vähensivät talouden aktiiviteettia. Asuntorakentaminen supistuu kuitenkin edelleen, ja yhdessä korona- ja kiinteistömarkkinatilanteen aiheuttaman epävarmuuden kanssa painaa kotimaista kysyntää.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202238_1/

Kiinan ja Venäjän presidentit tapasivat, kauppa vahvistunut

Viime viikolla presidentit Xi Jinping ja Vladimir Putin tapasivat Uzbekistanissa Shanghain yhteistyöorganisaation kokouksen yhteydessä. Presidentit keskustelivat mm. maiden välisten logistiikkayhteyksien parantamisesta, kuten uudesta kaasuputkesta ja energian viennin lisäämisestä Venäjältä Kiinaan. Yhteistä tahtoa oli myös kaupankäynnin siirtämisestä yhä enemmän kansallisiin valuuttoihin. Putin toivoi myös tiiviimpää yhteistyötä tieteessä ja teknologiassa. Presidenttien tapaamisen jatkoksi Venäjän turvallisuusneuvoston sihteeri Nikolai Patrushev ja Kiinan ulkopolitiikan päädiplomaatti Yang Jiechi kävivät tällä viikolla 17. strategiset turvallisuusneuvottelut kaakkois-Kiinan Nanpingissa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202238_2/

Suomen tavaravienti Kiinaan supistui huhti-kesäkuussa

Suomesta vietiin Kiinaan tavaroita huhti-kesäkuussa 930 milj. eurolla, mikä oli vajaat 6 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lähes 40 % Suomen Kiinan-viennistä on raaka-aineita, ja niiden viennin arvo väheni toisella neljänneksellä 18 % vuotta aiemmasta. Suomen koko viennin arvo

kasvoi toisella neljänneksellä 27 % vuotta aiemmasta. Kiinan osuus viennistä laski 4,5 prosenttiin.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202238_3/

Kiinan uudesta silkkitiestä on tullut onnto iskusana - Ulkopoliitiikan lippulaivalta puuttuu pitkän aikavälin vetovoima Kiinan uusi silkkitie (*Belt and Road Initiative*) on kunnianhimoinen yhteyksien parantamiseen tähtäävä ohjelma, jonka avulla Kiina pyrkii liittämään naapurimaansa osaksi taloudellista vaikutuspiiriään. Xi Jinpingin presidenttikaudella silkkitiehankkeista on tullut Kiinan ulkopoliitiikan lippulaiva, jonka turvin maa yrittää kasvattaa vaikutusvaltaansa lähialueillaan yhä kireämmässä kansainvälispoliittisessa tilanteessa.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vanhempi tutkija Jyrki Kallio instituutin globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta analysoi silkkitiehankkeita Kiinan ulkopoliitiikan välineenä. Kallion mukaan silkkitiehankkeista on muodostunut kattokäsite erilaisille infrastruktuuri- ja kehityshankkeille, joilla ei näytä olevan yhteistä päämäärää tai strategiaa. Sen sijaan hankkeet palvelevat pääosin Kiinan taloudellisia tarpeita. Hankekokonaisuuden aatteellinen perusta on hatara ja muodostuu lähinnä Kiinan länsimaihin kohdistamasta kritiikistä.

"Silkkitiehankkeista onkin tullut pelkkä iskusana, jonka houkuttelevuus perustuu yksinomaan hankkeista saatavaan käytännön hyötyyn", kirjoittaja toteaa. "Kiinan arvopohjan tyhjiys saattaa pitkällä aikavälillä lisätä muiden toimijoiden, kuten esimerkiksi EU:n, yhteyshankkeiden vetovoimaa." <https://www.fiia.fi/julkaisu/chinas-belt-and-road-initiative>

Kiinan merkitys kauppakumppanina korostuu tuonnissa

Kiinan kanssa kauppaa käyvien suomalaisyritysten määrä on moninkertainen verrattuna Venäjän-kauppaa tehneisiin yrityksiin. Kiina on Suomen neljänneksi tärkein tuontimaa. Etenkin metalliteollisuus hyödyntää viennissään paljon kiinalaisia tuontipanoksia.

<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2022/kiinan-merkitys-kauppakumppanina-korostuu-tuonnissa/>

Rokotediplomatia indopasifisella alueella on lisännyt Kiinan ja Yhdysvaltain välisiä jännitteitä - Suurvaltakilpailu on vääristänyt koronarokotteiden tasavertaista jakelua

Kansainvälistä politiikkaa määrittää entistä enemmän yhteyksien politiikka (engl. *connectivity*), jolla valtiot pyrkivät luomaan moninaisia verkostoja eri yhteistyömuotojen vahvistamiseksi ja vaikutusvaltansa kasvattamiseksi. Koronapandemia on muodostanut suurvaltasuhteisiin uudenlaisen tavan kilpailla yhteyksistä ja vaikutusvallasta rokotteiden tuotannon ja jakelun kautta. Indopasifisella alueella tätä kilpailua käydään Kiinan sekä Yhdysvaltain ja sen kumppaneiden kesken.

Ulkopoliittisen instituutin uudessa julkaisussa tarkastellaan, kuinka rokotediplomatiasta on koronapandemian aikana tullut keskeinen osa Kiinan ja Yhdysvaltain välistä suurvaltakilpailua. Julkaisussa analysoidaan yhteyksien politiikan vaikutuksia indopasifiselle alueelle sekä kansainväliseen järjestykseen. Lisäksi julkaisussa valotetaan rokotteita vastaanottavien maiden reaktioita rokotediplomatiin. Julkaisun ovat kirjoittaneet tutkijatohtori Ville Sinkkonen instituutin globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta sekä asiantuntija Anu Ruokamo.

Kirjoittajien mukaan monenkeskistä yhteistyötä ja rokotelahjoitusten merkitystä painottavat Yhdysvallat ja sen kumppanimaat ovat onnistuneet murentamaan kahdenvälistä rokotekauppaa korostavan Kiinan kykyä hyödyntää rokotteita alueellisen vaikutusvaltansa pönkittämiseksi. Julkaisu osoittaa, kuinka kilpailullisella rokotediplomatialla on ollut kielteisiä seurauksia suurvaltasuhteille, kestäväälle alueelliselle ja kansainväliselle järjestykselle sekä tasavertaiselle yleishyödyllisten tuotteiden jakelulle.

"Rokotteiden jakelu on mahdollistanut sen, että suurvallat ovat voineet kasvattaa vaikutusvaltaansa ja samalla eräät pienemmät maat ovat oman asemansa vuoksi voineet vauhdittaa suurvaltojen välistä kilpailua. Kaiken kaikkiaan rokotediplomatia on lisännyt Yhdysvaltain ja Kiinan välisiä jännitteitä, luonut uuden, pakottavan diplomatian toimintatavan sekä vahvistanut epätasa-arvoa", Sinkkonen ja Ruokamo kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/vaccines-as-contentious-connectivity-in-the-indo-pacific>

Kiinan tämän vuoden kasvuennusteita laskettu reippaasti

Vielä keväällä valtaosa ennustajista uskoi Kiinan BKT:n kasvun pyörivän tänä vuonna noin 4–5 prosentissa. Nyt Maailmanpankki ennustaa Kiinan kasvavan kuluvana vuonna enää 2,8 %. OECD

laski syyskuussa oman ennusteensa 3,2 prosenttiin ja Aasian kehityspankki ADB 3,3 prosenttiin.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202240_1/

EU-kauppakamarin mukaan Kiinan liiketoimintaympäristö on vaikeutunut

Kiinassa toimiva EU-kauppakamari julkaisi syyskuun lopulla uuden positiopaperinsa, jossa se käy läpi Kiinan liiketoimintaympäristön tilannetta ja haasteita. Kauppakamarin mukaan yritysten toimintaympäristö on vaikeutunut merkittävästi ja epävarmuus on lisääntynyt. Talouden kysymykset ovat jääneet ideologian jalkoihin, mikä heijastuu tiukkana koronalinjana, yllättäen muutettavina sääntöinä, kotimaisen tuotannon suosimisena ja omavaraisuuden tavoitteluna.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202240_3/

European companies in China reported high risks and high rewards in 2021 -survey

<https://www.europeanchamber.com.cn/en/press-releases/3445>

Kiinan 20. puoluekongressi on vahvistanut politiikan päälinjoja

Kiinan kommunistisen puolueen kongressi käynnistyi 16.10. ja päättyi 22.10. Henkilövalintoja ei ole vielä tehty, mutta on selvää, että Xi Jinping tulee jatkamaan puolueen johdossa. Tähän asti kokouksen ehkä tärkein viesti on ollut, että jo aiemmin määritellyt politiikan päälinjat pysyvät ennallaan. Turvallisuuskysymykset ja ideologia ovat olleet aiempaa enemmän esillä, kun taas taloudesta on puhuttu vähemmän. Omavaraisuus korkean teknologian suhteen ja tuotantoketjujen turvallisuus ovat korkeita prioriteetteja. Valtiovetoinen kehitys näyttää jatkuvan, vaikka Xi kertoi myös, että uudistuksia ja avautumista jatketaan, ja markkinoiden sekä yksityisen sektorin merkitys on tärkeä. Sotavoimia ja kansallista turvallisuutta vahvistetaan kuten ennenkin, eikä Taiwaninkaan suhteen tehty uusia linjavetoja. Puheiden perusteella ei myöskään vaikuta siltä, että koronalinjaan tulisi muutoksia. Puheessaan Xi varoitteli, että edessä voi olla myrskyisiä aikoja. Niihin pitää olla valmiina ja pystyä sietämään vastoinkäymisiä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202242_1/

Kiina lykkäsi talouslukujen julkaisua

Kiinan tullin piti julkaista ulkomaankaupan tilastoja perjantaina 14.10. ja tilastokeskuksen kansantalouden tilastoja (ml. BKT) tiistaina 18.10. Molemmat kuitenkin lykkäsivät tilastojulkaisuja viime hetkillä, eikä kumpikaan ilmoittanut uutta julkaisupäivämäärää. Myöskään syytä lykkäykselle ei annettu, mutta se liittyy ilmeisesti käynnissä olevaan puoluekokoukseen. Monet odottavatkin, että tilastot saadaan ensi viikolla kokouksen päätyttyä. Tilastojulkaisujen lykkääminen on hyvin poikkeuksellista Kiinassa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202242_2/

Kiina yrittää rajoittaa kiinteistösektorin kriisiä ja tukea taloutta rahoitusta lisäämällä

Kiinteistösektorille suunnatut toimet ovat kohdennettuja ja niillä pyritään saattamaan loppuun jo aloitettuja rakennushankkeita sekä kannustamaan kuluttajia asuntokaupoille. Laajoja rakennuttajien pelastusoperaatioita ei ole tehty. Useat alueet ovat helpottaneet asuntokaupan ehtoja mm. poistamalla ostopoistamisia ja laskemalla käteisrahavaatimuksia. Keskuspankki on sallinut alhaisempia asuntolainakorkoja ensiasunnon ostajille. Lokakuusta lähtien on tarjottu myös helpotuksia asuntojen myyntivoiton verotukseen niille, jotka vaihtavat uuteen asuntoon samassa kaupungissa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202242_3/

Yhdysvallat laajentaa puolijohteiden vientirajoituksia Kiinaan

Yhdysvallat julkisti 7.10. uudet rajoitukset, joilla kielletään viemästä kehittyneitä puolijohteita ja sirujen valmistukseen käytettäviä laitteita Kiinaan. Vientirajoituksista voi vapautua ainoastaan erikoisluvalla. Kieltoja perustellaan kansallisella turvallisuudella. Kiinaa pyritään estämään saamasta käsiinsä sellaista teknologiaa, jolla se voi modernisoida asevoimiaan.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202242_4/

Vakaus ja kansainvälinen arvovalta ovat Kiinalle prioriteetteja - Puoluekokouksesta voidaan tehdä kolme johtopäätöstä

Lokakuussa järjestetyssä Kiinan kommunistisen puolueen (KKP) 20. puoluekokouksessa vahvistettiin presidentti Xi Jinpingin luotsaama ja hänen tukijoistaan koostuva maan ylin johto seuraavalle viiden vuoden kaudelle. Kokoukselta odotettiin suuntaviivoja sille, kuinka Kiina aikoo

ratkaista sen kohtaamat haasteet muun muassa maan taloudellisista ongelmista suurvaltasuhteiden kiristymiseen. Uusia avauksia kattavan asialistan kysymyksiin esitettiin vain vähän.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkimusprofessori Mikael Mattlin ja vanhempi tutkija Jyrki Kallio instituutin globaalien turvallisuuden tutkimusohjelmasta kirjoittavat, että KKP:n puoluekokouksessa tehdyt poliittiset linjaukset jäivät tänä vuonna poikkeuksellisen ohuiksi. Kirjoittajat esittävät, että epävakaa maailmanpoliittisessa tilanteessa Kiinan ulkopoliittikka ohjaa yhä tarve yhtäältä ylläpitää yhteiskunnallista vakautta ja toisaalta vahvistaa maan kansainvälispoliittista arvovaltaa.

Tutkijoiden mukaan puoluekokouksesta voidaan vetää kolme keskeistä johtopäätöstä. Ensinnäkin Kiina ei ole luopumassa useita vuosia jatkuneesta, taloudellisissa ja yhteiskunnallisissa uudistuksissa riskinottoa välttävästä linjastaan. Toiseksi lännen ja Kiinan näkemykset Kiinaan liitettävistä uhkakuvista tulevat jatkossakin poikkeamaan toisistaan. Kolmanneksi Xi Jinpingille uskollisten henkilöiden nimittäminen puolueen johtoon vahvistaa presidentin valtaa entisestään. Tämä voi kuitenkin hankaloittaa johdon asemaa.

"Kun puoluejohto on tästä eteenpäin pelkästään Xin tukijoiden käsissä, poliittisten virhearvioiden riskit niin talous- kuin ulkopoliitikassa kasvavat", Mattlin ja Kallio kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/kiinan-kommunistisen-puolueen-20-puoluekokous>

BOFIT Kiina-ennuste vuosiksi 2022–2024

Kiinan talouskasvu on kuluvana vuonna jäämässä hyvin vaimeaksi ja kasvun odotetaan jatkuvan hitaahkona myös lähivuodet. Kolmatta vuotta jatkuva tiukka koronarajoituspolitiikka on heikentänyt yritysten tilannetta ja kotitalouksien luottamusta. Taloudelle keskeinen kiinteistösektori on vaikeuksissa ja rakentaminen supistuu. Kumpaankaan ongelmaan ei ole odotettavissa nopeaa ratkaisua. Näiden lisäksi maailmantalouden tilan heikkeneminen synkistää Kiinan vientinäkymiä. Kiinan kasvun on jo pitkään odotettu hidastuvan rakenteellisten tekijöiden johdosta, mutta nyt näkymä on aiempaa heikompi. Geopoliittisten jännitteiden lisääntyminen ja suurvaltakamppailu ovat pidemmän aikavälin huolia, jotka heikentävät Kiinan kasvuedellytyksiä. Poliitikassa etusijalle on noussut ideologian vahvistaminen, mikä voi johtaa ristiriitaan talouskasvua edistävän politiikan kanssa. Nopean velkaantumisen, kiinteistömarkkinoiden ongelmien ja koronatoimien johdosta rahoitusmarkkinariskit ovat olleet koholla. Heikentynyt kasvunäkymä lisää talouden alasuuntaisia riskejä ja vaikeuttaa ongelmien hoitoa. Elvytysvaraa on aiempia vuosia vähemmän. Myös

Xi Jinping pönkitti valtaansa, moni talouspäättäjä vaihtumassa

Kiinan kommunistisen puolueen kongressi saatiin päätökseen 22.11. Xi Jinping jatkaa odotetusti puolueen ja maan johdossa. Kuusi muuta puolueen ylimpään ryhmään, politbyroon pysyvään komiteaan, valittua ovat kaikki Xille lojaaleja päättäjiä. He ovat Li Qiang, Zhao Leji, Wang Huning, Cai Qi, Ding Xuexiang ja Li Xi. Heistä Li Qiangin odotetaan olevan maan seuraava pääministeri, kun nykyinen pääministeri Li Keqiang jää syrjään maaliskuussa 2023. Pysyvään komiteaan ei valittu sellaista henkilöä, joka olisi ilmeinen seuraava maan johtaja. Myös osalla muista politbyroon 25 jäsenestä tiedetään olevan yhteyksiä Xihin, tavallisesti kokemusta Xin alaisena toimimisesta. Vallan keskittyminen yhden miehen harteille ja viimeistenkin vastavoimien syrjään laitto puoluejohdosta lisäävät yllättävien ja huonojen päätösten riskiä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202242_22/

Kiina raportoi yllättävän ripeästä BKT:n kasvusta kolmannella neljänneksellä

Kiina raportoi kolmannen neljänneksen BKT-kasvun olleen 3,9 % vuoden takaiseen verrattuna. Talous kasvoi myös edellisestä neljänneksestä lähes 4 %. BOFITin omat vaihtoehtoiset laskelmat kuitenkin viittaavat BKT-kasvun olleen virallisia lukuja selvästi hitaampaa. Virallisten ja vaihtoehtoisten kasvulukujen välinen erotus on kasvanut tänä vuonna huomattavasti.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202242_3/

BOFIT Kiina-tietoisku 2022 – materiaalit

[BOFIT Kiina-tietoisku 2022](#)

Guangzhoun erityisalue Nansha pyrkii kansainväliseksi korkeatasoiseksi

teollisuusmahdiksi Satamakaupunginosa Nanshasta pyritään vuoteen 2035 mennessä kasvattamaan Guangzhoun kansainvälistä talousveturia. Suunnitelmissa on keskittyä erityisesti innovaatioihin ja teknologiaan, korkeatasoiseen teollisuustuotantoon ja logistiikkaan.

Suomalaisyrittäjille mahdollisuuksia tarjoavat erityisesti erilaiset älyratkaisut merenkulussa, satamateknologiassa ja liikenteessä sekä teollinen digitalisaatio ja tieto- ja viestintäteknikka.

[Guangzhoun erityisalue Nansha pyrkii kansainväliseksi korkeatasoiseksi teollisuusmahdiksi - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Kiina-webinaari kauppakamarien kansainvälistymisviikolla

Helsingin seudun kauppakamari järjesti viikolla 44 osana kauppakamareiden kansainvälistymisviikkoa yhteistyössä Enterprise Europe Networkin (EEN) ja Suomi-Kiina kauppayhdistyksen kanssa webinaarin liittyen liiketoimintamahdollisuuksiin ja riskeihin Kiinassa. Kiinan markkinoiden muuttuessa ja geopoliittisen epävarmuuden kasvaessa korostuu yritysten toimintasuunnitelmien ajankohtaisuus, joka Kiinan markkinoilla toimivien ulkomaalaisperäisten yritysten, myös suomalaisten yritysten, on hyvä ottaa huomioon. Webinaari tarjosi ajankohtaista tietoa mahdollisuuksista ja muutoksista Kiinan markkinoilla sekä akateemisen että yrityspuolen asiantuntijoiden tarjoamana. Lisäksi webinaarissa kuultiin myös käytännön esimerkki Kiinan markkinoilla toimivalta yritykseltä.

<https://helsinki.chamber.fi/kiina-webinaari-kauppakamarien-kansainvalistymisviikolla/>

MYANMAR

Myanmarissa edistetään rauhaa ja demokratiaa hauraassa tilanteessa

Myanmarissa viime vuonna tapahtunut sotilasvallankaappaus järkytti kansaa ja pysäytti maan positiivisen kehityksen. Suomen Myanmarin-edustuston päällikkö Pekka Shemeikka näkee kriisistä huolimatta 55 miljoonan asukkaan maassa ja ihmisissä runsaasti potentiaalia, mikäli sotilaallisesta konfliktista onnistutaan löytämään uskottava ulospääsy.

[Myanmarissa edistetään rauhaa ja demokratiaa hauraassa tilanteessa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

NEPAL

Mandariineja, saippuaa ja tyrnimehua – kehitysyhteistyöstä buustia yrittäjyydelle Nepalín Kaukolännessä

Nepalissa syksyllä päättyvä Kaukolännen vesivarainhoitohanke onnistui tavoitteessaan vähentää köyhyyttä. Samalla kun kehitysyhteistyöllä parannettiin veden saatavuutta, edistettiin myös taloudellista toimeentuloa ja yrittäjyyttä.

[Mandariineja, saippuaa ja tyrnimehua – kehitysyhteistyöstä buustia yrittäjyydelle Nepalín Kaukolännessä - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

[Vesihanke Nepalissa paransi naisten, tyttöjen ja syrjäytyneiden dalitien asemaa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

AFRIKKA

Korkea velkaantuneisuus ja globaalit kriisit hankaloittavat Afrikan maiden ilmastopoliittikkaa

2000-luvusta piti tulla Afrikan vuosisata. Aikakausi, jolloin alueen köyhyys saadaan laskuun ja talous kestävästi kasvuun. Viime vuosina kriisejä on kuitenkin ilmestynyt yksi toisensa jälkeen. Koronapandemia vei Afrikan ensimmäiseen taantumaa neljännesvuosisataan. Heikon rokote kattavuuden, riittämättömän rahoitustilanteen sekä vähäisten politiikkatoimien vuoksi Afrikan maiden talouskasvu on jäämässä merkittävästi jälkeä kehittyneiden maiden kasvusta. Afrikan talouksien välillä on myös suuria eroja. Raaka-aineiden viennistä vahvasti riippuvaiset maat kärsivät koronapandemiasta eniten, kun taas talouden rakenteiltaan monipuolisemmat maat selviävät pienemmällä vauriolla. Pandemian yhä läsnä olevien talousvaikutusten lisäksi alue kärsii Venäjän aloittaman sodan vaikutuksista. Ruokaturva ja energian saatavuus ovat uhattuina, jonka seurauksena etenkin kaikkein heikoimmassa asemassa olevat kärsivät. Mahdollisuudet talouden elvyttämiseen ovat rajalliset ja siksi kotitalouksien säästöt ovat huvonneet ja kokonaiskysyntä on laskenut. Sekä valtioiden että kotitalouksien taloudelliset puskurit uuden sokin torjumiseen ovat

minimaaliset.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/korkea-velkaantuneisuus-ja-globaalit-kriisit-hankaloittavat-afrikan-maiden-ilmastopolitiikkaa/>

EU ja Afrikka: Global Gateway -investointipaketti

Global Gateway -strategiaan kuuluvan investointipaketin avulla EU tukee Afrikassa vahvaa elpymistä ja osallistavaa, ympäristömyönteistä ja digitaalista muutosta. Tavoitteena on vauhdittaa vihreää siirtymää

vauhdittaa digitalisaatiota

edistää kestävästä kasvua ja ihmisarvoisten työpaikkojen syntyä

tehostaa terveydenhuoltojärjestelmiä

parantaa koulutusta.

Investointipaketti toteutetaan Team Europe -aloitteina, joissa EU, sen jäsenmaat ja eurooppalaiset rahoituslaitokset tukevat yhdessä valikoituja konkreettisia muutoshankkeita eri prioriteettialoilla.

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/global-gateway/eu-africa-global-gateway-investment-package_fi

Kasvua Afrikasta? Finnfund kannustaa suuntaamaan Afrikan markkinoille

Jaakko Kangasniemen haastattelu

Onko yrityksesi harkinnut laajentamista Afrikan-markkinoille? Tai oletteko ehkä jo lähteneetkin? Afrikan maissa on kysyntää monenlaisille tuotteille ja palveluille. Nuori väestö, kaupungistuminen ja keskiluokkaistuminen sekä vientimarkkinoiden laajentuminen niin mantereeseen sisällä kuin sen ulkopuolelle avaavat mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Myös teollista tuotantoa on enenevässä määrin, mikä tarkoittaa kysyntää erilaisille teollisia prosesseja palveleville ratkaisuille.

”Uskomme, että monilla suomalaisilla yrityksillä on tarjottavanaan innovatiivisia ratkaisuja, joille on Afrikassa nyt kysyntää”, sanoo Finnfundin toimitusjohtaja Jaakko Kangasniemi.

[Kasvua Afrikasta? Finnfund kannustaa suuntaamaan Afrikan markkinoille - Business Associations | Kauppayhdistykset \(kauppayhdistys.fi\)](#)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva maittain

Vastuullinen liiketoiminta Etelä-Afrikassa

[Vastuullinen liiketoiminta Etelä-Afrikassa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Kenia

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-kenia/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva - Kongon demokraattinen tasavalta

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-kongon-demokraattinen-tasavalta/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Marokko

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-marokko/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva: Mosambik

[Vastuullisen liiketoiminnan maakuva: Mosambik - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva Nigeriassa

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/nigeria-toimintaymparistona/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva Tansaniassa

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-tansania/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Tunisia

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-tunisia/384951

KENIA

Kenia vältti vaaliväkivallan ja on nyt uuden edessä Suomen Nairobini-suurlähettilään Pirkka Tapiolan mukaan Kenia johtaa itäisen Afrikan taloudellista ja alueellista kehitystä. Kenia on nyt

uuden edessä historiallisen rauhallisten presidentinvaalien jälkeen. [Kenia vältti vaaliväkivallan ja on nyt uuden edessä - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

MAROKKO

Marokon vesisektorin näkymiä

Marokko kärsii kroonisesta vesipulasta, joka kuluvan vuoden kuivuuden vuoksi on kriisiytynyt. World Resources Institute arvioi vuonna 2015 Marokon olevan vuonna 2040 maailman kahdenkymmenen pahiten vesipulasta kärsivien maiden joukossa. Vesihuollon kannalta oleellisten patoalaiden vesivarastot ovat historiallisen matalalla, ja maa on käyttänyt puskurina toimineita pohjavesivarantojaan kestävämmällä tavalla. Hallitus on ottanut käyttöön hätätoimenpiteitä vedenkulutuksen säännöstelemiseksi ja käynnistänyt mediakampanjan. Maan suurin vesisyöppö on maatalous. Marokko haluaa lisätä patoallas- ja suolanpoistokapasiteettia, ja kehittää jätevesien puhdistusta. Teknisten ratkaisujen lisäksi Marokko tarvitsee pitkäjänteistä vesipolitiikkaa. Suomen ja Marokon vesialan yhteistyöpöytäkirja mahdollistaa sekä julkisen että yksityisen sektorin yhteistyön.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2022/marokon-vesisektorin-nakymia?type=country-outlook&industry=bio-and-circular>

MOSAMBIK

Luonnonvarojen reilu käyttö tukee demokratiaa Mosambikissa

Nesteytettyä maakaasua, kultaa, jalokiviä ja grafiittia - lista eteläisen Afrikan rannikolla sijaitsevan Mosambikin luonnonvaroista on pitkä ja vaikuttava. Suomi on tukenut vuodesta 2017 alkaen Mosambikin parlamentin ja alueparlamenttien työtä kaasu- ja kaivannaisteollisuudesta saatavien tulojen reilun käytön edistämiseksi.

[Luonnonvarojen reilu käyttö tukee demokratiaa Mosambikissa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SENEGAL

Suomen uusi edustusto avautunut Senegalissa

Suomi on avannut ensimmäisen suurlähetystönsä ranskankielisessä Länsi-Afrikassa. Lähetystössä työnsä aloittaneet suurlähettiläs Anu Saxén ja hallintovastaava Maija-Liisa Vähäkuopus kertovat, miksi edustusto avattiin juuri Dakariin ja miten edustusto perustetaan.

[Suomen uusi edustusto avautunut Senegalissa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

SIERRA LEONE

Sierra Leone - Country Reforms Offer Improved Possibilities for Business

The republic of Sierra Leone is a vibrant beautiful country of 71,740 square km situated on the Southwest coast of West Africa. It is bounded by Guinea in the north and north-east, Liberia in the east and by the Atlantic coast, running along the western edge.

[Sierra Leone - Country Reforms Offer Improved Possibilities for Business - Business Associations | Kauppayhdistykset \(kauppayhdistys.fi\)](#)

EUROOPPA

Euroopan tulevaisuutta käsitellyt konferenssi sai työnsä päätökseen. [Raportti](#) (käännös seuraa) konferenssin lopputuloksesta, johon sisältyy 49 ehdotusta, esiteltiin kolmen toimielimen puheenjohtajille 9. toukokuuta 2022. Raportti lopputuloksesta - toukokuu 2022

<https://futureu.europa.eu/pages/reporting> ja <https://bit.ly/3PtVBn9>

Saksa, Ranska ja Italia määrittävät EU:n suunnan - Kolmen suurimman jäsenmaan sisäinen kehitys ohjaa unionia kriisien keskellä EU:n kolme suurinta jäsenmaata ovat juuri kokeneet merkittäviä poliittisia muutoksia tai ovat järjestämässä parlamenttivaaleja. Saksan, Ranskan ja Italian sisäpoliittisella kehityksellä on seurauksia myös Euroopan unionille Ukrainan sodan ja covid-19-pandemian varjossa.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vanhempi tutkija Marco Siddi, johtava tutkija Niklas Helwig ja tutkija Tuomas Iso-Markku instituutin Euroopan unionin tutkimusohjelmasta tarkastelevat viimeaikaisia kehityssuuntia Berliinissä, Pariisissa ja Roomassa. Kirjoittajat arvioivat, miten nykyiset kriisit ovat vaikuttaneet tähän kehitykseen sekä näiden kolmen maan prioriteetteihin ja poliittiseen dynamiikkaan.

Kirjoittajien mukaan Saksan, Ranskan ja Italian sisäpoliittinen kehitys ja maiden keskinäinen vuorovaikutus ovat EU-politiikan kannalta keskeisiä. Nämä kolme perustajajäsentä usein ohjaavat unionia tärkeimpien haasteiden ratkaisemisessa. Lähtötilaisuudessa keskeisiä kysymyksiä ovat esimerkiksi finanssipolitiikka, energiamurros sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikka, mukaan lukien Euroopan strateginen autonomia.

"Ranskan, Saksan ja Italian voidaan odottaa jatkossakin ohjaavan EU:n politiikkaa tiiviissä yhteistyössä eurooppalaisten kumppanien kanssa, vaikkakin toisinaan eri painopisteiden mukaisesti", kirjoittajat toteavat. <https://www.fii.fi/julkaisu/european-politics-in-times-of-crisis>

Taluspoliittinen ministerivaliokunta puolsi EU:n ulkorajayhteistyöohjelmien varojen siirtämistä sisärajaohjelmiin Taluspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 4.5.2022, että EU:n alue- ja rakennepolitiikan ulkorajayhteistyöohjelmien vuoden 2022 aluekehitysvarat (noin 9,5 miljoonaa euroa) siirretään Interreg-sisäraajayhteistyöohjelmille. Siirron syynä on Venäjän hyökkäys Ukrainaan. <https://bit.ly/3FDsKlq> ja TEM:in Uutiskirje 6.5.2022

Valtioneuvosto tukee komission ehdotusta EU:n yritysvastuulainsäädännöstä

Euroopan komissio julkaisi 23.2.2022 ehdotuksensa EU:n yritysvastuulainsäädännöstä.

Valtioneuvosto toimitti eduskunnalle näkemyksensä komission ehdotuksesta. Valtioneuvosto pitää ehdotusta tärkeänä ja kannattaa sitä keskeisiltä osin, korostaen samalla, että sääntelyn tulee olla selkeää ja että yrityksillä tulee olla realistiset mahdollisuudet noudattaa ehdotettuja velvoitteita.

<https://bit.ly/39jNs41> ja TEM:in Uutiskirje 6.5.2022

Eurobarometri: Eurooppalaiset kannattavat EU:n reaktioita Ukrainan sotaan Suuri osa EU:n kansalaisista kannattaa toimia, joita EU on toteuttanut Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vuoksi. Enemmistö eurooppalaisista katsoo, että sodan alkamisen jälkeen EU on osoittanut solidaarisuutta (79 prosenttia) ja toiminut yhtenäisesti (63 prosenttia) ja nopeasti (58 prosenttia). Suomalaisista 85 prosenttia katsoo EU:n osoittaneen solidaarisuutta, 77 prosenttia katsoo EU:n toimineen yhtenäisesti ja 68 prosenttia nopeasti. Kyselyn mukaan kansalaiset kannattavat laajalti myös EU:n energiapoliittisia toimia, joiden tavoitteena on, ettei EU olisi enää riippuvainen Venäjän fossiilisista polttoaineista. Tämä kävi ilmi kaikissa 27 EU-maassa 13.–20. huhtikuuta 2022 toteutetussa Flash-eurobarometrikyselyssä. Haastateltavia EU:n kansalaisia oli 26 066, ja tutkimus toteutettiin verkossa. Suomalaisvastaajia oli 1 003.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eurobarometri-eurooppalaiset-kannattavat-eun-reaktioita-ukrainan-sotaan-2022-05-05_fi ja Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 12. toukokuuta 2022

Eurobarometri Euroopan nuorison teemavuodesta: Osallistuminen kiinnostaa nuoria eurooppalaisia entistä enemmän

Nyt kun Euroopan nuorison teemavuosi on täydessä vauhdissa ja Euroopan tulevaisuuskonferenssi – jossa nuorilla oli keskeinen osa – on päättyvässä, on hyvä tarkastella nuoren sukupolven mielialaa. Uusi Eurobarometri-selvitys osoittaa nuorten osallistumisen lisääntyvän: nykyisin valtaosa (58 %) nuorista osallistuu aktiivisesti yhteiskunnan toimintaan ja on ollut mukana yhdessä tai useammassa nuorisjärjestössä viimeisten 12 kuukauden aikana. Tässä on kasvua 17 prosenttiyksikköä verrattuna edelliseen Eurobarometriin vuodelta 2019. Nuorten mukaan mielenterveys ja fyysinen terveys ja hyvinvointi (34 %), ympäristönsuojelu ja ilmastonmuutoksen torjuminen (34 %) samoin kuin koulutus ja oppijoiden vapaa liikkuvuus (33 %) ovat Euroopan nuorison teemavuoden keskeisiä osa-alueita. Eurobarometrin tulokset vahvistavat myös, että Erasmus+ -ohjelman, joka viettää 35. juhlavuottaan vuonna 2022, tuntee yli puolet nuorista vastaajista, vaikkakin ohjelma tunnetaan joissakin EU-maissa paremmin kuin toisissa.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eurobarometri-euroopan-nuorison-teemavuodesta-osallistuminen-kiinnostaa-nuoria-eurooppalaisia-2022-05-06_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 12. toukokuuta 2022

Komissio hyväksyi Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman vuosille 2021–2027

Euroopan komissio on hyväksynyt EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 sekä Suomen kumppanuussopimuksen ensimmäisten joukossa koko EU:ssa. Ohjelma edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia. Kumppanuussopimuksessa kuvataan eri rahastojen strategista suuntaa ja keskinäistä koordinaatiota.

<https://bit.ly/39Cwz4M>, TEM:in uutiskirje 13.5.2022

toukokuuta 2022 Euroopan komission Suomen-

Selvitys EU:n digisäännöksistä tuo esille liiketoiminnan mahdollisuudet suomalaisille toimijoille

Euroopan komissio on antanut viimeisen kahden vuoden aikana useita digialaa koskevia lainsäädäntöaloitteita. Vaikka asetusehdotukset ovat valmisteluvaiheessa, suomalaisten yritysten olisi hyvä ymmärtää jo nyt säädöskehikon luomat datatalouden liiketoimintamahdollisuudet. Työ ja elinkeinoministeriön tutkimusyritys Witmilliltä tilaamalla selvityksellä kartoitettiin, millaiset mahdollisuudet uudet digisäädökset luovat liiketoiminnalle.

<https://bit.ly/3G0a3yD> ja TEM:in uutiskirje 13.5.2022 ja

<https://bit.ly/3z2IKm6>

EU:n tavoitteena turvallinen ja joustava satelliittiviestintäjärjestelmä

Valtioneuvosto antoi eduskunnalle 19.5.2022 U-kirjelmän, jossa kerrottiin EU:n turvallisten yhteyksien ohjelmasta ja Suomen kannoista siihen. Ohjelman tavoitteena on varmistaa jäsenvaltioiden turvalliset ja häiriötä kestävät satelliittiviestintäpalvelut. Ohjelman avulla rakennettava infrastruktuuri ja palvelut tukevat valtioiden turvallisuusoperaatioita ja esimerkiksi raja- ja merivalvontaa. Viestintäpalvelut kattaisivat myös paremmin strategisia alueita EU:n ulkopuolelta. Nyt ehdotettu 2,4 miljardin EU-rahoitus kohdistuu viranomaispalvelujen mahdollistamiseen, mutta ohjelmalla voidaan edistää myös kaupallisia palveluita.

<https://bit.ly/3wYJZ34> TEM:in uutiskirje 20.5.2022

Kevään 2022 talousennuste: Venäjän hyökkäys koettelee EU:n talouden häiriönsietokykyä

EU:n taloudessa odotettiin ennen sodan syttymistä pitkäaikaista ja vahvaa kasvua. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on kuitenkin tuonut uusia haasteita juuri kun unioni oli toipunut koronapandemian talousvaikutuksista. Sota tuo epävarmuutta ja raaka-aineiden hintoihin kohdistuvia nousupaineita. Sen vuoksi komissio on tarkistanut EU:n kasvunäkymiä alaspäin ja inflaatioennustetta ylöspäin. Kokonaistuotannon odotetaan nyt kasvavan sekä EU:ssa että euroalueella 2,7 prosenttia vuonna 2022 ja 2,3 prosenttia vuonna 2023 eli vähemmän kuin talven 2022 väliennusteessa. Suomessa kasvu on ennusteen mukaan heikompaa, tänä vuonna 1,6 prosenttia ja ensi vuonna 1,7 prosenttia. Euroalueen inflaatio on ennusteen mukaan 6,1 prosenttia vuonna 2022 ennen kuin se hidastuu 2,7 prosenttiin vuonna 2023. Koko EU:n inflaation odotetaan kiihtyvän tänä vuonna 6,8 prosenttiin ja ensi vuonna jälleen hidastuvan 3,2 prosenttiin. Suomessa inflaatio on ennusteen mukaan tänä vuonna 4,5 prosenttia ja ensi vuonna 2,3 prosenttia.

<https://bit.ly/3wNCay5> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 19. toukokuuta 2022

Europe Direct -verkosto pohti Milanossa uusia näkökulmia tiedotustyöhön ja

kansalaisten osallistumiseen nykyisessä levottomassa tilanteessa EU:lla on Europe Direct -pisteitä kaikissa jäsenmaissa. Yhteensä niitä on yli 400, ja näistä kahdeksan on Suomessa: Etelä-Pohjanmaa (Seinäjäki), Etelä-Savo (Mikkeli), Häme ja Pirkanmaa (Valkeakoski), Kainuu (Kajaani), Kuopio (Kuopio), Kymenlaakso (Hamina), Pohjois-Pohjanmaa (Oulu) ja Pohjois-Satakunta (Kankaanpää). Europe Direct -pisteet auttavat tuomaan EU:n lähemmäs ihmisiä eri puolilla Suomea ja edistämään eurooppalaista ulottuvuutta paikallistasolla. Ne vastaavat kysymyksiin EU:n politiikoista, ohjelmista ja prioriteeteista ja järjestävät erilaisia tapahtumia ja luentoja EU-asioista. Lisäksi ne tekevät yhteistyötä tiedotusvälineiden kanssa disinformaation torjumiseksi sekä koulujen kanssa edistääkseen unionin aktiivista kansalaisuutta. Tällä viikolla kaikkien yli 400 Europe Direct -pisteen edustajat tapasivat Milanossa Italiassa. Kokous pidettiin nyt, kun on taas mahdollista järjestää tapahtumia ja tavata ihmisiä paikan päällä eikä pelkästään näyttörüudulla, kahden pandemiavuoden jälkeen. <https://bit.ly/3zgzSbh> ja Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. kesäkuuta 2022

Talouspolitiikan EU-ohjausjakson kevätpaketti: Vihreän ja kestäväen elpymisen turvaaminen epävarmuuden lisääntyessä Komissio on esittänyt osana talouspolitiikan EU-ohjausjakson kevätpakettia maakohtaiset suosituksensa EU-maille tilanteessa, jossa koronapandemian vaikutusten alkamisesta on kulunut kaksi vuotta ja Venäjä käy hyökkäyssotaa Ukrainassa. Suomelle annetut suositukset liittyvät muun muassa sen varmistamiseen, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien menojen kasvu on linjassa neutraalin finanssipolitiikan virityksen kanssa. Suomen tulisi lisätä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen. Suomelle suositellaan myös etenemistä kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman sekä vuosien 2021–2027 koheesipolitiikan ohjelmien täytäntöönpanossa, myös Ahvenanmaata koskevan ohjelman osalta. Suosituksena on myös vähentää riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden tuonnista ja nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa. <https://bit.ly/3xdmVxh> ja Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 2. kesäkuuta 2022

Edustuston kansalaisviestinnän päällikkö Ismo Ulvila: Frans Timmermans vieraili Suomessa Komission johtavalla varapuheenjohtajalla Frans Timmermansilla viime viikko oli kiireinen, sillä Euroopan parlamentti äänesti EU:n massiivisesta Fit for 55-ilmastopakettista Strasbourgissa. Silti Timmermans ehti tulla kahdeksi päiväksi Suomeen keskustelemaan ilmastosta sekä puhumaan Espoon Otaniemessä järjestettyyn eurooppalaisten kaupunkien Eurocities-verkoston vuosittaiseen tapahtumaan. Tiheään aikataulutetulla vierailullaan Timmermans tapasi eduskunnan suuren valiokunnan, lukuisia ministereitä, Suomen Ilmastopaneelin, yritysmaailmaa ja kansalaisjärjestöjä sekä Helsingin kaupungin ylintä johtoa. Metsäretkellä Sipooseen Timmermans pääsi tutustumaan suomalaiseen metsänkasvatukseen. Vierailu huipentui tiukkaa asiaa täynnä olevaan keskusteluun, johon osallistui nuoria eri tahoilta samoin kuin saamelaisten edustaja. Vieraamme oli erittäin tyytyväinen matkan antiin ja painotti metsäkäsytymyksessä tieteeseen perustuvan päätöksenteon keskeistä roolia. Ajankohtaista tietoa Suomen ilmasto- ja energiatarvotteista on saatavilla alla olevan linkin kautta. Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. kesäkuuta 2022 https://finland.representation.ec.europa.eu/strategia-ja-painopisteet/eun-keskeiset-politiikat-ja-suomi/ymparisto-euroopan-vihrean-kehityksen-ohjelma-suomessa_fi

Eurobarometri: Puolustus ja energiaomavaraisuus eurooppalaisille tärkeimmät kysymykset vuonna 2022 Tällä viikolla julkaistu Eurobarometri-kysely osoittaa, että eurooppalaiset kannattavat vahvasti yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa ja odottavat EU:n luopuvan riippuvuudestaan Venäjän energialähteistä. Kyselystä käy ilmi myös, että suurin osa eurooppalaisista on tyytyväisiä niin EU:n (59 %) kuin oman maansa (57 %) toimiin Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta. Eniten tukea saavat humanitaariset toimet (93 %) ja sotaa pakenevien vastaanotto EU:hun (91 %). Lisäksi 80 prosenttia eurooppalaisista tukee Venäjää vastaa asetettuja talouspakotteita ja 70 prosenttia puolustustarvikkeiden toimittamista Ukrainaan. Komission RePowerEU-suunnitelman tavoitteet saavat Eurobarometrin mukaan laajaa tukea. Vastaaajista 87 prosenttia katsoo, että EU:n olisi vähennettävä riippuvuuttaan venäläisistä energialähteistä mahdollisimman pian, ja 80 prosentin mielestä energiapolitiikalla voidaan edistää EU:n strategisten etujen puolustamista. Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. kesäkuuta 2022 https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eurobarometri-puolustus-ja-energiaomavaraisuus-eurooppalaisille-tarkeimmat-kysymykset-vuonna-2022-2022-06-15_fi

Ukraina: Komissio antaa ohjeistusta sotaa pakenevien auttamiseksi työmarkkinoille ja koulutukseen Venäjän hyökättyä Ukrainaan lähes 7 miljoonaa ihmistä on paennut Ukrainasta EU:hun. Tähän mennessä vain suhteellisen pieni osa työkäisistä pakolaisista on päässyt EU:n työmarkkinoille, mutta työmarkkinoille haluavien ihmisten määrän odotetaan kasvavan. Komissio on sen vuoksi antanut EU-maille ohjeistusta siitä, miten Ukrainasta tulevat voidaan integroida työmarkkinoille ja miten heidän pääsyään ammatilliseen koulutukseen ja aikuiskoulutukseen voidaan tukea. Komissio kehottaa EU-maita muun muassa tiedottamaan Ukrainasta pakenevien ihmisten saatavilla olevasta tuesta, kuten ammatinvalinnanohjauksesta ja neuvonnasta. Lisäksi EU-maiden olisi helpotettava työmarkkinoille integroitumista esimerkiksi rohkaisemalla saapujia rekisteröitymään julkisiin työvoimapaalveluihin ja tukemalla työnantajia,

jotka palkkaavat sotaa pakenevia. Olisi myös varmistettava, että pakolaisten taidot ja pätevyys voidaan arvioida ja tunnustaa nopeasti.

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. kesäkuuta 2022
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fin_ip_22_3620

Valtiontuki: Komissiolta hyväksyntä Suomen 500 miljoonan euron yritystukiohjelmalle Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta Komissio on hyväksynyt Suomen 500 miljoonan euron tukiohjelman niiden yritysten tukemiseksi, joihin Venäjän hyökkäyisestä Ukrainaan aiheutunut kriisi ja siihen liittyvät pakotteet vaikuttavat. Tukiohjelma on avoin kaikenkokoisille, eri aloilla toimiville yrityksille, lukuun ottamatta rahoitusala, maatalouden alkutuotantoa, vesiviljelyä ja kalastusta. Tuki saa olla enintään 400 000 euroa tuensaajaa kohden, ja se myönnetään viimeistään 31. joulukuuta 2022. Tukiohjelma hyväksyttiin komission 23. maaliskuuta 2022 vahvistamien tilapäisten kriisipuitteiden nojalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) mukaisesti. SEUT-sopimuksen mukaan tämänkaltainen valtiontuki sallitaan, kun EU:n taloudessa esiintyy vakavia häiriöitä.

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. kesäkuuta 2022
https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/valtiontuki-komissiolta-hyvaksynta-suomen-yritysten-500-miljoonan-euron-tukiohjelmalle-ukrainaan-2022-06-13_fi
<https://bit.ly/3Ohxh6q>

EU:n vuoden 2023 talousarvio: Resursseja Euroopalle muuttuvan maailman muokkaamiseen Komissio on esittänyt EU:n talousarvion vuodeksi 2023. Sen loppusumma on 185,6 miljardia euroa, ja sen varoja täydennetään NextGenerationEU-välineestä, josta on tarkoitus myöntää avustuksina arviolta yhteensä 113,9 miljardia euroa. Talousarvio kuvastaa EU:n politiikan painopisteitä, jotka ovat tärkeitä kestäväen elpymisen varmistamisessa ja Euroopan kriisinkestävyyden parantamisessa. Talousarviosta tuetaan myös jatkossa merkittäviä investointeja, joilla edistetään Euroopan strategista riippumattomuutta, tuetaan meneillään olevaa talouden elpymistä, turvataan kestävyys ja luodaan työpaikkoja. Komissio asettaa edelleen etusijalle vihreät ja digitaaliset investoinnit. Myöhemmin tänä vuonna on tarkoitus esittää tarkemman tarvearvioinnin perusteella lisäehdotuksia siitä, miten Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman sodan vaikutuksista aiheutuvat sisäiset ja ulkoiset rahoitustarpeet katetaan.

<https://bit.ly/3Ommaci> Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 9. kesäkuuta 2022

Eroon laturikasoista – yleislaturia koskeva komission ehdotus hyväksyttiin Euroopan parlamentti ja EU-maat ovat hyväksyneet yleislaturia koskevan komission ehdotuksen, jonka mukaan USB-C-portista tulee yleinen latausportti. Euroopan digitaalisesta valmiudesta vastaava komission johtava varapuheenjohtaja Margrethe Vestager totesi meidän pääsevän lopultakin eroon laturikasoista laatikoissamme. ”Yksi yleislaturi tuo todellista hyötyä meille kuluttajina. Se on hyväksi myös ympäristöllemme. Siksi olemme tyytyväisiä siihen, että lainsäätäjät saavuttivat nopeasti yhteisymmärryksen yleislaturia koskevissa neuvotteluissa.” Vuodesta 2024 alkaen kaikissa uusissa matkapuhelimissa, tableteissa, digitaalikameroissa, kädessä pidettävissä videopelikonsoleissa, kuulokkeissa, kannettavissa kaiuttimissa, sähkökirjan lukulaitteissa, näppäimistöissä, hiirissä, kannettavissa GPS-laitteissa ja nappikuulokkeissa on oltava USB-C-latausportti. Kannettaviin tietokoneisiin se tulee pakolliseksi vuonna 2026. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fin_ip_22_3524
 Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 9. kesäkuuta 2022

Euroopan tehokkain LUMI-supertietokone ratkoo Kajaanissa ihmiskunnan suurimpia haasteita tekoälyn avulla

LUMI-supertietokone vihittiin käyttöön 13. kesäkuuta Kajaanissa. Se on nyt Euroopan nopein ja energiatehokkain supertietokone, ja myös yksi maailman tehokkaimmista. LUMI toimii alustana kansainväliselle tutkimusyhteistyölle ja tekoäly- sekä kvanttiteknologian kehittämiselle, ja sitä voidaan hyödyntää myös esimerkiksi rokotteiden kehittämisessä, syövän diagnosoinnissa tai ilmastomuutoksen vaikutusten hillitsemisessä. Osa koneen resursseista kohdennetaan yrityskäyttöön. Runsaasta energiankulutuksestaan tunnettujen supertietokoneiden joukosta LUMI erottuu myös ympäristöä säästäväillä ratkaisuillaan. LUMIn omistaa EuroHPC-yhteisyritys, jota isännöi Suomen ja yhdeksän muun maan muodostama LUMI-konsortio. Tutkijat kaikkialla

Euroopassa voivat hakea pääsyä LUMIn resursseihin. LUMI on sijoitettu Kajaaniin, maailman ekologisimpiin lukeutuvaan datakeskukseen, jota hallinnoi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus.

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. kesäkuuta 2022

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/euroopan-tehokkain-lumi-supertietokone-ratkoo-kajaanissa-ihmiskunnan-suurimpia-haasteita-tekoalyn-2022-06-13_fi

Suomi ylitti selvästi EU:n vuoden 2020 energiatehokkuustavoitteet

Suomi ylitti kirkkaasti EU:n energiatehokkuusdirektiivin pohjalta asetetun sitovan energiansäästövelvoitteensa kaudella 2014–2020. Toteutunut yhteenlaskettu energiansäästö oli vuoden 2020 lopussa yli 85 prosenttia enemmän kuin kansallinen velvoite. Myös kaikki muut Suomen asetetut energiansäästötavoitteet saavutettiin. <https://bit.ly/3MZNdsU>; TEM:n Uutiskirje 17.6.2022

EU:n työ- ja sosiaaliministerien tapaamisen aiheena Porton sosiaalihuippukokouksen seuranta, eurooppalainen ohjausjakso ja vammaisten työllisyys

EU-maiden työ- ja sosiaaliasioista vastaavat ministerit tapasivat työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden (TSTK) -neuvostossa Luxemburgissa 16.6.2022. Suomea neuvostossa edustivat työministeri Tuula Haatainen ja sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen. Ministerit keskustelivat vammaisten henkilöiden työllisyydestä ja työllistymisen esteiden poistamisesta. Työministeri Haatainen kertoi puheenvuorossaan hallitusohjelman työkykyohjelmasta sekä tänä kesänä toimintansa aloittavasta Työkanavasta.

<https://bit.ly/3HFxfVA> TEM:n Uutiskirje 17.6.2022

Kilpailukykyministerien kokouksessa aiheina EU:n sirusäädös sekä teollisuuden ja avaruusohjelman häiriönsietokyky

EU:n kilpailukykyvystä vastaavat ministerit kokoontuvat Luxemburgissa 9.–10.6.2022. Ensimmäisenä päivänä käsittelyssä ovat sisämarkkinoihin ja teollisuuspolitiikkaan liittyvät aiheet ja toisena päivänä tutkimus-, innovaatio- ja avaruusasiat. <https://bit.ly/3HDqDoU>; TEM:n Uutiskirje 10.6.2022

OECD:n työministerikokouksessa aiheena työmarkkinoiden kriisinsietokyky

Taloudellisen kehityksen ja yhteistyön järjestö OECD:n työministerit kokoontuivat 7.6.2022. Pariisissa. Tapaamisen aiheena oli muun muassa työmarkkinoiden kriisinkestävyys ja se, kuinka rakennamme kriisien jälkeen aiempaa toimivammat ja vahvemmat työmarkkinat. Suomea kokouksessa edusti työministeri Tuula Haatainen. <https://bit.ly/3zXnePM> TEM:in Uutiskirje 10.6.2022

<https://bit.ly/3OqviN5>

Arvio: Team Finland -toimintamalli selkeästi parantunut – sisäistä työnjakoa ja palvelulupausta edelleen selkeytettävä

Suomalaisen elinkeinoelämän viennin ja kansainvälistymisen määrätietoinen vahvistaminen on yhä tärkeämpää. Tehokkaasti toimiva Team Finland -verkosto on tässä avainasemassa. Verkoston toimintamalli on selvästi kehittynyt, mutta verkoston toiminnassa on edelleen parannettavaa, todetaan valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan 6. kesäkuuta julkaisemassa arvioinnissa.

<https://bit.ly/3NaVla2> TEM:in Uutiskirje 10.6.2022

Vihreän kehityksen ohjelma: Ehdotukset Euroopan luonnon ennallistamiseksi vuoteen 2050 mennessä

Komissio on hyväksynyt urauurtavat ehdotukset vahingoittuneiden ekosysteemien ennallistamiseksi ja luonnon palauttamiseksi kaikkialla Euroopassa aina maatalousmaasta ja meristä metsiin ja kaupunkiympäristöihin. Komissio ehdottaa myös kemiallisten torjunta-aineiden käytön ja niihin liittyvien riskien vähentämistä 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Ehdotus luonnon ennallistamista koskevaksi laiksi on keskeinen askel, kun pyritään välttämään ekosysteemien romahtaminen ja ehkäisemään ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pahimmat vaikutukset. Samalla tavoin kemiallisia torjunta-aineita koskevat uudet säännöt pienentävät EU:n elintarvikkejärjestelmän ympäristöjalanjälkeä, suojelevat kansalaisten ja maataloustyöntekijöiden terveyttä ja hyvinvointia ja auttavat lieventämään taloudellisia menetyksiä, joita jo aiheutuu maaperän terveyden heikkenemisestä ja torjunta-aineiden aiheuttamasta pölyttäjien häviämisestä. <https://bit.ly/3HJnHHn>, Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 22. kesäkuuta 2022

Euroopan tulevaisuuskonferenssin jatkotoimet: komissio arvioi loppuraportin

ehdotuksia Vuoden kestäneen Euroopan tulevaisuuskonferenssin loppuraportissa esitettiin 49 kansalaisten suosituksiin perustuvaa ehdotusta ja yli 300 yksittäistä toimenpidettä. Komissio on nyt antanut arvionsa konferenssin jatkotoimista ja esittänyt ratkaisuehdotuksia. Ne on jaettu neljään ryhmään: olemassa olevat aloitteet, joiden puitteissa ehdotuksia voidaan toteuttaa (esim. eurooppalainen ilmastolaki), komission jo esittämät toimenpiteet, jotka komissio pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään (esim. uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus), suunnitteilla olevat toimet, joilla toteutetaan konferenssin ideoita uusien pohdintojen pohjalta (esim. medianvapaussäädös), sekä raportissa ehdotetut uudet aloitteet tai toiminta-alat siltä osin kuin ne kuuluvat komission toimivaltaan (esim. mielenterveysalan toimet). Ensimmäiset uudet ehdotukset julkistetaan syyskuussa 2022 puheenjohtaja von der Leyenin unionin tilaa käsittelevässä puheessa. <https://bit.ly/3HMxf15>, Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 22. kesäkuuta 2022

Suomeen perustetaan neljä eurooppalaista innovaatiohubia

EU-arvioinnissa Suomesta on valittu neljä eurooppalaista digitaalista innovaatiohubia (EDIH). Ehdokkaita Suomesta oli seitsemän. Hubit ovat palvelukeskittyviä, jotka tukevat erityisesti pk-yrityksiä niiden digitaalisessa uudistumisessa. <https://bit.ly/3NgGFX4> TEM:in Uutiskirje 23.6.2022

EU-jäsenmaat voivat vielä tukkia Ukrainan jäsenyyssprosessin - Asteittainen jäsenyys olisi realistinen ratkaisu

Ukraina on nyt virallisesti EU:n jäsen ehdokas, mutta sen jäsenyys unionissa voi edessä olevan pitkän prosessin aikana tyssätä vielä moneen kertaan nykyisten jäsenmaiden vastustukseen. Jäsenmaat suhtautuvat varauksella unionin laajentumiseen, eikä Venäjän hyökkäyssodan aikana vahvistunut yksimielisyys välttämättä kestä.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkija Tyyne Karjalainen instituutin Euroopan unioni -tutkimusohjelmasta kirjoittaa, että asteittainen EU-jäsenyys olisi ratkaisu, joka palkitsisi Ukrainaa uudistusten etenemisestä huomioiden samalla unionin sisäisiä, laajentumiseen liittyviä huolia.

Karjalaisen mukaan kokemukset Länsi-Balkanin maiden liittymisprosesseista osoittavat, että teknisten kriteerien täyttämisen lisäksi Ukrainan kannattaa keskittyä hyvien kahdenvälisen suhteiden rakentamiseen EU-maiden kanssa. "EU-jäsenmaat eivät ole vain portinvartijoita unioniin, vaan niistä voi olla myös hyötyä matkan aikana niin poliittisen kuin taloudellisenkin tuen muodossa", Karjalainen toteaa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/eu-ehdokas-ukraina-ja-27-portinvartijaa>

18 vuotta EU-jäsenyyttä – Tšekin toinen puheenjohtajuuskausi

EU:n jäsenmaista koostuvan neuvoston kokousten puheenjohtajuus siirtyi heinäkuun alussa Tšekille. Keskuskauppakamarin johtava asiantuntija Päivi Wood arvioi, että isossa osassa maan puheenjohtajuuskautta tulevat olemaan pakolaiskriisin hallinta, Ukrainan tukeminen ja elpymistoimet sekä EU:n talouden strateginen häiriönsietokyky. Työtä tehdään myös puolustuskyvyn ja kyberturvallisuuden vahvistamiseksi EU:ssa ja energiariippuvuudet Venäjältä halutaan katkaista energiasektoria uudistamalla.

[Eu-katsaus Heinakuu2022-verkko.pdf \(kauppakamari.fi\)](#)

Suomi sai EU-rahoitusta liikennehankkeille ennätyselliset 80,78 miljoonaa euroa

Suomi menestyi EU:n rahoitushaussa. EU myönsi Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta yhdeksälle hankkeelle Suomessa. Rahoitusta saatiin raideliikenteen ja satamien hankkeille. Mukana on sekä valtion että muiden toimijoiden hankkeita.

<https://valtioneuvosto.fi/-/suomi-sai-eu-rahoitusta-liikennehankkeille-ennatyselliset-80-78-miljoonaa-euroa>

EU:n vähimmäispalkkadirektiivistä alustava sopu

Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät 7.6.2022 alustavaan sopuun EU:n vähimmäispalkkadirektiivistä. Alustava sopu tulee hyväksyä sekä neuvostossa että parlamentissa.

Neuvosto tuki osaltaan alustavan sovun hyväksymistä 15.6.2022 pidetyssä EU:n pysyvien edustajien sijaisten (Coreper I) kokouksessa. <https://bit.ly/3O0qtJC> ja TEM:in uutiskirje 1.7.2022

EU:n lähestymistapa monenkeskiseen yhteistyöhön on muutoksessa - Suurvaltakilpailu puskee unionia mukautumaan

Euroopan unioni on perinteisesti tukeutunut tiiviiseen yhteistyöhön monenkeskiseen järjestelmään kuuluvien kumppaneiden kanssa. Viime vuosien kriisit ja strategisen kilpailun kiristyminen ovat kuitenkin saaneet EU:n muuttamaan suhtautumistaan monenkeskiseen yhteistyöhön. Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa johtava tutkija Niklas Helwig instituutin Euroopan unioni -tutkimusohjelmasta analysoi tämän uuden lähestymistavan keskeisiä piirteitä. Helwig esittää, että EU hyödyntää yhä useammin kansainvälistä yhteistyötä keinona edistää omia etujaan. Unioni on aiempaa halukkaampi käyttämään valtaansa kahdenvälisesti ja kansainvälisten järjestöjen kautta. Se myös keskittyy entistä enemmän erilaisiin tapauskohtaisiin ja väliaikaisiin yhteistyömuotoihin.

Kirjoittajan mukaan EU:n siirtymisellä kohti "strategista monenkeskisyyttä" on erityistä painoarvoa Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan. Uuteen toimintatapaan liittyy kuitenkin myös riskejä. Se saattaa heikentää muodollisen monenkeskisen järjestelmän legitimitettä ja johtaa maailmanlaajuisen yhteistyön pirstaloitumiseen.

"Kansainvälinen kilpailu edellyttää EU:lta aiempaa strategisempaa lähestymistapaa monenkeskisyyteen, jotta unioni pystyy käyttämään valtaansa ja suojelemaan etujaan", Helwig toteaa. "Se ei kuitenkaan voi tapahtua muodollisen monenkeskisen järjestelmän kustannuksella." Julkaisu on osa projektia "Monenkeskinen yhteistyö strategisen kilpailun aikakaudella: Suomen ja Euroopan unionin vaikuttamisen keinot". Projektin on osa valtioneuvoston vuoden 2022 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa (tietokayttoon.fi). <https://www.fiia.fi/julkaisu/the-eus-strategic-multilateralism>

EU tarjoaa rahoitusta vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra rakentamiseen – Suomeen rahoitusta sähköautojen latauspisteille

EU rahoittaa uusien käyttövoimien eli muun muassa sähkön ja vedyn jakeluinfrastruktuurin rakentamista 1,5 miljardilla eurolla vuosina 2021–2023. Suomeen on myönnetty rahoitusta sähköautojen latausverkoston laajentamiseen Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneohjelmasta. <https://vnk.fi/-/10184/eu-tarjoaa-rahoitusta-vaihtoehtoisten-kayttovoimien-jakeluinfra-rakentamiseen-suomeen-rahoitusta-sahkoautojen-latauspisteille>

Euroopan komissio haluaa kehittää EU:n johdannaismäärityspalveluita Brexitin jälkeen

Keskusvastapuolien tarjoamat johdannaisten määrityspalvelut (engl. clearing) ovat keskittyneet Lontooseen. Osa näistä palveluista on EU:n rahoitusmarkkinoille kriittisiä, minkä takia Euroopan komissio on turvannut EU:n toimijoiden pääsyn Britannian keskusvastapuolien palveluihin vuoden 2025 kesäkuuhun saakka. Komission toiveena on kehittää tähän mennessä unionin sisäisiä palveluita, jotta riippuvuutta Britanniasta voitaisiin vähentää.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/euroopan-komissio-haluaa-kehittaa-eu-n-johdannaismäärityspalveluita-brexitin-jälkeen/>

Eurobarometri: Luottamus EU:hun kasvussa ja vahva tuki EU:n toimille Ukrainan sodassa ja energiapolitiikassa

Kesän 2022 Eurobarometri-tutkimuksen mukaan kansalaisten luottamus EU:hun on kasvussa. Myös EU:n toimia Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen yhteydessä tuetaan edelleen vahvasti. Suurin osa EU:n kansalaisista on sitä mieltä, että EU:n olisi investoitava uusiutuviin energialähteisiin (87 %) ja vähennettävä riippuvuuttaan venäläisestä energiasta (86 %, suomalaisista 93 %). Vastaajista 78 prosenttia ilmoitti alkaneensa jo vähentää energiankulutustaan tai aikovansa vähentää sitä lähitulevaisuudessa. Suomalaisista 76 % on tehnyt tai aikoo tehdä energiansäästötoimia. Euron kannatus on kasvamassa, ja se on korkeammalla kuin koskaan. Eurooppalaiset ovat kuitenkin yhä huolestuneempia EU:n ja oman maansa taloudellisesta tilanteesta.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eurobarometri-luottamus-euhun-kasvussa-ja-vahva-tuki-eun-toimille-ukrainan-sodassa-ja-2022-09-06_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 8. syyskuuta 2022

Edustuston päällikkö Maria Blässar tiivistää puheenjohtaja Ursula von der Leyenin

linjapuheen sisällön Komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin tämänvuotinen Unionin tila -puhe Strasbourgissa oli suuren murrosvaiheen linjapuhe. Von der Leyen ei epäröinyt tuomita jyrkästi Venäjää, osoittaa suurta solidaarisuutta Ukrainaa kohtaan, ehdottaa energiamarkkinoille uutta arkkitehtuuria – eikä myöskään vaatia demokratian pelisääntöjen kunnioittamista. Hän totesi, että nykyinen kriisi on pohjimmiltaan yksinvaltaisten maiden hyökkäys demokratiaa vastaan, ja sen vuoksi tarvitaan yhteinen demokratian puolustamisen koalitio. Puheenjohtaja alleviivasi demokratian vahvistamista ja uudistamista, yhteistyötä EU:n lähialueiden kanssa, korruptionvastaista toimenpidepakettia ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista entisestään. Kansainväliset kestävät kumppanuudet ovat avainasemassa, kun EU etsii luotettavia toimijoita maailmalla: EU jatkaa ilmastonmuutoksen vastaisen työn kärkimantereena, unohtamatta toimia, joita teemme luontokadon estämiseksi.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/edustuston-paallikko-maria-blassar-tiivistaa-puheenjohtaja-ursula-von-der-leyenin-linjapuheen-2022-09-15_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 15. syyskuuta 2022

Komission puheenjohtaja von der Leyen piti vuotuisen puheensa unionin tilasta

Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen piti 14. syyskuuta kolmannen vuotuisen unionin tilaa koskevan puheensa Euroopan parlamentissa. Hän nosti esiin Euroopan sisäisen vahvuuden, joka näkyy tuessa Ukrainalle. Puheenjohtaja von der Leyen esitteli puheessaan erityisesti toimenpiteitä, joiden avulla pyritään vähentämään energian kokonaiskulutusta. Hän kertoi komission ehdottavan myös kattoa sellaisten yritysten tuloille, jotka tuottavat sähköä alhaisin kustannuksin, sekä Euroopan vetypankin perustamista. Lisäksi von der Leyen ilmoitti EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevasta säädöksestä ja toimista demokratian vahvistamiseksi. Hän totesi myös, että on aika kirjata sukupolvien välinen solidaarisuus EU:n perussopimukseen: On aika kutsua koolle valmistelukunta EU:n perussopimusten muuttamiseksi, kuten Euroopan parlamentti on kehottanut.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komission-puheenjohtaja-von-der-leyenin-nakemys-unionin-tilasta-2022-09-14_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 15. syyskuuta 2022

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_22_5493

Uusien EU-sääntöjen myötä laitteisto- ja ohjelmistotuotteista tietoturvallisempia

Komissio on esitellyt ehdotuksensa uudeksi kyberkestävyyssäädökseksi, jolla suojellaan kuluttajia ja yrityksiä tietoturvaominaisuuksiltaan puutteellisilta tuotteilta. Säädöksellä varmistetaan, että digitaaliset tuotteet ovat kuluttajien kannalta tietoturvallisempia kaikkialla EU:ssa. Sillä lisätään valmistajien vastuuta velvoittamalla ne tarjoamaan tietoturvatukea ja ohjelmistopäivityksiä havaittujen haavoittuvuuksien korjaamiseksi. Samalla varmistetaan, että kuluttajat saavat riittävästi tietoa ostamiensa ja käyttämiensä tuotteiden kyberturvallisuudesta. Ehdotus sisältää digitaalisia elementtejä sisältäviä tuotteita koskevat säännöt tuotteiden markkinoille saattamiselle sekä vaatimukset tuotteiden suunnittelulle, kehittämiselle ja tuotannolle. Samoin ehdotukseen on listattu haavoittuvuuksien käsittelyprosesseja koskevat vaatimukset, joilla varmistetaan kyberturvallisuus tuotteiden koko elinkaaren ajan, sekä säännöt markkinaseurantaa ja -valvontaa varten.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/unionin-tila-uusien-eu-saantojen-myota-laitteisto-ja-ohjelmistotuotteista-tietoturvallisempia-2022-09-15_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 15. syyskuuta 2022

Energian hinnat: Komissio ehdotti kiireellisiä markkinatoimenpiteitä eurooppalaisten energialaskujen pienentämiseksi

EU:ssa energian kysyntä ja tarjonta eivät tällä hetkellä lainkaan vastaa toisiaan. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että Venäjä käyttää energiavarojaan aseenaan. Helpottaakseen Euroopan kotitalouksille ja yrityksille aiheutuvia kasvavia paineita komissio on ehdottanut poikkeuksellisia markkinatoimenpiteitä, joilla vähennetään sähkön kysyntää ja pienennetään kuluttajien sähkökustannuksia. Samalla komissio on ehdottanut energia-alan ylisuurten tulojen siirtämistä loppuasiakkaille. Nämä toimenpiteet ovat jatkoa aiemmin sovituille toimenpiteille, joilla on valmistauduttu tulevaan talveen täyttämällä kaasuväaroja ja vähentämällä kaasun kysyntää. Lisäksi komissio jatkaa toimenpiteitä, joiden tavoitteena on parantaa markkinatoimijoiden likviditeettiä, alentaa kaasun hintaa ja uudistaa sähkömarkkinoiden rakennetta pitkällä

aikavälillä.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/energian-hinnat-komissio-ehdottaa-kiireellisia-markkinatoimenpiteita-eurooppalaisten-energialaskujen-2022-09-14_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 15. syyskuuta 2022

Komissio haluaa poistaa EU:n markkinoilta pakkotyöllä valmistetut tuotteet

Komissio on ehdottanut pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kieltämistä EU:n markkinoilla. Ehdotus kattaa kaikki tuotteet eli EU:ssa kotimaiseen kulutukseen ja vientiin valmistetut tuotteet samoin kuin maahantuodut tuotteet. Ehdotusta ei ole kohdennettu tiettyihin yrityksiin tai tuotannonaloihin. Kattava lähestymistapa on tärkeä, sillä arviolta 27,6 miljoonaa ihmistä on pakkotyössä monilla tuotannonaloilla ja kaikissa maanosissa. Suurin osa pakkotyöstä tapahtuu yksityistaloudessa, mutta osa on valtioiden määräämää. Ehdotuksessa annetaan kansallisille viranomaisille valtuudet poistaa EU:n markkinoilta pakkotyöllä valmistetut tuotteet, kun viranomaiset ovat suorittaneet asiaa koskevan tutkimuksen. EU:n tulliviranomaisten tehtävänä puolestaan on tunnistaa ja pysäyttää pakkotyöllä valmistetut tuotteet EU:n rajoilla.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komissio-ehdottaa-pakkotyolla-valmistettujen-tuotteiden-kieltamista-eun-markkinoilla-2022-09-14_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 15. syyskuuta 2022

Kyberturvallisuudesta yleinen vaatimus digitaalisille tuotteille

Euroopan komissio julkaisi 15.9.2022 ehdotuksen parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisia tuotteita ja oheispalveluja koskevista kyberturvallisuusvaatimuksista eli kyberkestävyyssäädöksestä (Cyber Resilience Act, CRA). Ehdotuksen tarkoituksena on suojella erityisesti kuluttajia tietoturvariskeiltä, joita yhä kasvava määrä erilaisia verkkoon kytkettäviä laitteita voi aiheuttaa. <https://valtioneuvosto.fi/-/kyberturvallisuudesta-yleinen-vaatimus-digitaalisille-tuotteille>

Komissio hyväksyi muutoksen Suomen puitetukiohjelmaan koskien Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa liittyviä valtiontukitoimenpiteitä

Euroopan komissio linjasi päätöksessään 13.9.2022, että Suomen Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa liittyville valtiontukitoimenpiteille tarkoitettu puitetukiohjelman muutos soveltuu EU:n sisämarkkinoille. Yksittäisille yrityksille myönnetyn tuen enimmäismäärää nostettiin. Suomessa puitetukiohjelmaa sovelletaan tällä hetkellä vain kuljetusalan kustannustessa.

<https://bit.ly/3R39qs7> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 16.9.2022

Edustuston kansalaisviestinnän päällikkö Kati Laitinen: Nuoret osaavat entistä paremmin englantia – riittääkö se?

Kun aloitin englannin opiskelun alakoulussa Pohjois-Pohjanmaalla muutama vuosikymmen sitten, maailma oli hyvin erilainen paikka. Englantia kuuli ainoastaan TV-ohjelmista, mahdollisuudet kielen puhumiseen luokkahuoneen ulkopuolella olivat lähes olemattomat. Uuden kielen opiskelu toi arkeen tuulahduksen jostakin jännittävästä. Moni hankki opettajan avustuksella jopa kirjeenvaihtokaverin Englannista. Yläkouluun siirryttäessä hyödynnettiinkin innokkaasti tilaisuus opiskella myös muita kieliä valinnaisaineena. Lisää kieliä valittiin lukiossa. Ne avasivat ovia uusiin kulttuureihin – miten hienoa olikaan lukea kirjoja niiden alkuperäiskielellä! – mutta ennen kaikkea ajateltiin, että niistä olisi hyötyä myöhemmin työelämässä. Tänäpäin maailma on internetin ansiosta hyvin erilainen paikka. Englantia opitaan kyllä koulussakin, mutta ennen kaikkea sitä opitaan ja käytetään arjessa, netissä seikkaillessa. Suomalaiset nuoret osaavat englantia paremmin kuin koskaan ennen. Kolikolla on kuitenkin kääntöpuolensa.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/edustuston-kansalaisviestinnan-paallikko-kati-laitinen-nuoret-osaavat-entista-paremmiin-englantia-2022-09-22_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 22. syyskuuta 2022

Eurooppalainen medianvapaussäädös: Komissio ehdottaa sääntöjä tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja riippumattomuuden suojelemiseksi EU:ssa

Euroopan komissio on ehdottanut uutta medianvapaussäädöstä, joka sisältää sääntöjä tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja riippumattomuuden suojelemiseksi EU:ssa. Ehdotettuun asetukseen sisältyy muun muassa suojatoimia, joilla pyritään estämään esimerkiksi poliittinen vaikuttaminen toimituksellisiin päätöksiin. Komission ehdotuksen painopisteitä ovat julkisten tiedotusvälineiden riippumattomuus ja rahoitusvakaus sekä tiedotusvälineiden

omistussuhteiden ja valtion mainonnan ja tiedotuksen jakautumisperusteiden läpinäkyvyys. Ehdotetussa asetuksessa puututaan myös tiedotusvälineiden keskittymiseen ja perustetaan uusi riippumaton eurooppalainen mediapalvelulautakunta, joka koostuu kansallisista media-alan viranomaisista.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eurooppalainen-mediavapausaados-komissio-ehdottaa-saantoja-tiedotusvalineiden-moniarvoisuuden-ja-2022-09-16_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 22. syyskuuta 2022

Ympäristölainsäädännön täytäntöönpano: Suomi on edistynyt toimissa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi – paljon on kuitenkin vielä tehtävä

EU:ssa on säädetty merkittävä määrä lakeja, joilla suojellaan ilmaa ja vesiä, edistetään kiertotaloutta, ehkäistään jätteen muodostumista, lisätään kierrätysastetta ja suojellaan luontoa. Komissio on sitoutunut raportoimaan säännöllisesti EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon tasosta ja käyttää tässä apunaan ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arviointia (EIR). Arvioinnin avulla jäsenmaat saavat välineet ja tiedot, joilla ne voivat parantaa täytäntöönpanoa ja suojella paremmin ihmisten terveyttä ja ympäristöä. Komissio on nyt julkaissut kolmannen arviointiraporttinsa. Sen mukaan joillakin osa-alueilla on tapahtunut jonkin verran edistystä edellisen arvioinnin jälkeen, mutta toisilla osa-alueilla ympäristösääntöjen soveltamispuutteet ovat EU:ssa lisääntyneet. Suomi on edistynyt EU-keskiarvoa paremmin muun muassa yhdyskuntajätevesidirektiivin täytäntöönpanossa. Parantamisen varaa Suomessa on kuitenkin esimerkiksi biologisen monimuotoisuuden ja luonnonvaraisten lintujen suojelussa sekä ilman ja veden laatuun liittyvissä toimissa.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/ymparistolainsaadannon-taytantonpano-toimia-ihmisten-terveyden-ja-ympariston-suojelemiseksi-2022-09-19_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 22. syyskuuta 2022

Euroopan osaamisen teemavuoden valmistelut alulle komissiossa Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ehdotti vuoden 2022 unionin tilaa koskevassa puheessaan, että vuodesta 2023 tehtäisiin Euroopan osaamisen teemavuosi. Teemavuoden valmistelut on nyt pantu komissiossa alulle. Komission on tarkoitus antaa vuoden aikana erilaisilla toimilla uutta pontta elinikäiselle oppimiselle. Toimilla aiotaan muun muassa edistää investointeja koulutukseen ja osaamisen parantamiseen ja varmistaa, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden tarpeita. Lisäksi pyritään sovittamaan ihmisten toiveet ja taidot yhteen työmarkkinoiden tarjoamien mahdollisuuksien kanssa. EU:hun halutaan myös houkuttaa ihmisiä, joilla on EU:n tarvitsemää osaamista. Jäsenmaiden odotetaan nimittävän Euroopan osaamisen teemavuotta varten kansallisen koordinaattorin.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komissio-kaynnistaa-euroopan-osaamisen-teemavuoden-valmistelut-2022-10-12_fi; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. lokakuuta 2022

Eurobarometri: reilu vihreä siirtymä

Tuoreessa Eurobarometri-tutkimuksessa selvitettiin, mitä kansalaiset uskovat voivansa tehdä vihreän siirtymän edistämiseksi ja millaisina he pitävät siihen liittyviä työmahdollisuuksia. Lisäksi tutkimuksessa arvioitiin EU:n ja kansallisten viranomaisten suoriutumista oikeudenmukaisen siirtymän varmistamisessa ja kartoitettiin mielipiteitä erilaisista toimintavaihtoehdoista.

Eurobarometrin mukaan 88 prosenttia sekä EU:n kansalaisista että suomalaisvastaajista kannattaa vihreää siirtymää, jossa ketään ei jätetä jälkeen. Kuitenkin vain 46 prosenttia eurooppalaisista ja 43 prosenttia suomalaisista luottaa siihen, että vuoteen 2050 mennessä kestävä energia, tuotteet ja palvelut ovat kohtuuhintaisia kaikille. Puolet eurooppalaisista (50 %) ja 64 prosenttia suomalaisista katsoo, että EU tekee riittävästi varmistaakseen vihreän siirtymän oikeudenmukaisuuden.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/eurobarometri-reilu-vihrea-siirtyma-2022-10-10_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. lokakuuta 2022

EU:n digimarkkinasäädös tulee voimaan marraskuussa – uudet säännöt suurille verkkoalustoille

Uusien sääntöjen tarkoituksena on varmistaa oikeudenmukaiset ja avoimet digitaaliset sisämarkkinat. Kaikissa jäsenvaltioissa noudatettavat yhtenäiset säännöt tehostavat sisämarkkinoiden toimintaa. EU-tason sääntelystä hyötyvät myös suomalaiset yritykset ja

kuluttajat. Digimarkkinasäädös eli digitaalisia markkinoita koskeva asetus tulee voimaan 1.11.2022 ja soveltaminen alkaa 2.5.2023.

https://tem.fi/-/eu-n-digimarkkinasaaotos-tulee-voimaan-lokakuussa-uedet-saannot-suurille-verkkoalustoille?utm_source=emaileri&utm_medium=email&utm_campaign=Tyo-%20ja%20elinkeino
Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 14.10.2022

EU:n vähimmäispalkkadirektiivi hyväksyttiin – Suomi täyttää jo pääosin direktiivin vaatimukset

EU:n tavoitteena on torjua työssäkäyvien köyhyyttä muun muassa parantamalla työmarkkinajärjestöjen asemaa palkanmuodostuksessa sekä niiden edellytyksiä neuvotella ja sopia palkoista työehtosopimuksin. EU:n vähimmäispalkkadirektiivi hyväksyttiin EU:n neuvostossa 4.10.2022 ja Euroopan parlamentissa 14.9.2022.

Direktiivin tavoitteena on turvata mahdollisuus riittävään vähimmäispalkkaan kaikkialla EU:ssa.

Vähimmäispalkka voi olla joko lakisääteinen tai työehtosopimukseen perustuva. <https://bit.ly/3eHvc7s> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 7.10.2022

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Komissio on ehdottanut sääntöjä puhtaamman ilman ja veden turvaamiseksi

Puhdas ilma ja vesi ovat olennaisen tärkeitä ihmisten ja ekosysteemien terveydelle. Lähes 300 000 eurooppalaista kuolee joka vuosi ennenaikaisesti pelkästään ilman pilaantumisen vuoksi. Komission ehdottamilla uusilla säännöillä on tarkoitus vähentää suurimman epäpuhtauden eli pienhiukkasten aiheuttamia kuolemia yli 75 prosenttia kymmenessä vuodessa. Tuoreen eurobarometrikyselyn mukaan eurooppalaiset ovat huolissaan ilmansaasteiden vaikutuksista terveyteen ja ympäristöön. Valtaosa niistä vastaajista, jotka ovat kuulleet EU:n ilmanlaatuunormeista, on niiden tiukentamisen kannalla. Suomalaisvastaajat pitävät tehokkaimpina keinoina ilmanlaadun ongelmien ratkaisussa tiukempaa saastekontrollia teollisuudessa ja energiantuotannossa (45 % suomalaisvastaajista), suurempia taloudellisia kannustimia vähäpäästöisille tuotteille (37 %) ja vähäpäästöisten liikennemuotojen edistämistä (34 %). https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/euroopan-vihrean-kehityksen-ohjelma-komissio-ehdottaa-saantoja-puhtaamman-ilman-ja-veden-2022-10-26_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 3. marraskuuta 2022

Ampuma-aseet: päivitettyt säännöt turvallisuuden lisäämiseksi ja laillisen kaupan helpottamiseksi

Komissio on ehdottanut siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden tuontia, vientiä ja kauttakuljetusta koskevien EU-sääntöjen päivittämistä. EU:ssa arvioidaan olevan siviilihenkilöiden käsissä jopa 35 miljoonaa laitonta ampuma-asetta. Schengenin tietojärjestelmässä noin 630 000 ampuma-asetta on merkitty varastetuiksi tai kadonneiksi. Päivitettyt säännöt helpottavat siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden laillista kauppaa ja vähentävät ampuma-aseiden valmistajien, asekauppiain ja käyttäjien hallinnollista taakkaa. Päivitettyillä säännöillä myös lisätään turvallisuutta ja puututaan ampuma-aseiden laittomaan kauppaan. Lisäksi mahdollistetaan koordinoitu valvonta ja riskinarviointi ja parannetaan näin ampuma-aseiden jäljitettävyyttä.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_22_6427

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 3. marraskuuta 2022

Komission vuoden 2023 työohjelma: Vakaalla kurssilla haasteista huolimatta

Komissio on hyväksynyt vuoden 2023 työohjelmansa. Työohjelmaan sisältyvillä toimilla pyritään tukemaan ihmisiä ja yrityksiä alentamalla energian hintoja ja varmistamalla teollisuuden kilpailukyky. Lisäksi pyrkimyksenä on muun muassa varmistaa elintarviketurvan kannalta elintärkeitä toimitukset. Työohjelmaan sisältyy 43 uutta politiikka-aloitetta, jotka liittyvät puheenjohtaja Ursula von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa esitettyihin tavoitteisiin. Von der Leyen totesi, että viime vuonna EU on joutunut kriisien ristipaineeseen. ”Kaiken taustalla on Venäjän julma hyökkäys Ukrainaan. Aiomme vuonna 2023 toteuttaa kansalaisten hyväksi tavoitteellisia toimia, joilla puututaan korkeisiin energiahintoihin. Tavoitteena on keventää perheiden ja yritysten taakkaa koko Euroopassa ja samalla nopeuttaa vihreää siirtymää.

Puolustamme demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta niin kotikentällä kuin muuallakin maailmassa.”

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komission-vuoden-2023-tyoohjelma-vakaalla-kurssilla-haasteista-huolimatta-2022-10-18_fi; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 3. marraskuuta 2022

EU:n ajettava transatlanttisia suhteita aktiivisemmin – maailmankauppa järjestellään nyt

uusiksi EU:n pitää aktivoitua kauppapoliittisessa vaikuttamisessaan ja sen on ajettava voimakkaammin transatlanttisen kumppanuuden konkreettista vahvistamista. EU:n on pidettävä huolta, ettei Yhdysvallat luo säädöksiä, jotka aiheuttavat uusia kaupanesteistä eurooppalaisille kumppaneille ja yrityksille. Transatlanttinen blokki ei saa heikentää itseään kasvattamalla sisäistä kilpailua, sanoo Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtaja Lenita Toivakka.

[EU:n ajettava transatlanttisia suhteita aktiivisemmin – maailmankauppaa järjestellään nyt uusiksi - Keskuskauppakamari](#)

Lobbaus ei ole ruma sana, myös yritykset voivat vaikuttaa EU:n päätöksentekoon

Euroopan unioni raamittaa keskeisellä tavalla elämää Suomessa ja muodostaa tärkeän osan suomalaisten yritysten toimintaympäristöä. On helppoa sanoa, että EU:n tarjoamat mahdollisuudet kannattaa hyödyntää liiketoiminnassa ja välttää karikot päätöksiä seuraamalla ja niihin vaikuttamalla. Mutta miten se tapahtuu käytännössä, kun Brysselissä puhutaan EU-jargonia, päätöksentekokoneisto näyttäytyy monimutkaisena pirunvirityksenä ja mediakin uutisoi EU-asioista aivan kuin ne tapahtuisivat todella kaukana Suomesta? Laimeaa, etäistä ja vaikeaa. Toisaalta tuntuu, että EU-lainsäädäntöön liittyvät asiat tulevat yllätyksenä mutta samaan aikaan EU-päätöksenteko tuntuu hitaalta ja kankealta.

[Lobbaus ei ole ruma sana, myös yritykset voivat vaikuttaa EU:n päätöksentekoon - Keskuskauppakamari](#)

BOSNIA-HERTSEGOVINA

Katsaus Bosnia-Hertsegovinan energiasektoriin

Bosnia-Hertsegovinan (BiH) energiariippuvuus on suhteellisen vähäistä, ja maa on Länsi-Balkanin maista ainoa sähkön nettoviejä. Hiilivoima on maan energiantuotannon kulmakivi. Kaasun suhteen BiH on täysin riippuvainen Venäjästä, joskin kaasun kulutus maassa on melko vähäistä. Öljyä BiH tuo Kroatian kautta. Uusiutuvan energian suhteen BiH:ssa on keskitytty vesivoiman rakentamiseen, tuuli- ja aurinkovoiman hyödyntäminen on vielä vähäistä. Puun polttaminen on yleinen kotitalouksien lämmittämisen muoto.

[Katsaus Bosnia-Hertsegovinan energiasektoriin - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

ESPANJA

Asturias: Spain’s Pearl of the North where tradition meets modernity The first surprise that Asturias has in store for its visitors reveals itself from an aerial approach. High, steep, green mountains coexisting with long, beautiful beaches. It’s a natural paradise extending through the plane window. This small region sits in the northwest corner of Spain, right by the Cantabric sea and guarded by the Cantabrian Mountain range. Named by the famous National Geographic as “Spain’s best kept secret” it is perhaps the magazine reporter Stephen Pelan that best captured Asturias soul in a recent article: “Ancient yet undiscovered, the dramatic landscape of Asturias reaches into coastal caves and mountain caverns that hold the secrets to thousands of years of mythology, history, and gastronomy.” It is exactly the combination of history, Celtic heritage and tradition, gastronomy, landscape and pure nature that makes Asturias and unforgettable visit.

[Asturias: Spain’s Pearl of the North where tradition meets modernity — Finncham](#)

ISLANTI

Icelandic Economy Q4 2022

[Icelandic Economy Q4 2022 | Iceland Chamber of Commerce](#)

ISO-BRITANNIA

Puolustusvienti Iso-Britanniaan – suomalaisten yritysten mahdollisuudet kasvussa

Britannia on maailman kuudenneksi ja Euroopan toiseksi suurin talous. Britannian puolustusmenot ovat Yhdysvaltojen jälkeen Naton toiseksi suurimmat. Britannia kasvattaa puolustusmenojaan. Suomen tuleva Nato-jäsenyys lisää suomalaisten yritysten mahdollisuuksia Britannian markkinoilla.

[Puolustusvienti Iso-Britanniaan – suomalaisten yritysten mahdollisuudet kasvussa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

KROATIA

Katsaus Kroatian energiasektorille Nykyisessä energia- ja hintakriisissä Kroatia on valtion interventiotoimien osalta EU:n kärjessä: maa investoi 4,1 prosenttia bruttokansantuotteestaan energian hintojen nousun kompensointiin. Toimenpiteet sisältävät hintakattoja ja -rajoituksia, valtiontukia sekä sellaisia rahallisia kannustumia, joista myös yksityishenkilöt pääsevät hyötymään: esimerkiksi aurinkopaneelien toimitus- ja asennuskulujen arvonnäisävero on nolla, jos investoijana on kotitalous tai voittoa tavoittelematon sektori. Kroatian energiasiirtymä on ollut hidasta, vaikka uusiutuvan energian tilastot näyttävätkin hyvältä suuren vesivoimariippuvuuden takia.

[Katsaus Kroatian energiasektorille - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

NORJA

Ministeri Lintilä Norjassa akku- ja sähköistymisteemaisella Team Finland -vierailulla

Pohjoismaiden tavoitteena on tiivistää yhteistyötään akkualalla. Elinkeinministerin ja yritysidelegaation Norjan vierailulla edistettiin suomalaisyritysten liiketoiminta- ja innovaatioyhteistyötä akku- ja sähköistymisalalla sekä satamateknologiassa.

<https://bit.ly/3bg4dhu>

Norjan hallituksen vihreä teollisuuslupaus

Norjan hallitus lanseerasi vuonna 2022 Vihreä teollisuuslupaus –tiekartan (Grønt industriløft(Linkki toiselle verkkosivustolle)), jossa käydään läpi toimenpiteitä, joilla Norjan teollisuutta muutetaan ilmasto- ja ympäristöystävällisemmäksi. Hallituksen tavoitteena on kasvattaa Norjan kaasun ja öljyn ulkopuolista vientiä 50 % vuoteen 2030 mennessä.

Tiekarttaan on valittu seitsemän teollisuuden alaa, joilla on erityisesti potentiaalia vihreässä siirtymässä: 1) merituulivoima, 2) vety, 3) akkuteollisuus, 4) meriteollisuus, 5) hiilidioksidin talteenotto ja varastointi (CCS), 6) metsä- ja biotalous sekä 7) prosessiteollisuus.

[Norjan hallituksen vihreä teollisuuslupaus - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

PUOLA

Puola - Itäisen Keski-Euroopan kehittyvä jätti 2.11.2022

Inflaatio, korot, työvoimapula - Puolan taloutta varjostavat samat huolet kuin muuallakin, mutta viime kriisit ovat osoittaneet Puolan talouden vahvat perustat. Kriiseistä toipuminen on ollut yksi EU-alueen nopeinta, johtuen mm. joustavista työmarkkinoista, omasta valuutasta, EU-tuista sekä vahvasta 40 miljoonan asukkaan kotimarkkinasta. Keskipalkka on noussut noin 1400 € tasolle, ja parhaiden osaajien palkat ovat Suomen tasolla ja ylikin. Suomalaisia yrityksiä toimii Puolan markkinoilla noin 500, joista noin 70:llä on maassa omaa tuotantoa. Viime vuosina etenkin suomalaiset IT-yritykset ovat etabloituneet maahan, totesi Tuomas Asunmaa, Spondeo ja Suomalaisen kauppakillan puheenjohtaja.

”Puola tarjoaa ICT-segmentissä monikymmenkertaisen, maailmanluokan osaajaverkoston verrattuna Suomeen. Yhdistämällä osaamisemme, pystymme palvelemaan nykyisiä asiakkaittamme entistä laajemmin ja tehokkaammin. Rakentamamme verkoston ja alustan (Caleo) avulla pystymme myös tehokkaasti palvelemaan paikallisia Puolan markkinoita, jotka toimivat hyvin vahvasti B2B (freelancer) pohjaisesti. Tämä on ollut meidän mallimme Suomessa jo 10 vuotta, ja se näyttäisi toimivan myös Puolassa,” painotti Juha Karjalainen, CEO, Condemen.

Suomalainen kauppakilta toimii Puolassa osana Skandinaavis-Puolalaista kauppakamaria ja järjestää jäsenilleen erilaisia tapahtumia sekä tietoiskuja - seuraavaksi itsenäisyyspäivän juhlat suomalaiselle businessyhteisölle 6.12. Varsovassa. Tervetuloa tutustumaan ja jäseneksi!
[Puola - Itäisen Keski-Euroopan kehittyvä jätti - Business Associations | Kauppayhdistykset \(kauppayhdistys.fi\)](#)

RANSKA

Ranskan talouskasvu on hidastumassa

Ranskan talouden elpyminen on odotettua maltillisempaa maailmanpolitiikan tapahtumien myötä. Liiketoimintaympäristö ja yritysten usko markkinoiden kehitykseen ovat ymmärrettävästi kärsineet inflaation seurauksena. Tuotanto- ja elinkustannusten nousu sekä huomattavasti muuttunut Euroopan energiamarkkinoiden tilanne nakertavat niin kuluttajan kuin elinkeinoelämänkin luottamusta. Hallitus on pyrkinyt tukemaan kotitalouksia ja yritysten toimintaedellytyksiä verrattain etupainotteisesti. Vahva palvelusektori toimii talouden yhtenä moottorina, mutta kuluttajien kasvava varovaisuus voi varjostaa talouskasvua. [Ranskan talouskasvu on hidastumassa - Ulkoministeriö](#)

Ranskan toimet energian hinnan nousuun vastaamiseksi

Ranskan hallitusta huolestuttaa yhteiskunnallinen mieliala inflaation ja energiakriisin vaikuttaessa ostovoimaan. Sen vuoksi maassa on otettu käyttöön moninaisia tukia kuluttajille, yrityksille ja maataloudelle. Energian kysynnän ja tarjonnan välistä epäsuhtaa pyritään tasapainottamaan lyhyellä aikavälillä energian kohtuukulutuspaketilla ja vapaaehtoiisiin toimiin vetoamalla. Myös uusiutuvan energian investointeja halutaan nopeuttaa.

[Ranskan toimet energian hinnan nousuun vastaamiseksi - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

RUOTSI

Suomi ja Ruotsi syventävät yhteistyötään teollisuuden vihreän siirtymän vauhdittamiseksi

Suomen ja Ruotsin elinkeinoministerit ovat 18.5.2022 ilmaisseet yhteisen poliittisen tahtonsa teollisuuspoliittisen yhteistyönsä vahvistamisesta kysymyksissä, joissa maiden intressit ja osaaminen kohtaavat. <https://bit.ly/3IPtRLP> TEM:in uutiskirje 20.5.2022

Kansainvälinen arviointi antaa tunnustusta ydinturvallisuuden SAFIR2022 ja KYT2022 - tutkimusohjelmille – arvio myös SAFER2028-ohjelmasta

Työ- ja elinkeinoministeriön teettämä kansainvälinen arviointi käynnissä olevista ydinvoimalaitosten ja ydinjätehuollon turvallisuustutkimuksen SAFIR2022 ja KYT2022 -ohjelmista on valmistunut. Arvioitavana oli myös tulevan SAFER2028-tutkimusohjelman alustava suunnitelma. Arviointia koskeva raportti julkistettiin 17.5.2022.

Julkiset ydinturvallisuustutkimusohjelmat luovat edellytyksiä ydinvoiman turvallisen ja taloudellisen käytön jatkumiseen, tarvittavan tietämyksen säilymiselle, uuden tietämyksen kehittämiselle ja kansainväliseen yhteistyöhön osallistumiselle. <https://bit.ly/3z23sIL> TEM:in uutiskirje 20.5.2022

Työskentely Suomessa -esite torjuu hyväksikäyttöä jo 24 kielellä – myös kausityöläisten neuvontapalvelu toimii jälleen kesällä

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisema Työskentely Suomessa -esite kertoo nyt 24 kielellä työntekijäin oikeuksista ja neuvoo, mistä voi saada apua epäillessään hyväksikäyttöä. Työvoiman hyväksikäyttöä ehkäisee myös kausityöntekijöille suunnattu monikielinen neuvontapalvelu.

<https://bit.ly/3sZY0fq> TEM:in uutiskirje 20.5.2022

TANSKA

Tanskan TKI-järjestelmän vahvuutena yhteispeli elinkeinoelämän ja julkisen sektorin välillä

Yritysten ja julkisen sektorin yhteistyö tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa on Tanskassa korkeammalla tasolla kuin monissa muissa maissa. Tämä koskee etenkin life sciences-sektoria, joka on Tanskan ulkomaanviennin merkittävin osa-alue merikuljetusten ohella. Life sciences-alan

osuus elinkeinoelämän kokonaisinvestoinneista TKI-toimintaan on lähes 40 prosenttia tai 16 miljardia kruunua (n. 2,1 mrd. euroa). Kaksi kolmasosaa kaikesta Tanskassa tehtävästä tutkimuksesta tapahtuu yksityisissä yrityksissä.

Tanskan TKI-järjestelmän vahvuutena yhteispelelinkeinoelämän ja julkisen sektorin välillä - Ulkoministeriö (um.fi)

TSEKKI

Keskuskauppakamarin EU-katsaus: Tšekin EU-puheenjohtajuuskautta varjostavat Ukrainan tilanne ja hiipuva talouskasvu - Keskuskauppakamari

<https://kauppakamari.fi/tiedote/keskuskauppakamarin-eu-katsaus-tsekin-eu-puheenjohtajuuskautta-varjostavat-ukrainan-tilanne-ja-hiipuva-talouskasvu/>

Vuotavia ikkunoita, verkkokauppoja ja Ukrainan jälleenrakennusta

Tšekki on EU:n puheenjohtajamaa loppuvuoden 2022. Keskustelin ison tšekkiläisen pankin johtajan kanssa ja kysyin häneltä, miten EU-puheenjohtajuus näkyy tai vaikuttaa heidän liiketoimintaansa. No ei juuri mitenkään, kuului vastaus.

Vuotavia ikkunoita, verkkokauppoja ja Ukrainan jälleenrakennusta | Vapaasti kaupasta (ulkoministerio.fi)

TURKKI

Turkin talousnäkymät ovat synkentyneet entisestään Ukrainan sodan myötä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa syventää Turkin talousongelmia. Sota on entisestään kiihdyttänyt etenkin energian ja elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintojen nousua. Se kasvattaa Turkin tuontimenoja, lisää paineita Turkin liiran heikkenemiseen sekä kiihdyttää jo ennestään nopeaa inflaatiota. Lisäksi venäläisten matkailijoiden määrä Turkissa voi vähentyä huomattavasti, kun venäläisten ostovoima putoaa sodan seurauksena.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/turkin-talousnakymat-ovat-synkentyneet-entisestaan-ukrainan-sodan-myota/>

Turkki viivyttää Suomen ja Ruotsin Nato-hakemuksia tavoitellessaan poliittista liikkumavaraa - Odotettavissa on Turkin pysyvä oppositioasema Natossa

Kesäkuussa 2022 Turkki kääntyi kannattamaan Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyttä maiden allekirjoitettua yhteisymmärrysasiakirjan (*Memorandum of Understanding*). Pian kävi kuitenkin ilmi, että mailla oli eri näkemyksiä siitä, mistä asiakirjassa oli tosiasiaa sovittu. Nyt Turkki uhkaa uudelleen viivyttää kahden Pohjoismaan Nato-jäsenyyshakemuksia.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vanhempi tutkija Toni Alaranta instituutin Euroopan unioni -tutkimusohjelmasta analysoi motiiveja Turkin varauksellisen suhtautumisen taustalla. Alarannan mukaan Turkki on käyttänyt Suomen ja Ruotsin Nato-hakemuksia välineenä tuodakseen esiin viimeisen kymmenen vuoden aikana keskeisiksi kokemiaan epäkohtia. Lisäksi Turkki on hyödyntänyt asemaansa varmistaakseen itselleen pelivaraa voimannäytölle Lähi-idässä ja painostaakseen Yhdysvaltoja.

"Turkin varauksellinen suhtautuminen tulee nähdä osana sen määrätietoista pyrkimystä kohti strategista autonomiaa, entistä suurempaa liikkumavaraa ja ideologista irtautumista lännestä," Alaranta toteaa. "Koska Turkin strategiset intressit ovat yhä enemmän eriytyneet muun liittouman intresseistä, Turkki todennäköisesti omaksuu tulevana vuosina entistä pysyvämmän oppositioaseman liittouman sisällä."

<https://www.fiia.fi/julkaisu/natos-nordic-enlargement-and-turkeys-reservations>

Turkki vihertyy vauhdilla

– Kiinnostus on aitoa, myös siksi koska Turkin viennistä iso osa menee EU:n markkinoille. Täällä teollisuudella on isot uudistuspaineet. Jotta liiketoiminta voi jatkua, on vastattava vihreän siirtymän vaatimuksiin, Suomen Ankaran-suurlähetystössä työskentelevä Selin vahvistaa.

Turkki vihertyy vauhdilla - Kauppapolitiikka

UKRAINA

Ukrainan nykytila, tulevaisuus ja potentiaali markkina-alueena suomalaisille yrityksille 1.11.2022

Tuoreimmat kuulumiset Ukrainan nykytilasta, tulevaisuudesta ja myös sotaan johtaneesta tapahtumien kehityskulusta. Millaisia ovat jälleenrakennuksen odotukset, mahdollisuudet ja riskit Ukrainassa?

Tallenne löytyy täältä: <https://helsinki.chamber.fi/tapahtumat-ja-koulutukset/jasentapahtumat/>

Lue lisää:

[Ukrainan nykytila, tulevaisuus ja potentiaali markkina-alueena suomalaisille yrityksille 1.11.2022 - Business Associations | Kauppayhdistykset \(kauppayhdistys.fi\)](#)

VENÄJÄ

Ennusteissa Venäjän talouden arvioidaan supistuvan tänä vuonna paljon ja sekä viennin että tuonnin putoavan jyrkästi

Huhti-toukokuussa julkaistuissa ennusteissa BKT:n odotetaan kutistuvan noin 10 % ja luisun ajoittuvan joko kokonaan tähän vuoteen tai enimmäkseen tähän vuoteen ja osin ensi vuoteen. Valtaosassa ennusteita BKT:n arvioidaan alkavan elpyä vasta vuonna 2024. Venäjän omista ennusteista viime kuukausina alennusmyyntiin joutuneen Urals-öljyn hinnan ei odoteta tänä vuonna olevan kovin paljon korkeammalla kuin viime vuonna (keskuspankki +9 % ja talousministeriö +20 %). https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202219_1/

Venäjän keskuspankki laski jälleen avainkorkoa Venäjän rahoitusmarkkinoiden tilanne ja hintavakausriskit tasaantuivat edelleen siinä määrin huhtikuussa, että keskuspankki laski 29.4. ohjauskorkoa kolmella prosenttiyksiköllä. Uusi avainkorko on 14 %. Markkina-analyytikot odottivat koronlaskua, sillä keskuspankki oli viestittänyt aiemmin laskevasa ohjauskorkoa tilanteen vakauduttua. Ohjeistuksessaan keskuspankki piti mahdollisena, että ohjauskorkoa lasketaan tänä vuonna vielä lisää, jos talouskehitys on keskuspankin odotusten mukaista.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202219_2/

Venäjä laillisesti monien tavaroiden rinnakkaistuonnin tavaratuonnin supistuessa

voimakkaasti Rinnakkaistuonti tarkoittaa tavaroiden tuontia maahan ilman niiden tavaramerkin haltijan suostumusta ja ohi valtuutetun jakelijan. Venäjän lainsäädännön mukaan rinnakkaistuonnista joutuu maksamaan korvauksia tavaramerkin haltijalle ja tuodut tavarat on tuhottava. Monien tavaroiden rinnakkaistuonti on kuitenkin laillistettu 7.5. alkaen. Laillistamispäätös kattaa laajan valikoiman tavaroita kosmetiikasta autonosiin ja pelikonsoleihin. Joistakin tavaroista päätöksen piiriin kuuluvat vain tietyt tavaramerkit, jotka ovat peräisin Venäjän epäystävällisiksi katsomista maista.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202219_3/

Venäjä kiihdyttää dedollarisaatiota - Länsimaiden pakotteet voivat muuttaa kansainvälistä rahoitusjärjestelmää Venäjän hyökättyä Ukrainaans länsimaat asettivat laajoja talouspakotteita heikentääkseen Moskovan kykyä rahoittaa sotaa. Jäädystäessään Venäjän valuuttavarannot länsi aloitti ennennäkemättömän sodankäynnin rahoitussektorilla. Helmikuusta 2022 lähtien Venäjä on tehostanut dedollarisaatiota, eli Yhdysvaltain dollarin aseman heikentämistä taloudessaan, jotta se voisi suojautua uusien pakotteiden vaikutuksilta.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vierailleva vanhempi tutkija Maria Shagina instituutin Yhdysvaltain politiikan ja vallan tutkimuskeskuksesta tarkastelee Venäjän dedollarisaation kehitystä ja analysoi Venäjän suuntautumista Aasiaan Ukrainan sodan alettua. Julkaisussa analysoidaan dedollarisaation vaikutuksia Yhdysvaltain dollarin valtaa-asemaan ja globaaliin rahoitusjärjestelmään. Julkaisu on osa instituutin Geoekonomia-sarjaa.

Shaginan mukaan länsimaiden reaktio Ukrainan sotaan muutti merkittävästi Venäjän suunnitelmia: Vuonna 2014 alkanut dedollarisaatio-politiikka muuttui vuonna 2022 täysimittaiseksi yritykseksi kasvattaa ruplan roolia. Venäjä on enenevässä määrin pyrkinyt heikentämään Yhdysvaltain dollarin asemaa, edistämään ruplan käyttöä kansainvälisessä kaupassa ja vahvistamaan

suhteitaan Kiinaan ja Intiaan. Globaalin rahoitusjärjestelmän pirstaloituessa dedollarisaatiota tavoittelevat maat saattavat yhdessä heikentää Yhdysvaltain dollarin asemaa.

"Pakotteiden liiallinen käyttö motivoi maita entisestään rakentamaan rinnakkaisia rahoitusjärjestelmiä ja kokoamaan kauppakumppaneitaan muiden valuuttojen ympärille. Jos varat voidaan jäädyttää yhdessä yössä, se voi kannustaa hallituksia etsimään suojaa dollaripohjaisen rahoitusjärjestelmän ulkopuolelta", Shagina toteaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/western-financial-warfare-and-russias-de-dollarization-strategy>

Venäjällä talouden luisu tuntuu valtion budjettituloissa, sotamenot nousseet

Federaatiobudjetin nimellistulot olivat tammi-huhtikuussa 34 % vuodentakaisista suuremmat ja huhtikuussa vuosikasvu oli noin 30 %. Nousu on maaliskuussa tapahtunut täysin öljy- ja kaasuverotulojen varassa. Maaliskuun tapaan budjettitulojen nousu näistä valtaosin dollareissa määräytyvistä veroista oli huhtikuussa yli 100 % vuotta aiemmasta. Öljyn hinnan muutokset näkyvät viiveellä öljyverotuloissa, joten huhtikuun nousu juontuu lähinnä edellisten kuukausien korkeasta öljyn hinnasta vuodentakaiseen verrattuna sekä ruplan hyvin heikosta kurssista maaliskuussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202221_2/

Venäjän öljyntuotanto supistui huhtikuussa Kansainvälisen energijärjestö IEA:n mukaan Venäjän raakaöljyn tuotanto oli tammi-maaliskuussa noin 10 milj. barreliä päivässä. Huhtikuussa tuotanto laski noin 9,1 milj. barreliin päivässä. Jos tuotantolukuihin lasketaan mukaan myös kaasukondensaattit (natural gas liquids), Venäjän öljyntuotanto supistui huhtikuussa liki 10 % noin 10,3 miljoonaan barreliin. Myös öljynjalostuksen on raportoitu supistuneen selvästi maaliskuussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202221_3/

Ukrainan sodan vaikutukset alkoivat näkyä Venäjän taloudessa maaliskuussa 2022

Venäjän tilastokeskus on julkaissut alustavan arvion Venäjän vuoden 2022 ensimmäisen neljänneksen BKT:n kasvusta. Rosstat arvioi Venäjän BKT:n kasvaneen tammi-maaliskuussa 3,5 % vuotta aiemmasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202221_4/

Tutkimus: Teknologia on kiinteä osa Venäjän geopoliittisia suurvaltapyrkimyksiä

Tuoreen tutkimuksen mukaan Venäjä näkee teknologisen osaamisen kiinteänä osana maailmanlaajuisista suurvaltakilpailua. Venäjä on viimeisen kymmenen vuoden aikana luonut omintakeisen mallin, jolla maan tiede- ja teknologiaosaaminen on pyritty nostamaan valituilla strategisilla sektoreilla kansainväliselle huipputasolle. Venäjän tiede-, kehitys- ja innovaatiojärjestelmä (TKI) keskittyy maan perinteisiin vahvuuksiin kuten ydin- ja sotilasteknologiaan sekä muutamiin valikoituihin nouseviin teknologioihin, kuten tekoölyyn ja kvanttitekniikkaan.

"Poiketen monesta kilpailijastaan, Venäjän kansallinen TKI-järjestelmä perustuu ylhäältä johdettuun valtiotousoisuuteen sekä maan suvereenisuuden ja omavaraisuuden vahvistamiseen", kuvaa johtava tutkija Sinikukka Saari.

Venäläisessä ajattelumallissa kaupalliset ja strategiset tavoitteet yhteensovittavan valtiotousoisuuden uskotaan luovan suhteellisen etulyöntiaseman kilpailussa erityisesti länsimaiden kanssa.

Tutkimuksen mukaan Venäjä ei ole mahtailevasta suurvaltaretoriikasta huolimatta kyennyt ratkaisemaan teknologian kehitykseen liittyviä systeemisiä ja rakenteellisia ongelmiaan. Venäjän teknologisia valtapyrkimyksiä rajoittavat sen niukat taloudelliset resurssit, heikosta oikeusvaltiosta kumpuava korruptio sekä riippuvaisuus ulkomaisesta teknologiasta ja komponenteista. Globaalisti katsoen Venäjää uhkaavat lisäksi sen TKI-järjestelmän pysähtyneisyys ja nurkkakuntaisuus etenkin suhteessa sen suurvaltakilpailijoihin.

"E erityisen huomionarvoista on se, miten selvästi Venäjä on jäänyt jälkeen entisestä 'pikkuveljestään' Kiinasta esimerkiksi patenttien määrän ja julkaisujen vaikuttavuuden mittareilla", kertoo tutkimuksen vetäjä, teollisuusprofessori Arho Suominen.

Ukrainan sodan seurauksena Venäjää vastaan asetetut mittavat läntiset pakotteet heikentävät entisestään Venäjän kykyä kehittää sen teknologista ja tieteellistä osaamista. Pakotteet pyrkivät katkaisemaan Venäjän linkit globaaleihin tieteen ja teknologian verkostoihin sekä arvoketjuihin.

Ukrainan sota on myös vauhdittanut jo ennestään merkittävää teknologiaosaajien aivovuotoa pois

Venäjältä. Sodan ja pakotteiden seurauksena Venäjä eristyy lännestä ja sen riippuvaisuus Kiinasta kasvaa huomattavasti.

"Venäjän suurvalta-asema tulee jatkossakin perustumaan kaupallisesti merkittävän ja globaalisti vaikuttavan teknologiaekosysteemin sijaan sen sotilaalliseen voimaan, eritoten maan ydinasearsenaaliin", tiivistää tutkija Santtu Lehtinen.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russias-technological-policy-and-knowhow-in-a-competitive-global-context>

Zelenskyin Venäjä-politiikan kehitys heijastelee yleisen mielipiteen muutosta - Sota-ajan konsensuksella on kauaskantoinen yhteiskunnallinen merkitys

Ukrainan presidentti Volodymyr Zelenskyin Venäjä-politiikkaa on määrittänyt hänen vaalilupauksensa rauhan tuomisesta Ukrainaan. Zelenskyä on vuosien varrella kritisoitu epäpätevydestä ja hallinnon riittämättömistä toimista suhteessa Venäjään. Venäjän hyökkäyssodan myötä Zelenskyistä on tullut suosittu johtaja sekä ukrainalaisten keskuudessa että kansainvälisesti.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa ohjelmajohtaja Arkady Moshes ja vanhempi tutkija Ryhor Nizhnikau instituutin EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelmasta analysoivat Zelenskyin Venäjä-politiikan kehityskulkua vuodesta 2019 nykypäivään. Kirjoittajat esittävät, että Zelenskyin Venäjä-politiikka on ollut pitkälti linjassa julkisen mielipiteen muutoksen kanssa.

Moshesin ja Nizhnikauin mukaan sota on yhdistänyt ukrainalaiset ja muuttanut täysin heidän suhtautumistaan Venäjään. Tämä ilmenee myös Zelenskyin retoriikassa, jolla on Ukrainassa laaja tuki. "Vaikka on liian aikaista ennustaa Ukrainan poliittisten muutosten laajuutta ja syvyyttä ennen sodan päättymistä, Zelenskyin linjanmuutos ilmentää yhteiskunnallista käännekohtaa, jolla on kauaskantoiset vaikutukset", tutkijat kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/zelenskyys-change-of-approach-towards-russia>

Saimaan kanavan neuvottelukunta jatkaa toimintaansa

Liikenne- ja viestintäministeriö on huhtikuussa 2022 asettanut kolmannelle kaudelle Saimaan kanavan neuvottelukunnan. Neuvottelukunta kokoontui ensimmäiseen kokoukseensa 7. kesäkuuta keskustelemaan Saimaan kanavaa ja Saimaan vesiliikennettä koskevista ajankohtaisista asioista. <https://www.lvm.fi/-/saimaan-kanavan-neuvottelukunta-jatkaa-toimintaansa-1764637>

Kiristyvät pakotteet vaikeuttavat Venäjän taloustilannetta entisestään

EU asetti Venäjälle viime viikolla jälleen uuden, järjestyksessään jo kuudennen pakotekokonaisuuden. Pakotteiden seurauksena pääosa öljyn tuonnista Venäjältä EU-maihin lopetetaan. Se leikkaa Venäjän vientituloja tuntuvasti. Viime vuonna EU-maat toivat raakaöljyä ja öljytuotteita Venäjältä yhteensä noin 70 mrd. euron arvosta. Se vastasi noin 15 % Venäjän koko tavara- ja palveluviennin tuloista. Lisäksi uusia venäläisiä pankkeja – myös Venäjän suurin pankki Sberbank - suljetaan pois kansainvälisen maksuliikenteen SWIFT-viestijärjestelmästä. Venäjä eristetään entistä tehokkaammin globaalista talousjärjestelmästä.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/kiristyvät-pakotteet-vaikeuttavat-venajan-taloustilannetta-entisestaan/>

Venäjällä eläkkeitä korotettu inflaation vanavedessä

Eläkkeitä korotettiin 10 % kesäkuun alussa, ja saman verran nousivat myös minimipalkka sekä virallinen elintasominimi ja sen myötä osa sosiaaliuista. Edellinen 8,6 prosentin eläkkeiden korotus ajoittui tämän vuoden alkuun. Korotuksilla eläkeläisille pyritään korvaamaan kuluttajahintojen nousu. Nyt tehdyn korotuksen osalta se merkitsee korvausta hintojen rajusta hypystä, joka seurasi Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. https://www.bofit.fi/fi/euranta/viikkokatsaus/2022/vw202223_3/

Suomen Venäjän-kauppa on supistunut voimakkaasti

Tullin ennakkotietojen mukaan Suomen tavaravienti Venäjälle supistui huhtikuussa 58 % vuotta aiemmasta. Vienti on supistunut kysynnän vähentymisen, EU:n asettamien vientirajoitusten sekä yritysten omien päätösten vuoksi. Viennin pudotus oli hyvin laaja-alaista ja vienti supistui huhtikuussa kymmeniä prosentteja lähes kaikissa tavararyhmissä, esim. koneiden ja laitteiden viennin arvo väheni 83 % ja sähkölaitteiden viennin arvo 91 % vuotta aiemmasta. Poikkeuksena oli kuparikivi, jonka vienti kasvoi ja samalla sen osuus viennistä nousi lähes 60 prosenttiin.

Tavaraviennin arvo oli huhtikuussa 140 milj. euroa. Edellisen kerran viennin arvo on ollut näin pieni vuoden 2000 alussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202223_4/

Venäjällä valtion budjettitulojen kehitys heikentynyt, korkea inflaatio syö elvytystoimien vaikutusta

Federaatiobudjetin nimellistulot olivat toukokuussa enää 10 % suuremmat kuin vuotta aiemmin. Nousu oli paljon pienempi kuin se budjetin tulojen ja menojen ostovoiman kannalta oleellinen inflaatiovauhti, jonka muodostavat lähinnä kuluttajahinnat ja teollisuuden kotimaan toimitusten tuottajahinnat (niiden keskimääräinen nousu vuodentakaisesta oli toukokuussa noin 24 %). Vielä tammi-huhtikuussa budjetin nimellistulojen vuosikasvu oli 34 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202225_2/

Venäjän tuonti sukeltaa, viennin arvo korkealla

Venäjää kohtaan asetetut pakotteet, monien yritysten omat päätökset jättää Venäjän markkina ja mm. ulkomaankaupan rahoituksen ongelmat ovat romahduttaneet Venäjän tuonnin keväällä 2022. Koska Venäjän tulli ei enää julkaise tietoja ulkomaankaupasta, sen seurannassa on käytettävä muiden maiden tietoja. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202225_3/

Venäjä pyrkii vahvistamaan yhteyksiä Euraasiassa - Sota Ukrainassa rajoittaa tavoitteiden toteutumista

Kiinan lanseeraaman uusi silkkitie -hankkeen myötä monilla valtioilla ympäri maailman on ollut kiire laatia oma strategiansa yhteyksien politiikan (connectivity) saralla. Neuvostoliiton hajoaminen ja uusien valtionrajojen ilmestyminen Venäjän ja Neuvostoliitosta irtautuneiden maiden välille on ajanut myös Venäjän arvioimaan uudelleen yhteyksien politiikkaansa. Strategian kehittämistä ovat vauhdittaneet pitkälti maan luonnonvarojen viennistä riippuvainen talous sekä heikentyneet välit lännen kanssa.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkijatohtori Kristiina Silvan EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelmasta sekä lehtori Marcin Kaczmarek Glasgow'n yliopistosta analysoivat Venäjän otetta yhteyksien politiikkaan. Julkaisussa keskitytään Moskovan strategiaan Venäjän Kaukoidässä, Keski-Aasiassa sekä niin kutsun Suur-Euraasian kumppanuuden alueella. Kirjoittajat esittävät, että rajallisista resursseista ja poliittisen tahdon puutteesta johtuen Venäjän yhteyksien politiikkaa ajavat pikemminkin poliittiset kuin taloudelliset syyt. Tämän vuoksi Venäjän strategian ruohonjuuritason vaikutukset ovat jääneet rajallisiksi. Venäjän käymä sota Ukrainassa on vahvistanut entisestään tätä kehityssuuntaa.

"Otaen huomioon maan ongelmat räikeästä korruptiosta heikkoihin instituutioihin sekä alikehittyneeseen ja kyvyttömään hallintoon Venäjä ei tavoittele yhteyksien politiikalla taloudellisia etuja tai paikallisten yritysten tukemista. Sen sijaan sen tavoitteena on tulla nähdyksi suurvaltana - kotimaassa ja ulkomailla", Silvan ja Kaczmarek kirjoittavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russias-connectivity-strategies-in-eurasia>

Venäjän talouden luisu jatkui toukokuussa

Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset alkavat vähitellen näkyä laaja-alaisemmin Venäjän taloudessa. Nopea inflaatio on syönyt venäläisten ostovoimaa ja leikannut kulutusta.

Teollisuustuotantoa on tukenut sotateollisuus, kun taas muu tuotanto on kehittynyt heikommin.

Venäjän talousministeriön ennakoarvion mukaan maan BKT supistui toukokuussa 4 % vuotta aiemmasta. Consensus Economicsin kesäkuun kyselyssä Venäjän BKT-ennusteiden keskiarvo oli tälle vuodelle -8 % ja ensi vuodelle -2 %. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202227_v1/

Venäjän rupla on vahvistunut jo liikaakin

Ruflan dollarikurssi oli ennen sotaa noin 75 ruplaa. Sodan tuoma epävarmuus ja länsimaiden pakotteet heijastuivat välittömästi ruflan kurssiin, joka heikkeni maaliskuun alkupuolella noin 120 ruplaan. Venäjän keskuspankin asettamat pääomaliikkeiden rajoitukset leikkasivat nopeasti valuutan kysyntää samalla kuin vientitulojen kotiuttamisvaatimus kasvatti valuutan tarjontaa. Näiden toimien seurauksena ruflan kurssi oli huhtikuun puolivälin tienoilla jo samalla tasolla kuin ennen sotaa. Touko-kesäkuussa ruflan kurssi on vahvistunut edelleen ja kesäkuun lopussa

Venäjän keskuspankin virallinen dollarikurssi kävi jo lähellä 51 ruplaa. Vahva rupla supistaa mm. vientiyritysten ruplissa laskettuja voittoja ja valtion ruplissa laskettuja öljyverotuloja. Esim. varapääministeri Andrei Belousov on jo todennut ”optimaalisen” dollarikurssin olevan noin 70--80 ruplaa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202227_v2/

Venäjän valtio ajautui maksukyvyttömyyteen

Venäjän toukokuun lopussa erääntyneiden noin 100 milj. dollarin ulkomaisen velan maksujen 30 vrk:n armonaika päättyi 27.6. eikä Venäjä pystynyt suorittamaan niitä. Luottoluokitussyhtiö Moody's ilmoitti pitävänsä Venäjän valtiota nyt maksukyvyttömänä. Venäjällä olisi varaa maksaa velkansa, sillä se on saanut runsaasti valuuttatuloja viennistä vielä viime kuukausinakin. Ukrainan sodan seurauksena Venäjälle asetetut talouspakotteet rajoittavat kuitenkin merkittävästi Venäjän kansainvälistä maksuliikennettä ja ovat estäneet ulkomaisen velan maksut.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202227_v3/

G7-maat pyrkivät leikkaamaan Venäjän vientituloja

Kesäkuun lopussa järjestetyssä maailman johtavien teollisuusmaiden eli G7-maiden huippukokouksessa keskityttiin pitkälti Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa ja sen vaikutuksiin maailmanmarkkinoilla. G7-maat keskustelivat uusista toimista Venäjän vientitulojen leikkaamiseksi, Ukrainan tukemiseksi ja sodan globaalien vaikutusten lievittämiseksi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202227_v4/

Venäjä on maailman suurin vehnän viejä ja tärkeä etenkin Afrikan ja Lähi-Idän ruokahuollolle

Venäjä on globaalisti merkittävä viljan tuottaja ja viejä. YK:n alaisen elintarvike- ja maatalousjärjestön FAO:n tilastojen mukaan Venäjän osuus esim. maailman vehnäntuotannosta oli noin 11 % vuonna 2020. Venäjän osuus globaalista vehnän viennistä oli 19 % ja Venäjä oli maailman suurin vehnän viejä. Lisäksi Venäjä on globaalisti hyvin merkittävä ohran, auringonkukkaöljyn ja auringonkukan siementen viejä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202227_v5/

Suomalaisella liikennevakuutuksella ei voi enää ensi kesänä matkustaa Venäjälle tai Valko-Venäjälle

<https://www.finanssiala.fi/uutiset/suomalaisella-liikennevakuutuksella-ei-voi-ena-ens-kesana-matkustaa-venajalle-tai-valko-venajalle/>

Euroopan Venäjä-politiikka vaatii uudistamista - Sota Ukrainassa tulisi nähdä peruuttamattomana vedenjakajana

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on jatkunut puoli vuotta, eikä ratkaisua taisteluiden päättämiseksi ole vielä odotettavissa lähitulevaisuudessa. Venäjä pyrkii edelleen voittamaan sodan, ja Moskovan näkökulmasta lännen tuki voi pian alkaa murtua. Yleinen mielipide Euroopassa näyttää jakaantuneen kahtia: jotkut kannattavat tukea Ukrainalle huolimatta lännelle koituvista kustannuksista, kun taas toiset toivovat rauhansopimuksen saavuttamista taloudellisen hyvinvoinnin takaamiseksi.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa ohjelmajohtaja Arkady Moshes instituutin EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelmasta kirjoittaa, että Euroopan olisi tärkeä uudistaa Venäjä-politiikkaansa. Moshes esittää, että länsi teki virheen, kun se hylkäsi arvoperustaisen politiikan intressiperustaisen politiikan kustannuksella ja sivuutti samalla taloudellisen ja kovan turvallisuuden riskit. Tämän tunnustaminen on olennaista eteenpäin siirtymiseksi.

Moshesin mukaan eurooppalaisten johtajien tulisi ottaa aiempaa selkeämmin kantaa siihen, että suhteet lännen ja Venäjän välillä ovat muuttuneet peruuttamattomasti. "Tämä välittäisi viestin, että Eurooppa opettelee uudelleen puhumaan vallan kieltä, jota sen ei-läntiset kumppanit ymmärtävät parhaiten", Moshes kirjoittaa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/sota-ukrainassa-ja-euroopan-ulkosuhteet>

Venäjän valtion budjettituloissa poikkeuksellisen suuri pudotus heinäkuussa, menot kasvaneet edelleen

Federaatiobudjetin tulot vajosivat heinäkuussa peräti neljäsosan vuodentakaisen tason alapuolelle. Tulot öljyn ja kaasun tuotantoveroista ja vientituloista kääntyivät ensi kertaa tänä vuonna

pienemmiksi kuin vuotta aiemmin. Pudotus oli yli viidesosa. Urals-öljyn hinta oli kesä-heinäkuussa edelleen tuntuvasti korkeammalla kuin vuotta aiemmin, mutta ruplissa hinta oli selvästi vuodentakaisesta alempana. Lähes kokonaan dollareissa määritettyjen öljy- ja kaasuverotulojen ruplamääräistä arvoa onkin pienentänyt ruplan kurssi, joka oli kesä-heinäkuussa 27 % korkeammalla kuin vuotta aiemmin. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202233_1/

Venäjän keskuspankki pohtii keinoja tukea investointeja ja vähentää valuuttojen käyttöä
Hiljattain julkaistuissa vuosia 2023–25 koskevissa rahapolitiikan ja rahoitusmarkkinoiden kehityssuunnitelmaluonnoksissa todetaan, että rahapolitiikan ja rahoitusmarkkinoiden tehtävänä on tukea talouden sopeutumista vaikeampaan taloudelliseen toimintaympäristöön. Keskeisimpiä tavoitteita on pitää inflaatio maltillisena (4 %), kanavoida rahoitusta keskeisiin investointeihin ja vähentää rahoitusjärjestelmän riippuvuutta ns. epäystävällisistä maista. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202233_2/

Venäjän öljylle etsitään uusia vientimarkkinoita

Venäjän öljyntuotanto oli vielä alkuvuonna hienoisessa kasvussa, mutta Venäjän hyökättyä Ukrainaan useat perinteiset asiakkaat vähensivät raakaöljyn ostoja Venäjältä. Vientikysynnän väheneminen johti öljyntuotannon supistumiseen huhtikuussa (Viikkokatsaus 21/2022). Sen jälkeen tuotantolukuja ei enää ole julkaistu. Kansainvälisten järjestöjen mukaan Venäjän öljyntuotanto on kesän aikana toipunut lähelle sotaa edeltänyttä tasoa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202233_3/

Venäjän kaasuntuotanto ja -vienti supistuvat

Rosstatin mukaan kaasuntuotanto supistui ensimmäisellä vuosipuoliskolla 7 % vuoden 2021 tasosta. Kaasuyhtiö Gazprom tiedotti oman tuotantonsa supistuneen tammi-heinäkuussa 12 % vuotta aiemmasta. Gazpromin osuus Venäjän kaasuntuotannossa on noin kaksi kolmasosaa, mutta yhtiöllä on monopoliasema putkikaasun viennissä. Gazpromin kaasuntuotannon merkittävä väheneminen johtuukin vientimäärien supistumisesta. Gazpromin mukaan vienti Eurooppaan (ml. Turkki) supistui tammi-heinäkuussa 35 % vuotta aiemmasta. Vaikka vienti Kiinaan on kasvanut nopeasti, määrät ovat edelleen hyvin pieniä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202233_4/

Ukrainalaisen viljan kuljetukset Mustallamerellä ovat alkaneet Ukrainan ja Venäjän sopimuksen jälkeen

Ukraina, Venäjä, Turkki ja YK allekirjoittivat 27.7.2022 sopimuksen, jonka tarkoituksena on mahdollistaa Ukrainan viljan sekä Venäjän lannoitteiden ja ruoan vientikuljetukset Mustanmeren kautta huolimatta käynnissä olevasta Ukrainan sodasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202233_5/

Venäjän talouskehitys näyttää tasaantuneen heinäkuussa

Taloutta tuki etenkin öljyn tuotannon ja rakentamisen kasvu, kun taas vähittäiskauppa ja monet jalostusteollisuuden toimialat kehittyivät heikommin. Venäjän talousministeriön ennakoarvion mukaan BKT supistui heinäkuussa 4,3 % ja tammi-heinäkuussa 1,1 % vuotta aiemmasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202235_1/

Venäjän talouskehityksen odotetaan heikkenevän vuoden toisella puoliskolla

Venäjän BKT supistui Rosstatin alustavan arvion mukaan huhti-kesäkuussa 4 % vuotta aiemmasta. Alkuvuoden reippaan kasvun ansiosta BKT supistui vain 0,4 % vuotta aiemmasta koko ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Sekä kansainvälisten että venäläisten ennusteiden mukaan talouskehityksen odotetaan heikkenevän edelleen vuoden toisella puoliskolla. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202235_

Venäjällä työllisyys on edelleen lisääntynyt

Tämän vuoden toisella neljänneksellä työllisten määrä on Rosstatin työvoimakyselyn mukaan noussut vuodentakaisesta, vaikka talouden luisu on alkanut. Toisaalta työllisten määrän nousu, joka on jatkunut runsaan vuoden ajan, on hidastunut huomattavasti tämän vuoden mittaan. Työllisiä oli vuoden toisella neljänneksellä noin 72 miljoonaa henkilöä ja työllisyysaste 15–72-

vuotiaiden keskuudessa oli 65,5 %. Kysely tehdään Kansainvälisen työjärjestön (ILO) menetelmiin perustuen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202233_3/

EU:n asettamat Venäjän hiilenvientiin kohdistuvat rajoitukset astuivat voimaan

EU päätti huhtikuussa kieltää kivihiilen tuonnin Venäjältä, ja kiello astui voimaan 10. elokuuta. Siirtymäaikana hiiltä tuotiin EU-maihin aiemmin sovittujen toimitussopimusten mukaan, mutta uusia sopimuksia ei enää tehty. Kiellon astuttua voimaan venäläisen kivihiilen tuonti EU-maihin, Britanniaan tai Yhdysvaltoihin on kiellettyä. Myös Japani ja Etelä-Korea ovat ilmoittaneet rajoittavansa hiilentuontia Venäjältä. Vuonna 2021 Venäjän hiilenviennistä reilu neljännes meni EU-maihin ja liki 20 % Etelä-Koreaan sekä Japaniin. Kiinan osuus oli lähes 25 % viennistä. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202235_4/

Suomen tavara-kauppa Venäjän kanssa on puolittunut

Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen Suomen Venäjän-viennin arvo on pudonnut noin puoleen sotaa edeltävästä tasosta. Suurin pudotus nähtiin huhtikuussa, mutta sen jälkeen vienti on hieman elpynyt. Vuotta aiempaan verrattuna vienti supistui tammi-kesäkuussa 23 %. Sodan alkamisen jälkeen eli maaliskesäkuussa Venäjän osuus Suomen viennistä oli enää alle 3 %. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202235_5/

Komissio haluaa keskeyttää Venäjän kanssa tehdyn viisumihelpotussopimuksen soveltamisen

Venäjän Ukrainaan kohdistama sotilaallinen hyökkäys lisää EU:n turvallisuusasetuihin ja jäsenmaiden kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä ja uhkia. Komissio on ehdottanut, että EU vastaa niihin keskeyttämällä viisumihelpotussopimuksen soveltamisen kokonaan. Se tarkoittaa, että Venäjän kansalaisilla ei enää ole etuoikeutettua pääsyä EU:hun ja että heidän viisumihakemusmenettelynsä pidentyy, kallistuu ja vaikeutuu. Jäsenmailla on laaja harkintavalta Venäjän kansalaisten lyhytaikaista oleskelua koskevien viisumihakemusten käsittelyssä. EU on kuitenkin edelleen avoin joillekin välttämättömistä syistä matkustaville venäläisille viisuminhakijoille, kuten EU:n kansalaisten perheenjäsenille, toimittajille, toisinajattelijoille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille.

https://finland.representation.ec.europa.eu/uutiset/komissio-ehdottaa-venajan-kanssa-tehdyn-viisumihelpotussopimuksen-soveltamisen-keskeyttamista-2022-09-06_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 8. syyskuuta 2022

Kesäkuussa venäläisten yritysten tulevaisuudenodotukset hyvin epävarmoja

Analyysiyhtiö S&P julkaisee kuukausittain Venäjän taloudesta ostopäällikkökyselyitä, joiden avulla pyritään arvioimaan talouden nykyhetken tilannetta ja lähitulevaisuuden näkymiä. Kesäkuussa sekä teollisuuden että palveluiden indeksit olivat yli 50, minkä katsotaan tarkoittavan taloudellisen aktiiviteetin lisääntymistä edellisestä kuukaudesta. Kotimaiset tilaukset kasvoivat, mutta vientitilaukset vähenivät edelleen. Myös tämänhetkistä tuotannon tasoa mittaava yhteisindeksi oli yli 50. On kuitenkin huomattava, että tuotanto kasvoi palveluiden vetämänä, kun taas tehdasteollisuudessa tuotanto edelleen laski. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202229_1/

Venäjän julkaisemat tiedot selventävät yleiskuvaa maan tuonnin luisusta, pääomaa lähtenyt paljon ulkomaille

Muutaman kuukauden tauon jälkeen Venäjällä julkaistiin hieman tietoa ulkomaankaupasta keskuspankin maksutasetilastoissa, joskin vain tavaroiden ja palvelujen kaupasta kokonaisuutena. Venäjälle kertyi tuloja tavaroiden ja palvelujen viennistä vuoden toisella neljänneksellä 20 % enemmän kuin vuotta aiemmin dollareissa mitattuna. Toisaalta dollarin kurssi on noussut huomattavasti vuodentakaisesta Venäjän ulkomaankaupan muihin valuuttoihin nähden, ja esimerkiksi euroissa tavaroiden ja palvelujen vientitulojen nousu vuotta aiemmasta oli toisella neljänneksellä 35 %. Vientituloja on nostanut lähinnä Venäjän viemien perushyödykkeiden hintojen nousu. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202229_2/

Venäjän inflaatio hidastui kesäkuussa etenkin vihannesten ja hedelmien hintojen nousun hidastuessa

Kuluttajahintojen nousu vuodentakaisesta oli kesäkuussa 15,9 % oltuaan toukokuussa 17,1 %. Inflaation hidastuminen juontuu etenkin vihannesten ja hedelmien hintojen nousun hidastumisesta, mikä selittää yli puolet vuosi-inflaation hidastumisesta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202229_3/

Venäjällä valtion budjettitulojen kehitys heikentynyt edelleen

Federaatiobudjettiin kertyi nimellistuloja kesäkuussa vain puolitoista prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Tulojen pudotus on reaalisesti todella suuri, sillä kuluttajahintojen ja teollisuuden tuottajahintojen nousu vuodentakaisesta oli kesäkuussa keskimäärin 14 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202229_4/

Venäjän bruttokansantuotteen kasvu hidastui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä

Venäjän tilastoviranomaisen tuoreiden tietojen mukaan kausitasoitettun bruttokansantuotteen kasvu oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 % edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä kausitasoitettu kasvu oli vielä 1,4 %. Yksityinen kulutus kasvoi 0,5 %, kun taas julkisen kulutuksen muutos edellisestä neljänneksestä oli nolla. Talouden pääomanmuodostus supistui peräti 1,4 %, mitä heikompaa kehitys on ollut viime vuosina ainoastaan vuoden 2020 toisella neljänneksellä pandemian iskiessä Venäjään. Koska kiinteiden investointien kasvu oli 3,0 %, voidaan päätellä yritysten purkaneen varastojaan erittäin merkittävästi sodan ja pakotteiden takia. Muuten ensimmäisen vuosineljänneksen kansantalouden tilinpidosta on vielä vaikea nähdä laajoja vaikutuksia Venäjän 24.2.2022 aloittamasta sodasta tai sodan aiheuttamista pakotteista. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202229_5/

Itämeren alueen valtiot vastaavat Venäjän aiheuttamaan energiakriisiin neljällä linjauksella

Venäjän aloittama hyökkäyssota on johtanut kansainväliseen energiakriisiin. Vahvistamalla energiaturvallisuutta, irtautumalla Venäjän fossiilisista polttoaineista, lisäämällä merituulivoimakapasiteettia ja kehittämällä uusiutuvan energian yhteistyöhankkeita Itämeren alueen valtiot haluavat suojata koko Eurooppaa energian käyttämiseltä painostuksen välineenä.

<https://bit.ly/3BDcVQo>

Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 9.9.2022

Venäjän vaihtotase oli yhä reilusti ylijäämäinen elokuussa

Venäjän keskuspankin ennakoarvion mukaan ylijäämä oli elokuussa 16,5 mrd. dollaria. Ylijäämä oli selvästi pienempi verrattuna viime kuukausien huippulukemiin, mutta edelleen historiallisesti korkealla tasolla. Tammi-elokuussa ylijäämää kertyi noin 180 mrd. dollaria. Ylijäämä on tänä vuonna myös vaihdellut poikkeuksellisen paljon kuukausittain. Se voi heijastaa sodasta johtuvaa poikkeuksellista tilannetta, mutta liittyä myös tilastointiongelmien. Venäjän tulli on lopettanut ulkomaankauppatilastojen julkaisemisen ja keskuspankki julkaisee maksutaseesta vain supistetun version. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202237_1/

Venäjän federaatiobudjetin tulot supistuivat elokuussa

Federaatiobudjetin nimellistulot olivat elokuussa noin 10 % pienemmät kuin vuotta aiemmin. Tulojen heinäkuusta lieventynyt pudotuslukema johtui osin öljy- ja kaasuverotuloista, joiden luisu vuodentakaisesta oli vain kolmisen prosenttia. Venäläisen Urals-öljyn hinta oli heinä-elokuussa noin 9 % korkeampi kuin vuotta aiemmin. Dollarimääräisten öljy- ja kaasuverotulojen rupla-arvoa pienensi kuitenkin ruplan kurssi, sillä se oli dollariin nähden noin 25 % vuodentakaista vahvempi. Öljysektorin tuotanto ja vienti ovat puolestaan viime kuukausina välttyneet alamäeltä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202237_2/

Venäjän BKT on supistunut selvästi, mutta eri tuotantoalojen kehitys on ollut vaihtelevaa

Rosstatin tarkentuneen arvion mukaan Venäjän BKT laski vuoden toisella neljänneksellä 4,1 % vuotta aiemmasta. Ensimmäisellä neljänneksellä vuosikasvu oli vielä 3,5 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202237_3/

Venäjän kaasuvienti EU-maihin on liki loppunut

Gazprom sulki Itämeren pohjassa kulkevan NordStream -kaasuputken 2.9. Gazpromin mukaan syy on tekninen, Kremlin lehdistösihteeri Dmitri Peskovin mukaan syynä ovat länsimaiden talouspakotteet. Sulkeminen ei ollut yllätys, sillä putkea on koko kesän käytetty vajaalla kapasiteetilla. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202237_4/

Sota tulee kalliiksi Venäjälle

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on ennen kaikkea valtava inhimillinen tragedia sekä isku Ukrainan taloudelle ja yhteiskunnalle. Myös Venäjä joutuu kuitenkin maksamaan kovan hinnan julmasta valinnastaan. Sodan hintalappua Venäjälle on tietenkin mahdotonta arvioida tarkasti, mutta kustannuksia voidaan haarukoida eri näkökulmista.

Vielä vuoden 2022 alussa Venäjän BKT:n ennakoitiin kasvavan vuosina 2022–2023 yhteensä noin 5 % (Kuvio 1). Sodan seurauksena Venäjän talouteen kohdistuva epäluottamus on kasvanut valtavasti. Sodan vuoksi Venäjälle asetetut talouspakotteet ovat eristäneet Venäjän kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta, rajoittaneet teknologiatuotteiden saatavuutta Venäjällä ja leikanneet venäläisten tavaroiden ulkomaista kysyntää. Tuoreimmissa ennusteissa Venäjän BKT:n odotetaan supistuvan yhteensä 8–10 % vuosina 2022–2023. Ilman sotaa Venäjän BKT olisi siis voinut olla vuonna 2023 jopa 15 % suurempi. Vuoden 2021 keskimääräisellä valuuttakurssilla tämä merkitsee noin 270 mrd. dollarin menetystä kokonaistuotannossa pelkästään vuonna 2023.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/sota-tulee-kalliiksi-venajalle/>

BOFIT ennustaa Venäjän talouden supistuvan tänä vuonna 4 % ja tuonnin putoavan neljänneksellä

Raskaimmat inhimilliset ja taloudelliset tappiot Venäjän brutaalista hyökkäyksestä kohdistuvat Ukrainaan. Mutta myös hyökkääjän talous kärsii, etenkin pitkällä aikavälillä. Sota on suistanut Venäjän talouden lamaan. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202241_1/

Venäjän vaihtotaseen ylijäämä supistui heinä-syyskuussa

Venäjän keskuspankin alustavien maksutasetilastojen mukaan Venäjä sai heinä-syyskuussa tuloja tavaroiden ja palveluiden viennistä 153 mrd. dollaria. Viennin arvo supistui aiemmista kuukausista. Vientituloja vähensivät mm. öljyn hinnan lasku, maakaasun vientimäärien voimakas pudotus sekä eräiden EU:n tuontirajoitusten voimaantulo (esim. puutavara ja kivihiili). Tammi-syyskuussa viennin arvo oli 21 % suurempi kuin vuotta aiemmin.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202241_2/

Venäjällä julkisen talouden tulojen ja menojen kaavaillaan kehittyvän vaimeasti

Finanssiministeriö odottaa vuosien 2023–2025 julkisen talouden linjauksissa konsolidoidun budjetin (federaation, alueiden ja kuntien budjettien sekä valtion sosiaalirahastojen) tulojen nousevan nimellisesti tänä vuonna 10 %, mutta nousun laantuvan ensi vuonna noin puoleen prosenttiin. Vaihtelu tulojen kehityksessä johtuu öljy- ja kaasuverotulojen heilahtelusta, jonka taustalla on pitkälti Venäjän Urals-öljyn hinnan nousu tänä vuonna ja budjetissa oletettu hinnan lasku ensi vuonna. Öljy- ja kaasuverotulojen osuus konsolidoidun budjetin tuloista oli 19 % vuonna 2021. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202241_3/

IMF ennustaa maailmantalouden kasvun hidastuvan ensi vuonna selvästi – Venäjän lama aiemmin odotettua miedompi

IMF:n uudessa World Economic Outlook -raportissa odotetaan maailmantalouden kasvavan tänä vuonna 3,2 % ja ensi vuonna 2,7 %. Vuoden 2023 ennustetta on laskettu 0,2 prosenttiyksikköä heinäkuun ennusteesta. Kasvua hidastavat etenkin Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset, mutta myös tärkeimpien talousalueiden merkittävä rahapolitiikan kiristys.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202241_4/

BOFIT Venäjä-ennuste 2022–2024

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa monin tavoin maan talouskehitykseen sekä tänä vuonna että tulevina vuosina. Länsimaiden asettamat pakotteet kasvattavat sodan kustannuksia sekä suoraan että epäsuorasti. EU:n asettamat tuontikiellot supistavat Venäjän budjetin tuloja,

kaksikäyttötuotteiden vientikiellot rajoittavat hyökkäysarmeijan kaluston täydennystä, ja korkean teknologian vientikiellot rapaattavat tulevan talouskasvun edellytyksiä.

<https://www.bofit.fi/fi/seuranta/ennusteet/viimeisin-venaja-ennuste/>

Venäjällä federaatiobudjetin ja aluebudjettien tulojen kehitys heikentynyt ja menot nousseet

Federaatiobudjetin nimellistulojen luisu vuodentakaisesta lieventyi syyskuussa neljään prosenttiin, mikä johtui erinäisistä muista tuloeristä kuin öljy- ja kaasuverotuloista. Viimeisen kolmen kuukauden jaksolla tulot olivat kuitenkin 14 % vuodentakaista pienemmät. Luisu oli suurin piirtein sama öljy- ja kaasuverotuloissa sekä budjetin muissa tuloissa.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202243_1/

Venäjän vientitulot ovat kääntyneet laskuun, tuonnin elpyminen jatkunut viime kuukausina

Venäjän tullit ei ole julkaissut ulkomaankauppatilastoja Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Venäjän ulkomaankaupan kehitystä voidaan kuitenkin arvioida erilaisten vaihtoehtoisten indikaattoreiden avulla, esim. hyödyntämällä muiden maiden kauppatilastoja.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202243_2/

Venäjän pankkisektorin todellisesta tilanteesta on vaikea saada hyvää yleiskuvaa

Säännöllisten tase- ja tulostietojen julkaisu on lopetettu. Koko sektorin lukujen perusteella pankkien lainakanta on kasvanut tammi-syyskuussa kohtuullista tahtia, osin asuntoluototukseen ja yrityslainoitukseen liittyvien tukiohjelmien ansiosta. Keskuspankin mukaan valuuttamääräisiä uusia lainoja on myönnetty vain vähän ja osa pankkien aiemmin myöntämistä valuuttamääräisistä lainoista on muutettu ruplamääräisiksi.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202243_3/

Kauppapolitiikka: Venäjän kokoinen aukko

Venäjän poistuminen kauppakumppanien joukosta vaikuttaa ihmisten ja yritysten elämään monin tavoin. Kauppapolitiikka: Venäjän kokoinen aukko - Ulkoministeriö (um.fi)

Venäjän talouskehitys heikkeni syyskuussa

Talousministeriön alustavan arvion mukaan Venäjän BKT supistui syyskuussa 5 % vuotta aiemmasta, kun heinä-elokuussa pudotusta oli 4 %. Tammi-syyskuussa BKT:n arvioidaan supistuneen 2 % vuotta aiemmasta. Vuoden alkukuukausina ennen hyökkäyssotaa Venäjän BKT kasvoi vielä reippaasti. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202245_1/

Kotitalouksien reaalitulot laskussa Venäjällä

Kotitalouksien rahatulujen luisu jyrkkäni hieman vuoden kolmannella neljänneksellä, jolloin ne olivat reaalisesti 2,5 % pienemmät kuin vuotta aiemmin. Toistaiseksi luisu on ollut lievempi kuin vuosien 2015–2016 ja 2020 taantumissa. Käytävissä olevat reaalitulot eli tulot verojen, korkomaksujen ja muiden välttämättömien maksujen jälkeen olivat lähes 3,5 % vuodentakaista pienemmät. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202245_32/

Venäjän keskuspankki piti avainkoron ennallaan ja julkaisi uuden ennusteensa

Keskuspankki piti 28.10. avainkoron ennallaan 7,5 prosentissa. Päätös oli analyytikoiden odotusten mukainen, sillä keskuspankki viestitti syyskuussa koronlaskusyklin olevan vähitellen päättymässä. Keskuspankki laski avainkorkoa huhti-syyskuussa viidesti yhteensä 12,5 prosenttiyksiköllä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202245_3/

Kiinan vienti Venäjälle kasvoi edelleen lokakuussa

Kiinan tavaravienti Venäjälle supistui keväällä jyrkästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan, mutta on syksyllä elpynyt sotaa edeltävälle tasolle. Viennin kasvu on hidastunut viime kuukausina kesän ripeän elpymisen jälkeen, mutta ennakkotietojen mukaan vienti kasvoi lokakuussa edelleen hieman syyskuuhun verrattuna. Kiina on noussut Venäjän selvästi suurimmaksi tuontimarkkinaksi ja kesällä sen osuus Venäjän tavaratuonnista oli jo runsas kolmannes.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2022/vw202245_4/

VIRO

Suomi ja Viro keskustelivat yhteistyön syventämisestä logistiikan digitalisaation vauhdittamiseksi

Suomen liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka ja Viron teknologia- ja yrittäjyysministeri Kristjan Järvan keskustelivat 30.8.2022 Helsingissä maiden välisen yhteistyön syventämisestä logistiikan digitalisaation vauhdittamiseksi.

<https://valtioneuvosto.fi/-/suomi-ja-viro-keskustelivat-yhteistyon-syventamisesta-logistiikan-digitalisaation-vauhdittamiseksi>

Virossa inflaatio jatkaa nousuaan, talouskasvu hyytyy

Lähivuosille on nykyisten ennusteiden perusteella odotettavissa korkeintaan vähäistä talouskasvua. Inflaatio Virossa on euroalueen korkein, heinäkuu 2021/heinäkuu 2022 jaksolla 22,7 %. Samalla reaali-palkat laskevat useilla sektoreilla. Uusi hallitus päätti energianhintojen kompensoinnista ja nosti lapsilisiä sekä verovapaan tulon rajaa. Syksyn budjettineuvotteluissa painottuvat energia ja turvallisuus. Suomalaismatkailijat ovat vähitellen palanneet Viroon. Venäläismatkailijoiden puuttuminen ja inflaatio heikentävät näkymiä.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/virossa-inflaatio-jatkaa-nousuaan-taloukasvu-hyytyy/384951

Vientiä Viroon – näkökulmia yhteistyöstä

Suomen ja Viron markkinat ovat monilta osin integroituneet, ja yritykset toimivat tottuneesti Suomenlahden yli. Viroon investoidaan ulkomailta kaikkein eniten Suomesta. Myös virolaiset investoinnit Suomeen ovat kasvaneet ja monipuolistuneet. Useat suurhankkeet Virossa, mm. Itä-Virumaan kehittämistyö sekä energiasektorin uudistukset, voivat tarjota uusia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille niin toiminnan laajentamisen, pääurakoinnin kuin alihankinnankin muodoissa. EU-tuet tuovat monien suurhankkeiden etenemiseen varmuutta. Virolle tärkeät matkailijavirrat Suomesta ovat palautumassa vaikeiden koronavuosien jälkeen.

[Vientiä Viroon – näkökulmia yhteistyöstä - Business Associations | Kauppayhdistykset \(kauppayhdistys.fi\)](https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vienti-vaeroon-naokokulmia-yhteistyosta-business-associations-kauppayhdistykset-kauppayhdistys.fi)

LATINALAINEN AMERIikka

Vastuullinen liiketoiminnan maakuva maittain

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Brasilia

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-brasiliala/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva - Kolumbia

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/kolumbian-poliittinen-tilanne-murroksessa/384951

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Meksiko

[Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Meksiko - Ulkoministeriö \(um.fi\)](https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-meksiko-ulkoministerio-um.fi)

Vastuullisen liiketoiminnan maakuva – Peru

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/vastuullisen-liiketoiminnan-maakuva-peru-1/384951

BRASILIA

Brasilian energiasektorin nykytilanne ja tulevaisuuden näkymät

Brasiliassa on mittavat ja monipuoliset energiavarat. Brasilia tuottaa tänä päivänä lähes puolet energiastaan uusiutuvista energialähteistä maailman keskiarvon ollessa 13 %. Sähköntuotannossa uusiutuvien energialähteiden osuus on noin 85 %. Bioenergia kattaa yli puolet maan uusiutuvien energialähteiden osuudesta energiantuotannossa. Brasilia on nähty yhtenä tärkeänä toimijana kestävien polttoaineiden tuotannossa, ei vain kotimaisilla markkinoilla mutta myös kansainvälisen viennin parissa. Markkinoilla pyritään nyt kohti kestävämpiä ratkaisuja. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on vähentää lentoliikenteestä aiheutuvia kielteisiä ympäristövaikutuksia. Kansallisella Future Fuel –ohjelmalla Brasilia tekee merkittävän panostuksen päästöjen vähentämiseksi ja vahvistaa sen roolia vähähiiliseen talouteen siirtymisessä. Energian kysynnän odotetaan jatkavan kasvuaan keskimäärin 3 %:n vuosivauhdilla. Uusien energialähteiden osuuden maan energiantuotannossa odotetaan kasvavan ja odotettavissa on merkittäviä investointeja. Erityisesti

merituuli- ja aurinkovoiman sekä biomassan odotetaan jatkavan vahvaa kasvuaan myös tulevina vuosina. Brasilia on maailman seitsemänneksi suurin öljyntuottaja ja maan odotetaan nousevan viiden suurimman joukkoon vuosikymmenen loppuun mennessä. Biopolttoaineiden tuotannossa odotetaan 18 %:n kasvua vuoteen 2030 mennessä.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2022/brasilian-energiasektorin-nykytilanne-ja-tulevaisuuden-nakymat?type=country-outlook&industry=energy>

Mining sector in Brazil

Brazil is one of the five largest mineral producers in the world and the sector represents a great amount of the country's GDP. Even during the pandemic, the sector presented a good performance in terms of production and exports. Local companies have announced plans to increase investments to develop more sustainable methods, improved productivity and increase security based on digital solutions. Innovative Finnish companies have an opportunity to explore and enter this huge market through technology.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2022/mining-sector-in-brazil?type=country-outlook&industry=mining-and-batteries>

Markkinamahdollisuudet Rio de Janeiron osavaltiossa

Rio de Janeiron osavaltio on Brasilian toiseksi suurin talousalue heti São Paulon jälkeen. Yhdessä Minas Geraisin kanssa nämä kolme kattavat yli puolet Brasilian bruttokansantuotteesta. Rio de Janeiron bruttokansantuote on 125 miljardia euroa, 11 % koko Brasilian bruttokansantuotteesta. Rio de Janeiro on pinta-alaltaan Brasilian neljänneksi pienin osavaltio (Brasiliassa 26 osavaltiota ja liittovaltion piiriä), mutta kolmanneksi väkirikkain 17,5 miljoonalla asukkaallaan. Näistä 12 miljoonaa asuu osavaltion pääkaupungin Rio de Janeiron metropolialueella. Rio de Janeiron kaupunki oli myös Brasilian hallituksen kotipaikka vuosina 1763–1960. Firjanin (Rio de Janeiron teollisuusliitto) tekemän tutkimuksen mukaan Rio de Janeiron osavaltion bruttokansantuote kasvoi hieman yli 4 % vuonna 2021. Positiivisen tuloksen myötä Rio de Janeiron taloudellinen aktiviteetti palasi pandemiaa edeltävälle tasolle. Firjanin tutkimus ennustaa osavaltion talouden kasvua myös vuodelle 2022, pääasiassa rakennusalan investointeihin liittyvien odotusten vuoksi.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2022/markkinamahdollisuudet-rio-de-janeiron-osavaltiossa?type=country-outlook&industry=cross-industry>

Market opportunities in Minas Gerais state, Brazil

Quick facts • Inland state of south-eastern Brazil, that in Portuguese means “General Mines” • It is the 4th largest state and 2nd largest population: 21 million inhabitants (about 10% of the Brazilian population). Nearly 85% live in the urban areas of the 853 municipalities of the state • Larger than France or Spain in territorial extension: state area 586,528 km² • Belo Horizonte is the capital and largest city: 2.5 million inhabitants • Border with the states of Goiás, Bahia, Espírito Santo, Rio de Janeiro, São Paulo and Mato Grosso do Sul • Responsible for 53% of the Brazilian GDP: state's GDP is comparable to countries such as Hungary (€ 134 bn), Qatar (€ 158 bn) or Algeria (€ 158 bn) • Country's storehouse of mineral riches, supplies more than half the mineral production of Brazil • In addition to iron and steel, principal industries include food processing, textiles, chemicals, and furniture and other consumer and capital goods • The largest source of wealth is mining, but the largest source of employment is agriculture, and the greater part of the area is used for pasture of cattle.

<https://www.marketopportunities.fi/home/2022/market-opportunities-in-minas-gerais-state-brazil?type=country-outlook&industry=cross-industry>

DOMINIKAANINEN TASAVALTA

Economic outlook of the Dominican Republic today – and what are the prospects for the country?

The Dominican Republic is an attractive destination for foreign investment, offering multiple business and investment opportunities because of a wide variety of factors, such as: its excellent geographic location, solid legal framework, economic stability, and modern infrastructure. Statistics place us as the main destination in the Caribbean region and foreign investment companies based in the country have also shown the conviction that our country is a reliable destination for new businesses. [Economic outlook of the Dominican Republic today – and what are the prospects for the country? — Finncham](#)

GUYANA

Guyana vaurastuu öljytuloilla, maasta povataan maailman neljänneksi suurinta öljyntuottajaa

Guyaninan talous kasvaa poikkeuksellisen nopeasti pääasiassa öljyntuotannon kasvun myötä. Öljy- ja kaasutulojen lisääminen mahdollistaa merkittävien budjettimenojen rahoittamisen, kehitystarpeisiin sekä köyhyyden torjumiseksi. Maalla on myös tarkat ilmastotavoitteet ja –suunnitelmat.

IMF:n huhtikuussa 2022 julkaistussa World Economic Outlookissa IMF ennusti Guyanalle lähes 50 prosentin talouskasvua tälle vuodelle. Guyaninan talouskasvun odotetaan nousevan 34,5 prosenttia vuonna 2023 ja 3,7 prosenttia vuoteen 2027 mennessä. Öljytulojen ennustetaan nousevan tänä vuonna 957,6 miljoonaan dollariin.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/guyana-vaurastuu-oljytuloilla-maasta-povataan-maailman-neljanneksi-suurinta-oljyntuottajaa/384951

MEKSIKO

Meksikon kauppaja-talousskatseus 1/2022

Lähes 130 miljoonan asukkaan Meksiko on väkiluvultaan maailman 11. suurin maa ja maailman 15. suurin talous. Se on Lätinalaisen Amerikan toiseksi suurin talous heti Brasilian jälkeen. OECD luokittelee Meksikon ylemmän keskitulotason maaksi. Pandemia on iskenyt syvän loven Meksikon talouteen ja nostanut pitkään laskussa olleen köyhyyden jälleen nousuun. Maan bruttokansantuote laski vuonna 2020 jopa 8,2 prosenttia, siis enemmän kuin kertaakaan sitten 1930-luvun suuren laman. Vuosi 2021 alkoi kasvulla, joka kuitenkin hyytyi ensimmäisen puolivuotisen jälkeen. Vuoden kolmannella neljänneksellä talous supistui 0,7 prosenttia ja viimeisellä neljänneksellä se pysyi nollassa. Lopulta koko viime vuoden talouskasvu jäi viiteen prosenttiin, mikä ei yltänyt hallituksen odottamaan kuuden prosentin kasvuun. Eniten kasvua oli teollisuudessa (6,5%), seuraavaksi palvelusektorilla (4,1%) ja sitten maataloudessa (2,9%).

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/meksikon-kauppaja-talousskatseus-12022-1/384951

POHJOIS-AMERIKKA

Yhdysvallat -maakatsaus

Tämä Keskuskauppakamarin katsaus on ajankohtainen tietopaketti yrityksille Yhdysvalloista. Asiantuntijoiden kirjoituksissa käsitellään Yhdysvaltojen ja Suomen kauppasuhteita ja niiden kehittämismahdollisuuksia. Kirjoituksissa pureudutaan myös EU:n, Yhdysvaltojen ja Kiinan suhteisiin sekä Yhdysvaltojen sisäpolitiikkaan ja talouteen.

Monipuolisen katsauksen syntyyn ovat osallistuneet Ulkoministeriö, Business Finland, Ulkopoliittinen Instituutti, Amcham Finland, Brookings Institute ja Keskuskauppakamarin asiantuntijat. [Maakatsaus: Yhdysvallat - Keskuskauppakamari](#)

Yhdysvaltojen kansainvälinen kumppanuusverkosto on murroksessa - Kumppanimaat punnitsevat yhteistyön hyötyjä suhteessa riskeihin

Yhdysvallat on tukeutunut jo pitkään takuisiin perustuviin liittoumiin sekä väljien turvallisuuspoliittisten kumppanuuksien verkostoon. Viime vuosikymmenten interventiopyrkimysten jälkeen Yhdysvaltojen odotetaan presidentti Joe Bidenin kaudella vähentävän ulkopoliittista ja sotilaallista läsnäoloaan muissa maissa.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa Eoin Micheál McNamara analysoi viimeaikaisia muutoksia Yhdysvaltojen muodostamisissa kumppanuuksissa ja tarkastelee, kuinka Venäjän hyökkäys Ukrainaan voi vaikuttaa tähän kehitykseen tulevaisuudessa. McNamara esittää, että Yhdysvallat tulee kohtaamaan haasteita turvallisuuspoliittisessa yhteistyössään, sillä eri osapuolet punnitsevat enenevässä määrin kumppanuuden hyötyjä suhteessa riskeihin.

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen myötä Suomi ja Ruotsi päättivät hakea Nato-jäsenyyttä. "Tämä on myönteinen uutinen Yhdysvalloille. Toisaalta muut valtiot saattavat nähdä kumppanuudella Yhdysvaltojen kanssa olevan Suomen ja Ruotsin arviota vähemmän pelotearvoa, jos mailla ei ole mahdollisuutta täysimittaiseen liittoumaan", McNamara kirjoittaa.

"Kumppanuusyhteistyöstä voi muodostua eräänlainen välitila maille, jotka ovat alttiita ulkopuoliselle aggressiolle."

Tutkijan mukaan on epätodennäköistä, että Yhdysvallat karsisi kansainvälisiä sitoumuksiaan ja keskittyisi jatkossa ainoastaan takuisiin perustuviin liittoumiin. "Aiempaa pienempi ja väljiin kumppanuuden muotoihin perustuva verkosto tulee olemaan jatkossakin tärkeä osa Yhdysvaltojen suurstrategiaa", McNamara toteaa.

Eoin Micheál McNamara työskenteli vierailevana tutkijana Ulkopoliittisen instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksessa kesäkuuhun 2022 saakka.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/us-global-security-partnerships-in-the-biden-era>

Nato-jäsenyys avaa yrityksille väylää Yhdysvaltoihin

Suomella on hyvä maine ja sen tunnettuus Yhdysvalloissa on kasvanut viime kuukausien aikana Nato-hakemusprosessin seurauksena. Teknologinen osaaminen, vakaa yhteiskuntamme ja jopa muumit tunnetaan.

<https://tampereenkauppamarilehti.fi/fi-fi/article/blogi/nato-jasenyys-avaa-yrityksille-vaylaa-yhdysvaltoihin/1164/>

Marraskuun välivaalit ovat kohtalonhetki Yhdysvaltain demokralialle - Pääsevätkö Trumpin tukijat valtaan ja vesittämään seuraavat presidentinvaalit?

Yhdysvaltojen marraskuussa pidettävissä välivaaleissa on pelissä vuoden 2024 presidentinvaalien rehellisyys ja jopa maan demokratian tulevaisuus. Valtaan saattaa nousta suuri joukko ehdokkaita, jotka kiistävät perusteettomasti vuoden 2020 vaalien tuloksen. Mikäli näin käy, vuoden 2024 presidentinvaalit ovat vaarassa ajautua umpikujaan.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa kommentissa analysoidaan välivaalien mahdollista vaikutusta Yhdysvaltain demokraliaan ja tuleviin vaaleihin. Kommentin on kirjoittanut tutkija Maria Lindén instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksesta.

Lindénin mukaan välivaaleissa on useassa vaa'ankieliosavaltiossa tulevien vaalien kannalta keskeisiin virkoihin saattaa nousta ihmisiä, jotka kieltävät tai kyseenlaistavat vuoden 2020 presidentinvaalien oikeellisuuden eli sen, että Donald Trump hävisi vaalit. Vaalien jälkeen 435-paikkaisen edustajainhuoneen jäsenistä yli neljännes voi olla niin sanottuja vaalikieltäjiä.

Tyypillisesti heillä on voimakkaita tai jopa äärimmäisiä poliittisia kantoja, ja he väheksyvät demokratian pelisääntöjä. Tämä voi syventää politiikan kahtiajakoa ja vaikeuttaa jo ennestään hankalaa yhteistyötä puoluerajojen ylitse.

"Jos vaalikieltäjät pääsevät vastuuseen vaalien järjestämisestä, he tuskin hyväksyvät vuoden 2024 presidentinvaalien tulosta, jos republikaanien ehdokas häviää vaalit. Pahimmillaan tästä saattaa seurata umpikuja, jossa presidentinvaalien voittajaa ei onnistuta määrittelemään", Lindén kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/valivaalit-ovat-kohtalonhetki-yhdysvaltojen-demokralialle>

Presidentti Bidenin hallinto korostaa monimuotoisuutta ja tasa-arvoa - Onko Yhdysvaltojen ulkopoliitiikka feminististä?

Feministisestä ulkopoliitikasta on viime vuosina tullut yhä yleisempi suuntaus erityisesti Euroopassa. Yhdysvalloissa keskustalaisen demokraattipresidentti Joe Bidenin kausi on ollut silmiinpistävästi edistyksellinen. Bidenin hallinto on korostanut monimuotoisuutta ja tasa-arvoa, mikä viittaa siihen, että myös Yhdysvallat saattaa olla omaksumassa feministisen ulkopoliitiikan.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vieraileva vanhempi tutkija Rachel Tausendfreund instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksesta toteaa, että vaikka Bidenin hallinto ei suoranaisesti puhu feministisestä ulkopoliitikasta, se on tehnyt kunnianhimoisia feministisiä linjauksia sekä sisä- että ulkopoliittisissa kysymyksissä. Koska rotusyrjinnällä on keskeinen rooli Yhdysvaltojen historiassa ja nyky-yhteiskunnassa, sukupuolinäkökulmat on sisällytetty hallinnon tekemiin linjauksiin osana laajempia pyrkimyksiä vähentää eriarvoisuutta yhteiskunnassa.

"Nähtäväksi jää, miten perusteellisesti tasa-arvoa ja sukupuolinäkökulmia korostavat lähestymistavat muovaavat Yhdysvaltojen ulkopoliitiikkaa käytännössä", Tausendfreund kirjoittaa.

"Mutta ainakin strategisen ajattelunsa osalta Bidenin hallinto tulisi nähdä yhtä feministisenä kuin feministisen ulkopoliitiikan omaksuneet maat."

<https://www.fiia.fi/julkaisu/feministinen-ulkopoliitiikka-yhdysvalloissa>

Keskuskauppakamari oli mukana Ulkoministeriön valtiosihteeri Nina Vaskunlahden vetämällä kauppapolitiikan ja vienninedistämisen Team Finland-matkalla Washingtonissa 7.-9.9.2022

Tapasimme kahden päivän aikana Yhdysvaltain valtiovarain-, ulko- ja kauppaministeriöiden sekä kauppaedustajan toimiston asiantuntijoita sekä US Chamber of Commercen ja Teollisuudenliiton (NAM) sekä think-tankien edustajia. Suurlähettiläs Mikko Hautala antoi laajan katsauksen Yhdysvaltain politiikkaan. [Terveiset Washingtonista - Keskuskauppakamari](#)

NIMITYKSET

Helen Honkasaari Suomen arktinen seura ry:n toiminnanjohtajaksi. Suomen arktisen seura ry. on kansalaisjärjestö, joka seuraa arktisen alueen kehitystä ja vaikuttaa arktista aluetta koskevissa kysymyksissä siten, että ne palvelevat Suomen etua. Seura järjestää seminaareja, esitelmätilaisuuksia ja muita tilaisuuksia sekä ylläpitää yhteyksiä kansainvälisiin ja kotimaisiin arktisia alueita käsitteleviin järjestöihin, tutkimuslaitoksiin, yliopistoihin ja organisaatioihin. Suomen arktinen seura ry. on valinnut yhdistykselle ensimmäisen toiminnanjohtajan. Tehtävään valittiin filosofian maisteri Helen Honkasaari. Honkasaari työskentelee suunnittelijana Lapin yliopistolla ja on aktiivinen kansalaisyhteiskuntaan liittyvissä asioissa. -Odotan innolla uutta tehtävää! Näen tärkeäksi luoda mahdollisuuksia yhdistyksen jäsenten ja sidosryhmien väliselle yhteistyölle kansalaisyhteiskunnan ja -keskustelun vahvistamiseksi. Etäyhteydet ovat tärkeitä arktisella alueella, mutta yhteistyön kehittäminen edellyttää myös kasvokkain tapaamista, Honkasaari sanoo. Toiminnanjohtajan hakeminen tuli mahdolliseksi ulkoministeriön myöntämän kansalaisjärjestöjä tukevan avustuksen myötä. Arktisen alueen dynamiikan muuttuessa Suomen arktinen seura ry. näkee tärkeäksi tukea sääntöpohjaista kansainvälistä yhteistyötä sekä pitää esillä ilmastonmuutokseen, inhimilliseen turvallisuuteen sekä Euroopan unioniin liittyvää keskustelua. - Saimme korkeatasoisia hakemuksia. Toiminnanjohtaja mahdollistaa kansalaisjärjestömme aiempaa aktiivisemmän roolin arktisissa kysymyksissä. Olemme kiitollisia myönnetystä avustuksesta ja uskomme Helenin kehittävän etenkin pohjoismaista yhteistyötä. Haluamme lisätä kansalaisten ja päätöksentekijöiden ymmärrystä arktisen alueen kehityksestä, toteaa hallituksen puheenjohtaja Timo Koivurova. Suomen arktinen seura ry:n jäsenet pääsevät tutustumaan uuteen toiminnanjohtajaan yhdistyksen sääntömääräisessä kevätkokouksessa 19.5.2022 klo 15 alkaen. Tilaisuuden alustaa suurlähettiläs Jari Vilén aiheella "Miten Venäjän hyökkäys Ukrainaan on muuttanut pohjoista arktista ja Barentsin aluetta?" www.arcticfinland.fi/arktinenseura

Uusi sivuakkreditointi Ruandaan

Tasavallan presidentti määräsi esittelyssään 28. lokakuuta yhden sivuakkreditoinnin. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Dar es Salaamin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Theresa Zittingin Ruandaan. [Uusi sivuakkreditointi Ruandaan - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Sivuakkreditoinnit Itä-Timoriin ja Libyaan

Tasavallan presidentti määräsi esittelyssään 14. lokakuuta kaksi sivuakkreditointia. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Jakartan-edustuston päällikön, suurlähettiläs Pekka Kaihilahden Itä-Timoriin sekä Tunisin-edustuston päällikön, suurlähettiläs Teemu Sepposen Libyaan. [Sivuakkreditoinnit Itä-Timoriin ja Libyaan - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Tasavallan presidentti on määrännyt uusia sivuakkreditointeja Paraguayhin ja Uruguayhin, Malawiin ja Zimbabween ja Slovakiaan

Tasavallan presidentti määräsi esittelyssään 30. syyskuuta useita sivuakkreditointeja. Tasavallan presidentti sivuakkreditoi suurlähettiläs Nicola Lindertzin Paraguayhin ja Uruguayhin. Lindertz työskentelee tällä hetkellä Buenos Airesin suurlähetystön päällikkönä. Lisäksi Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Lusakan suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Saana Halisen Malawiin ja Zimbabween sekä Prahin suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Pasi Tuomisen Slovakiaan.

[Tasavallan presidentti on määrännyt uusia sivuakkreditointeja - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Suurlähettiläs Pakistaniin, sivuakkreditoiteja ja valtuutuksia

Tasavallan presidentti määräsi esittelyssään 9. syyskuuta uuden suurlähettilään Pakistaniin sekä useita sivuakkreditoiteja ja valtuutuksia.

Islamabadin-suurlähetystö, Pakistan

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Hannu Ripatin Suomen Islamabadin-suurlähetystön päällikön tehtävään 1. lokakuuta 2022 alkaen. Ripatti toimii tällä hetkellä Etelä-Aasian kiertävänä suurlähettiläänä.

Aiemmin Ripatti on työskennellyt ulkoministeriön Lähi-idän yksikössä vuosina 2019–2022, Kabulin-suurlähettiläänä vuosina 2017–2019 ja Bogotassa johtavana virkamiehenä vuosina 2013–2017. Muuta edustustokokemusta hänellä on Madridista, Pekingistä, Lagosista, Kööpenhaminasta ja Mexicosta. Ulkoministeriön palvelukseen Ripatti on tullut vuonna 1987. Koulutukseltaan hän on valtiotieteen maisteri.

Sivuakkreditoinnit

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Pariisin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Matti Anttosen Monacoon, Tokion-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Tanja Jääskeläisen Marshallinsaarille ja Palauhun sekä Riadin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Anu-Eerika Viljasen Omaniin.

Lisäksi tasavallan presidentti valtuutti Dar es Salaamin -suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Theresa Zittingin toimimaan Suomen edustajana Itä-Afrikan yhteisössä (East African Community, EAC), Jakartan-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Pekka Kaihilahden toimimaan Suomen edustajana Kaakkois-Aasian maiden järjestössä (The Association of Southeast Asian Nations, ASEAN) ja Lusakan-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Saana Halisen toimimaan Suomen edustajana Itäisen ja eteläisen Afrikan yhteismarkkinajärjestössä (Common Market for Eastern and Southern Africa, COMESA).

[Suurlähettiläs Pakistaniin, sivuakkreditoiteja ja valtuutuksia - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Suurlähettiläs Ukrainaan ja sivuakkreditoinnit Sloveniaan, Luxemburgiin, Kuwaitiin ja Jemeniin

Kiovan-suurlähetystö, Ukraina

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Jaakko Lehtovirran Suomen Kiovan-suurlähetystön päällikön tehtävään 1. syyskuuta 2022 alkaen. Lehtovirta toimii tällä hetkellä ulkoministeriön pääopettajana maanpuolustuskursseilla. Lehtovirta on aiemmin työskennellyt muun muassa Suomen Tokion- ja Moskovan-edustustoissa sekä ulkoministeriön Venäjä-yksikön päällikkönä. Lehtovirta on tullut ulkoministeriön palvelukseen vuonna 2001. Koulutukseltaan hän on filosofian tohtori.

Sivuakkreditoinnit

Tasavallan presidentti sivuakkreditoi Budapestin-suurlähetystön päälliköksi 1.9.2022 lukien määrätyn, suurlähettiläs Pertti Anttisen Sloveniaan, Brysselin-suurlähetystön päälliköksi 1.9.2022 lukien määrätyn, suurlähettiläs Jouko Leinosen Luxemburgiin, Dohan-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Pekka Voutilaisen Kuwaitiin sekä Riadin-suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Anu-Eerika Viljasen Jemeniin.

Lisäksi tasavallan presidentti valtuutti suurlähettiläs Ilkka-Pekka Similän toimimaan Suomen edustajana Yhdistyneiden kansakuntien kemiallisten aseiden kieltojärjestössä.

[Suurlähettiläs Ukrainaan ja sivuakkreditoinnit Sloveniaan, Luxemburgiin, Kuwaitiin ja Jemeniin - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Nimityksiä ulkoministeriössä

Valtioneuvoston yleisistunnossa määrättiin useita henkilöitä uusiin tehtäviin ulkoministeriössä Helsingissä.

Valtioneuvosto määräsi istunnossaan 11. elokuuta uusiin tehtäviin seuraavat henkilöt.

Apulaisosastopäällikkö, Eurooppa-osasto

Valtioneuvosto nimitti lähetystöneuvos Sari Lehtirannan ulkoasiainneuvoksen virkaan 20.8. lukien ja määräsi hänet ulkoministeriön Eurooppa-osaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 20.8.2022–31.8.2026.

Lehtiranta siirtyy tehtävään Geneven pysyvän edustuston pysyvän edustajan sijaisen tehtävästä. Aikaisemmin hän on työskennellyt muun muassa ulkoministeriön kehityspoliittisella osastolla kehityspoliittikan yksikössä yksikönpäällikön tehtävissä.

Lehtiranta on ollut Suomen pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa Antici-virkamiehenä vuosina 2011–2014 ja Mertens-virkamiehenä 1997–2001 ja Pariisissa Suomen edustajana OECD:n kehitysapukomitea DAC:ssä vuodet 2007–2011.

Ulkoministeriön palvelukseen hän astui vuonna 1996. Koulutukseltaan Lehtiranta on valtiotieteiden maisteri.

Apulaisosastopäällikkö, Amerikan ja Aasian osasto

Valtioneuvosto nimitti lähetystöneuvos Juha Niemen ulkoasiainneuvoksen virkaan 1.9. lukien ja määräsi hänet ulkoministeriön Amerikan ja Aasian osaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 1.9.2022–31.8.2026.

Niemi siirtyy tehtävään kehitys yhteistyö- ja ulkomaankauppaministerin kabinetista diplomaattiavustajan ja kabinetin esimiehen tehtävästä.

Niemi on toiminut aiemmin muun muassa edustuston päällikön sijaisena Tokion-suurlähetystössä sekä pysyvän edustajan sijaisena Maailman kauppajärjestössä (WTO), Maailman henkisen omaisuuden järjestössä (WIPO) ja YK:n kaupp- ja kehityskonferenssissa (UNCTAD) Genevessä. Ulkoministeriön palvelukseen Niemi on tullut vuonna 2001. Koulutukseltaan hän on valtiotieteiden maisteri.

Osastopäällikkö, kansainvälisen kaupan osasto

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Tuomas Tapion ulkoministeriön kansainvälisen kaupan osaston osastopäällikön tehtävään määräajaksi 19.9.2022–31.8.2026.

Tapio siirtyy tehtävään Pariisista OECD-suurlähettilään tehtävästä. Aikaisemmin hän on muun muassa johtanut ulkoministeriössä suunnittelu- ja tutkimusyksikköä ja Länsi-Euroopan yksikköä sekä valtioneuvoston kansliassa taloudellisten ulkosuhteiden yksikköä. Ulkomailla Tapio on työskennellyt Pariisissa ja Washingtonissa.

Ulkoministeriön palvelukseen vuonna 1997 tullut Tapio on koulutukseltaan kansainvälisen politiikan tohtori (Ph.D., Graduate Institute, Geneve).

Nimityksiä ulkoministeriössä - Ulkoministeriö (um.fi)

Nimityksiä ulkoasiainhallinnossa

Valtioneuvoston istunnossa sekä tasavallan presidentin esittelyssä 4. elokuuta määrättiin useita henkilöitä uusiin tehtäviin Helsingissä ja Suomen edustustoissa ulkomailla.

Valtioneuvosto määräsi istunnossaan 4. elokuuta uusiin tehtäviin seuraavat henkilöt.

Alivaltiosihteeri, kehityspoliittikka

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Pasi Hellmanin ulkoministeriön alivaltiosihteerin tehtävään, vastuualueenaan kehityspoliittikka, määräajaksi 1.9.2022–31.8.2026.

Hellman siirtyy tehtävään Shanghain-pääkonsulaatin päällikön tehtävästä. Aikaisemmin hän on työskennellyt muun muassa ulkoministeriön kehityspoliittisella osastolla apulaisosastopäällikön ja yksikönpäällikön tehtävissä.

Hellman oli Pohjoismaisen kehitysrahaston (NDF) toimitusjohtaja vuosina 2012–2018, ja toimi Aasian kehityspankin (ADB) johtokunnassa Manilassa vuosina 2004–2007. Suomen suurlähetystöissä hän on toiminut Haagissa ja Nairobissa.

Ulkoministeriön palvelukseen hän astui vuonna 1995. Koulutukseltaan Hellman on kauppatieteiden tohtori.

Osastopäällikkö, Eurooppa-osasto

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Olli Kantasen ulkoministeriön Eurooppa-osaston osastopäällikön tehtävään määräajaksi 8.8.2022–31.8.2026.

Kantanen siirtyy tehtävään ulkoministeriön Eurooppa-osaston apulaisosastopäällikön tehtävästä.

Aiemmin Kantanen on toiminut muun muassa edustuston päällikönä Riassa sekä yksikönpäällikönä Itä-Euroopan ja Keski-Aasian yksikössä.

Ulkoministeriön palvelukseen Kantanen on tullut vuonna 1994. Koulutukseltaan hän on valtiotieteen maisteri.

Protokollapäällikkö

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Mika Koskisen ulkoministeriön protokollapäällikön tehtävään määräajaksi 1.9.2022–31.8.2026.

Koskinen siirtyy tehtävään New Yorkin-pääkonsulaatin päällikön tehtävästä. Aikaisemmin hän on toiminut muun muassa edustuston päällikkönä Limassa sekä ulkoministeriössä henkilöstöpalvelupäällikön tehtävässä.

Ulkoministeriön palvelukseen vuonna 1995 tullut Koskinen on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.

Päällikkö, kansallinen turvallisuusviranomaisena

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Päivi Kaukorannan kansallisen turvallisuusviranomaisen päällikön tehtävään määräajaksi 1.9.2022–31.8.2026.

Kaukoranta siirtyy tehtävään Haagin-edustuston päällikön tehtävästä. Kaukoranta on toiminut aikaisemmin muun muassa ulkoministeriön oikeuspäällikkönä sekä yksikönpäällikkönä EU- ja valtiosopimusasioiden yksikössä.

Ulkoministeriön palveluksessa Kaukoranta on työskennellyt vuodesta 1989. Koulutukseltaan hän on oikeustieteen kandidaatti ja varatuomari.

Apulaisosastopäällikkö, poliittinen osasto

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Mikael Antellin ulkoministeriön poliittisen osaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 1.9.2022–31.8.2026.

Hän siirtyy tehtävään Suomen Oslon-suurlähettilään paikalta.

Aiemmin hän on toiminut muun muassa Tukholman-edustuston päällikön sijaisena, Pohjoisen Euroopan yksikön päällikön sijaisena sekä EU-koordinaattorina yleisten EU-asioiden ja yhteensovittamisen yksikössä.

Muuta edustustokokemusta hänellä on Santiago de Chilestä ja Kööpenhaminasta.

Antell on koulutukseltaan valtiotieteen maisteri. Hän on tullut ulkoministeriön palvelukseen vuonna 1995.

Apulaisosastopäällikkö, viestintäosasto

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Kirsi Vanamo-Santacruz in ulkoministeriön viestintäosaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 1.9.2022–31.8.2026.

Vanamo-Santacruz siirtyy tehtävään Argentiinasta, jossa hän toimi Suomen suurlähettiläänä.

Aikaisemmin hän on työskennellyt muun muassa Suomen Ranskan-edustuston päällikön sijaisena ja Suomen Unesco-edustuston pysyvän edustajan sijaisena sekä ulkoministeriön henkilöstösuunnittelupäällikkönä.

Muuta edustustokokemusta hänellä on Jakartasta, Ankarasta ja Lissabonista.

Vanamo-Santacruz on tullut ulkoministeriön palvelukseen vuonna 1995. Koulutukseltaan hän on yhteiskuntatieteiden maisteri.

Edustuston päällikkö, Tallinna

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Vesa Vasaran Suomen Tallinnan-suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2022 lukien.

Vasara siirtyy tehtävään Suomen Lontoon-edustuston päällikön sijaisen tehtävästä. Aikaisemmin hän on toiminut muun muassa Suomen Tanskan-suurlähettiläänä, ulkoministeriön itäosaston apulaisosastopäällikkönä sekä yksikönpäällikön tehtävässä Pohjoisen Euroopan yksikössä.

Koulutukseltaan Vasara on filosofian kandidaatti. Ulkoministeriön palvelukseen hän on tullut vuonna 1995.

Lisäksi tasavallan presidentti sivuakkreditoi Suomen Perun-suurlähettilään Antti

Rytövuoren Bolivialaan ja Ecuadoriin.

[Nimityksiä ulkoasiainhallinnossa - Ulkoministeriö \(um.fi\)](https://um.fi)

Nimitysuutinen: uusi pääkonsulaatin päällikkö Shanghaihin

Perjantaina 8. heinäkuuta tasavallan presidentti määräsi Anu Vuori-Kiikerin Suomen Shanghai-pääkonsulaatin päällikön tehtävään.

Tasavallan presidentti on määrännyt esittelyssään perjantaina 8. heinäkuuta ulkoasiainneuvos Anu Vuori-Kiikerin Suomen Shanghai-pääkonsulaatin päällikön tehtävään 1.9.2022 lukien.

Vuori-Kiikeri siirtyy Kiinaan Latinalaisen Amerikan ja Karibian yksikön päällikön tehtävästä, jota hän on hoitanut vuodesta 2019. Tätä ennen hän työskenteli Brysselin EU-edustustossa hallintopäällikön tehtävässä. Vuori-Kiikeri toimi edustuston päällikön sijaisena Mexicossa vuosina 2013–2015. Muuta edustustokokemusta Vuori-Kiikerillä on Lontoosta ja Roomasta.

Ulkoministeriön palvelukseen hän on tullut vuonna 1998. Koulutukseltaan Vuori-Kiikeri on filosofian lisensiaatti. Nimitysuutinen: uusi pääkonsulaatin päällikkö Shanghaihin - Ulkoministeriö (um.fi)

Nimitysuutisia: apulaisosastopäällikkö ja kaksi suurlähettilästä

Torstaina 22. kesäkuuta valtioneuvosto määräsi uuden apulaisosastopäällikön poliittiselle osastolle ja tasavallan presidentti määräsi suurlähettiläät Buenos Airesiin ja Dar es Salaamiin.

Apulaisosastopäällikkö poliittiselle osastolle

Valtioneuvosto määräsi uuden apulaisosastopäällikön keskiviikkona 22. kesäkuuta.

Valtioneuvosto määräsi ulkoasiainneuvos Erik Lundbergin ulkoministeriön poliittisen osaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 1.7.2022-31.7.2023.

Lundberg siirtyy apulaisosastopäälliköksi YK- ja yleisten globaaliasioiden yksiköstä, jossa hän on ollut johtavana asiantuntijana vuodesta 2021. Tätä ennen hän oli suurlähettiläänä Nairobiassa vuosina 2018–2021 ja Oslossa vuosina 2014–2018. Ennen näitä edustuston päällikön tehtäviä hän työskenteli ihmisoikeuspolitiikan yksikön päällikkönä 2011-2014. Muuta edustustokokemusta hänellä on Suomen YK-edustustosta New Yorkista, Strasbourgista, Ottawasta ja Damaskoksesta. Ulkoministeriön palvelukseen Lundberg on tullut vuonna 1995. Koulutukseltaan hän on valtiotieteiden maisteri.

Suurlähettiläät Buenos Airesiin ja Dar es Salaamiin

Tasavallan presidentti on määrännyt esittelyssään keskiviikkona 22. kesäkuuta kaksi uutta suurlähettilästä.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Nicola Lindertzin Suomen Buenos Airesin-suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2022 lukien. Lindertz siirtyy Argentiinaan Keski-, Länsi- ja Etelä-Euroopan yksikön päällikön tehtävästä, jota hän on hoitanut vuodesta 2019. Tätä ennen hän toimi eduskunnassa puhemiehen kansainvälisten asioiden avustajana. Lindertz työskenteli Pariisin edustustossa EU-asioiden ja vienninedistämisen parissa vuosina 2015–2018. Muuta edustustokokemusta hänellä on Tokiosta ja Los Angelesista. Ulkoministeriön palvelukseen Lindertz on tullut vuonna 1996. Koulutukseltaan hän on valtiotieteiden, yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden maisteri.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Theresa Zittingin Suomen-Dar es Salaamin suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2022 lukien. Zitting siirtyy Tansaniaan Afrikan sarven ja itäisen Afrikan yksikön päällikön tehtävästä, jota hän on hoitanut vuodesta 2018. Tätä ennen hän oli tiiminvetäjänä turvallisuuspolitiikan ja kriisinhallinnan yksikössä 2015–2018. Suomen YK-edustustossa New Yorkissa Zitting työskenteli vuosina 2012–2015. Muuta edustustokokemusta hänellä on Nairobiasta, Haagista ja Kairosta. Ulkoministeriön palvelukseen Zitting on tullut vuonna 1997. Hänellä on Master of Arts in European Economic Studies –tutkinto ja hän on myös valtiotieteen maisteri.

Nimitysuutisia: apulaisosastopäällikkö ja kaksi suurlähettilästä - Ulkoministeriö (um.fi)

MUUTA

Konfliktien hallinta edellyttää ymmärrystä ei-valtiollisista aseellisista ryhmistä - Valtiokeskeisestä näkökulmasta luopuminen laajentaisi käsitystä eri toimijoista

Ei-valtiollisten aseellisten ryhmien osuus nykypäivän konflikteissa on kasvanut merkittävästi 2000-luvun aikana. Ryhmät toimivat useilla konfliktin eri tasoilla ja ne ovat monin tavoin sulautuneet politiikkaan sekä paikallisesti että ylikansallisesti. Viime vuosina kansainvälistä huolta ovat herättäneet etenkin väkivaltaiset ääriryhmät, jotka ovat sidoksissa ylikansallisiin jihadistijärjestöihin. Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Working Paper -julkaisussa analysoidaan ei-valtiollisten aseellisten ryhmien asemaa konflikteissa. Julkaisussa esitetään, että entistä monipuolisempi ymmärrys ei-valtiollisista aseellisista ryhmistä olisi hyödyksi konfliktien hallinnassa. Julkaisun ovat kirjoittaneet vieraileva johtava asiantuntija Olli Ruohomäki Globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta sekä johtava tutkija Katariina Mustasilta ja asiantuntija Mathilda Salo Suomi Afganistanissa -projektista.

Kirjoittajien mukaan ei-valtiollisia aseellisia ryhmiä tarkastellaan yhä kapeasta valtiokeskeisestä näkökulmasta, jossa ne mielletään ennen kaikkea turvallisuusuhkaksi. Kirjoittajat peräänkuuluttavat uudenlaista lähestymistapaa, jossa huomio suuntautuu aiempaa enemmän ei-valtiollisten aseellisten ryhmien paikalliseen legitimitettiin, verkostoihin sekä niiden muodostamiin hallintoihin. Tämä edellyttää kattavaa analyysiä, joka voisi edesauttaa konfliktien ennaltaehkäisyssä.

"Ei-valtiolliset aseelliset ryhmät nähdään usein lainvastaisina toimijoina, jotka haastavat lainmukaisen valtion. Niiden moniulotteinen rooli yhteiskunnassa jää vähemmälle huomiolle", tutkijat kirjoittavat. <https://www.fiia.fi/julkaisu/understanding-non-state-armed-groups>

Yritykset innovoimaan ja investoimaan kestävään biotalouteen

Suomen päivitetty biotalousstrategia, biotalousosaaminen ja sen yritys esimerkit olivat vahvasti esillä "Innovatiivinen biotalous – tulevaisuuden strategiat ja ratkaisut" -seminaarissa, joka järjestettiin 13.5.2022 Espoon Dipolissa.

Biotalouden innovaatiot auttavat Eurooppaa etenemään kohti vähähiilistä ja resurssitehokasta yhteiskuntaa sekä kestävää taloutta. Tilaisuuden avannut elinkeinoministeri Mika Lintilä muistutti, että biotalouden ratkaisulla on keskeinen rooli EU:n vähähiilisyys- ja päästötavoitteiden saavuttamisessa. <https://bit.ly/3sGUJSQ> ja TEM:in uutiskirje 13.5.2022

Kestävän meriteollisuuden kehittämisohjelma tukee alan kansainvälistä kasvua

Työ- ja elinkeinoministeriö on käynnistänyt kestävä meriteollisuuden kehittämisohjelman. "Vähähiilisyttä edistävät teknologiat, digitaaliset ratkaisut sekä tehokkaat arvoketjut ovat meriteollisuudessa avain menestykseen. Globaali kilpailu vaatii alan toimijoiden tiivistyvää yhteistyötä sekä osaamisperustan pitkäjänteistä uudistamista. Nyt käynnistyvällä ohjelmalla tuetaan kumppanuuksien vahvistumista ja varmistetaan julkisten tukitoimenpiteiden toimivuus", toteaa elinkeinoministeri Mika Lintilä. <https://bit.ly/3wmJikW> ja TEM:in uutiskirje 13.5.2022

Irti venäläisestä energiasta: EU:n tulee toimia harkiten ja loogisin askelin

Eurooppa-neuvosto on linjannut EU:n pyrkivän mahdollisimman nopeasti eroon riippuvuudesta venäläisestä energiasta. Päivänpolttavia ovat pakotteita ja kaupan suuntaamista koskevat päätökset. Pidemmällä aikavälillä investointeja ohjaa muun muassa EU:n Fit for 55-paketti. Lähiviikkoina tehdäänkin monia kauaskantoisia linjauksia Euroopan energiapolitiikasta, kirjoittaa ylijohtaja Riku Huttunen kolumnissa. <https://bit.ly/3sEK1eL> TEM:in uutiskirje 13.5.2022

REPowerEU-tiedonanto tähtää Venäjän fossiilisista vapaaseen Eurooppaan

Euroopan komissio esitteli 18.5.2022 RePowerEU tiedonannon ja useita lainsäädäntöaloitteita. Paketin tavoitteena on katkaista mahdollisimman pian riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä sekä vauhdittaa vihreää siirtymää. Tavoitteena on tehdä EU:sta täysin riippumaton Venäjän fossiilisista polttoaineista vuoteen 2027 mennessä.

<https://bit.ly/3yYURAx> TEM:in Uutiskirje 20.5.2022

Yhteyksiä Balkanille - hyödyllistä tietoa partnerin etsintään:

<https://www.market-access.wb6cif.eu/>

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF päivitti suhtautumistaan pääomavirtojen rajoituksiin

IMF on perinteisesti profiloitunut vapaiden pääomaliikkeiden puolestapuhujana 2000-luvun alkuvuosina IMF tuki pääomaliikkeiden rajoitusten laajaa purkamista. Pääomaliikkeiden nähtiin tuovan nouseville markkinoille tärkeitä investointeja sekä lisäävän kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden tehokkuutta ohjaamalla pääomia tuottavimpaan käyttöön ympäri maailmaa. Samaan aikaan kuitenkin kertyi kokemuksia pääomaliikkeiden liian nopean vapauttamisen aiheuttamista kriiseistä sekä empiiristä ja teoreettista näyttöä siitä, että täysin vapaat pääomaliikkeet eivät ehkä automaattisesti tuokaan mukanaan kestävää talouskasvua. Monet nousevat taloudet ottivat käyttöön pääomaliikkeiden negatiivisia vaikutuksia hillitseviä poliittikkavälineitä, joista osa on varsinaisia pääomaliikkeiden rajoituksia ja osa rahoitusvakaussuhkia

torjuvia makrovakaussäilyä. Samalla nousevat taloudet alkoivat vaatia IMF:ltä vähemmän mustavalkoista analyysia ja politiikkaneuvontaa pääomavirtojen hallintaan.

Vuonna 2012 pitkällisten keskustelujen pohjalta IMF:ssä saatiin sovituksi "The Liberalization and Management of Capital Flows - An Institutional View" -ohjeistus. Tämä IMF-piireissä lempinimellä "IV" tunnettu ohjeistus linjaa IMF:n noudattamat peruseriaatteet koskien pääomaliikkeiden hallintaa, vapauttamista ja rajoittamista. Peruseriaatteena säilyi näkemys, että vapaasti liikkuvat pääomat ovat lähtökohtaisesti hyväksi taloudelle. Merkittävä muutos IMF:n aikaisempaan ajatteluun oli sen tiedostaminen, että pääomaliikkeet voivat aiheuttaa virtojen kohteena olevalle taloudelle vakausriskejä. Siksi pääomaliikkeiden vapauttamisen tulisi tapahtua vasta, kun tarvittavat instituutiot ja rahoitusmarkkinat ovat kehittyneet riittävän pitkälle. Ohjeistuksen mukaan pääomavirtojen hallintaan on ensisijaisesti käytettävä raha- ja finanssipolitiikkaa sekä joustavia valuuttakursseja. Lisäksi pääomavirtojen hallittavuutta tuetaan rahoitusmarkkinoiden valvonnalla ja sääntelyllä sekä vahvoilla instituutioilla.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/kansainvalinen-valuuttarahasto-imf-paivitti-suhtautumistaan-paaomavirtojen-rajoituksiin/>

Erityisosaajien ja kasvuyrittäjien maahanmuuttoa nopeuttava pikakaista käynnisty

Erityisosaajille ja kasvuyrittäjille sekä heidän perheenjäsenilleen suunnattu pikakaista mahdollista oleskeluluvan saamisen 14 vuorokaudessa. Pikakaista käynnisty kesäkuun alussa. Käsittelyajan palvelulupaus on yksi monista toimista, joilla hallitus sujuvoittaa osaajien maahanmuuttoa.

<https://bit.ly/3Mn7VTh> ja TEM:in uutiskirje 3.6.2022

Digitaalinen resilienssi tukee valtion itsenäistä päätöksentekoa - valtion teknologisten valmiuksien kokonaisuus nojaa kansainväliseen yhteistyöhön

Internetistä on muutamassa vuosikymmenessä tullut globaali järjestelmä, johon valtiot ja yritykset tukeutuvat, mutta jota ne hallitsevat vain osittain. Yhteiskuntien elintärkeät toiminnot ja kriittinen infrastruktuuri ovat yhä riippuvaisempia internetistä ja siihen liittyvästä teknologiasta.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkija Markus Holmgren instituutin globaalien turvallisuuden tutkimusohjelmasta tarkastelee valtion teknologisten valmiuksien ja digitaalisen resilienssin ylläpitämistä. Julkaisu esittelee käsitteen 'kansallinen teknologiapino' (engl. *national tech stack*), joka viittaa valtion teknologisten valmiuksien kokonaisuuteen. Varsinaisten teknologioiden lisäksi tähän lukeutuu myös kyky hallita infrastruktuuria, toimitusketjuja, hallintoa ja osaamista. Julkaisu on osa instituutin Geoekonomia-sarjaa, ja se on laadittu yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) kanssa.

Kirjoittajan mukaan investoimalla kansalliseen teknologiapinoon valtiot voivat parantaa digitaalista resilienssiään ja siten säilyttää kykynsä itsenäiseen päätöksentekoon. Kansalliset teknologiapinot ovat tiiviisti toisiinsa kytkeytyneitä, minkä vuoksi valtioiden on kansainvälisen yhteistyön avulla varmistettava, että niillä on pääsy kriittisiin kansainvälisiin tieto- ja palveluvirtoihin.

"Resilienssiä on rakennettava kehittämällä aiempaa monipuolisempia digitaalisia infrastruktuuriratkaisuja ja toimitusketjuja, rakentamalla luottamusta toimijoiden välille ja panostamalla tasapuoliseen ja sitovaan sääntelyyn", Holmgren toteaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/autonomy-through-digital-resilience>

Uusi yhteistoimintamalli ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäytön torjuntaan ja valvontaan

Työperäisen maahanmuuton tehokas valvonta edellyttää viranomaisten tiivistä yhteistyötä. Jotta viranomaiset voivat toimia suunnitelmallisesti yhdessä ja yhteisesti valita, mihin valvontaa tulee kohdentaa, tarvitaan johtamiseen ja toimivaltuuksiin selkeyttä.

Poliisiammattikorkeakoulu on yhdessä eräiden muiden viranomaisten kanssa valmistellut moniviranomaistoimintaan uuden yhteistoimintamallin, jonka avulla torjutaan ja valvotaan ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäyttöä. Yhteistoimintamalli esitellään raportissa, johon on koottu keskeiset tulokset Poliisiammattikorkeakoulussa toteutetusta Moniviranomaistoiminnan suunnitelmallista johtamista tukevien toimintamallien luominen poliisille -hankkeesta. Raportin mukaan menestyksellä moniviranomaistoiminta perustuu aktiiviseen ja motivoituneeseen suunnitteluun, yhteiseen toiminnan toteutukseen sekä palautteen antamiseen.

– Kun riskiperusteista kohdevalvontaa toteutetaan yhteistoimintamallin mukaisesti, moniviranomaistoimintaan on mahdollista luoda yhtenäiset menettelytavat eri puolille Suomea.

Näin voidaan yhtenäistää toiminnan johtamista sekä havaita ja puuttua ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöön, toteaa Poliisiammattikorkeakoulun tutkija Kimmo Kuukasjärvi.

– Yhteistoimintamallissa riskiperusteinen kohdevalvonta sisältää kolme vaihetta: suunnittelu, toteutus sekä palaute ja jälkitoimet. Viranomaisten tulee välittää tietoa toisilleen matalan kynnyksen periaatteella. On tärkeää, että jokaisen viranomaisen roolit ja vastuut on tarkasti suunniteltu, jotta varsinainen valvontatapahtuma pystytään toteuttamaan tehokkaasti, kertoo Verohallinnon apulaisjohtaja Tarja Valsi.

Mobiilisovellus välittää tietoa työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista
Hankkeessa kehitettiin myös mobiilisovellus 'Work Help Finland', joka on tarkoitettu Suomeen tuleville ja Suomessa oleville ulkomaisille työntekijöille. Sovelluksen avulla jaetaan tietoa työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista sekä keskeisimmistä avun tarjoajista. Erityisenä kohderyhmänä ovat haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, jos he esimerkiksi epäilevät joutuneensa hyväksikäytetyiksi.

– Sovelluksen sisältö on käännetty 24 kielelle, joten ulkomainen työntekijä voi saada tietoa omalla äidinkielellään työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista, kertoo ylikomisario Olavi Kujanpää. Sovelluksen sisältö noudattelee työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivulta löytyvää Työskentely Suomessa -tietopakettia, mutta kertoo laajemmin myös työntekijän velvollisuuksista. Sovellus ei kerää käyttäjästään mitään yksilöiviä tietoja ja sen voi ladata ilmaiseksi sovelluskaupoista.

– Käytännön valvontatyössä on havaittu, että esimerkiksi ulkomaisten työntekijöiden puutteellinen kielitaito rajoittaa merkittävästi heidän mahdollisuuksiaan saada ja löytää tietoa. Tällöin työntekijät saavat ainoastaan tietoa, jota heidän työnantajansa tai ”maanmiehet” ja välikädet välittävät. Tämä tieto on valitettavasti usein vääristynyttä. Ongelma halutaan nyt korjata uuden mobiilisovelluksen avulla, toteaa Ruokaviraston johtava asiantuntija Minna Willman-Koistinen.

– Sovellus täydentää eri viranomaisten ennalta ehkäisevän työn keinovalikoimaa ja sen avulla voidaan jakaa ulkomaalaisille työntekijöille matalalla kynnyksellä tietoa Suomessa työskentelystä, kertoo työsuojelutarkastajana toimiva ylitarkastaja Katja-Pia Jenu.

Työperäistä hyväksikäyttöä on torjuttu jo kahden vuosikymmenen ajan

Osana hanketta Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI) teki katsauksen siitä, miten ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöön ja työperäiseen ihmiskauppaan on puututtu Suomessa. Ilmiöön herättiin jo 2000-luvun alussa, mutta erityisesti viime vuosikymmenen aikana hyväksikäytön vastainen toiminta on kehittynyt ja vakiintunut osaksi eri viranomaisten ja muiden tahojen toimintakenttää.

– Suomessa tunnistetaan enemmän työperäisen hyväksikäytön uhreja kuin muissa Pohjoismaissa. Tämä liittyy analyysimme mukaan siihen, että ymmärrämme työperäistä hyväksikäyttöä laajemmin ilmiönä, HEUNIn erikoissuunnittelija Anniina Jokinen toteaa.

Vaikka ihmiskaupan ja työvoiman hyväksikäytön vastaisessa toiminnassa on otettu useita positiivisia kehitysaskelia, edelleen tulee ilmi monia rikosvastuun ja uhrien oikeuksien toteutumiseen liittyviä ongelmia. HEUNIn katsauksen mukaan suunnitelmallinen moniviranomaisyhteistyö edesauttaa näihin ongelmiin puuttumista kokonaisvaltaisella tavalla, jossa huomioidaan myös uhrien oikeudet ja lisätään työntekijöiden tietoisuutta omista oikeuksistaan.

"Matalat kynnykset on helpointa ylittää" : Työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunta moniviranomaistoiminnassa
Katsaus työperäisen ihmiskaupan vastaisen toiminnan kehitykseen Suomessa

Moniviranomaistoiminnan suunnitelmallista johtamista tukevien toimintamallien luominen poliisille -hanke Polamkin verkkosivuilla

Ulkomaisten työntekijöiden heikot majoitusolot kertovat usein muustakin hyväksikäytöstä – väärinkäytösten torjuminen vaatii viranomaisilta tiiviimpää yhteistyötä

Viranomaisten välinen yhteistyö ja tiedonvaihto on avaintekijä myös majoitusoloihin liittyvien väärinkäytösten ehkäisemisessä. Työryhmä esittää valtakunnallista koordinoitua ja alueellisia moniviranomaisyhteistyöryhmiä, jotta viranomaisten välistä yhteistyötä voidaan parantaa.

<https://bit.ly/3tNBOFJ>; TEM:n Uutiskirje 17.6.2022

Toimialojen tulevaisuuden näkymissä epävarmuutta

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi 8.6. kuuden toimialan tilannekuvat ja tulevaisuuden näkymät. Toimialojen näkymiä tarkasteltiin seuraavilta aloilta: elintarvikeala, kaivosteollisuus, luonnontuotteet, matkailu, sosiaali- ja terveysala sekä uusiutuva energia.

Koronapandemia ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan ovat vaikuttaneet suoraan tai epäsuoraan yritysten liiketoimintaan ja tulevaisuuden näkyymiin useilla toimialoilla.

<https://bit.ly/3HG6grm> TEM:n Uutiskirje 10.6.2022

Digibarometri 2022: Suomi jälleen kakkosena kansainvälisessä vertailussa digitalisaation hyödyntämisessä

Suomi on jo kolmatta vuotta peräkkäin toisella sijalla Digibarometrin kansainvälisessä vertailussa. Viime vuoden tavoin ensimmäiseksi sijoittui Tanska ja tällä kertaa kolmanneksi nousi Norja.

<https://www.lvm.fi/-/digibarometri-2022-suomi-jalleen-kakkosena-kansainvalisessa-vertailussa-digitalisaation-hyodyntamisessa-1771124>

IMO:ssa viimeisteltiin lyhyen aikavälin päästövähennyskeino – Suomen huolet kuultiin

Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n meriympäristön suojelukomitea kokoontui 6.-10.6.2022.

Etäkokouksessa tarkennettiin ohjesäännöin jo kesäkuussa 2021 neuvoteltua lyhyen aikavälin päästövähennyskeinoa. Keino koostuu olemassa olevien alusten energiatehokkuuden parantamisesta sekä alusten hiili-intensiteetin rajoittamisesta.

<https://valtioneuvosto.fi/-/imo-ssa-viimeisteltiin-lyhyen-aikavalin-paastovahennyskeino-suomen-huolet-kuultiin>

Tutkimus: Digitaalisuus, innovaatiot ja vienti ennustavat yritysten skaalautuvuutta ja tuottavuutta

Digitaalinen liiketoiminta sekä vienti- ja kasvuhakuisuus ovat tärkeimpiä yrityksen skaalautuvuuden ennustajia. Myös innovaatiotoiminnalla havaittiin positiivinen yhteys skaalautuvuuteen eli yrityksen liikevaihdon kasvuun ilman, että kulut kasvavat samassa suhteessa. Skaalautuvaa liiketoimintaa on Suomessa eniten ICT-alalla, prosessiteollisuudessa ja kaupan alalla. Tämä selviää 20.6.2022 julkaistussa työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamassa ETLA:n tutkimuksessa ”Millaista on skaalautuva liiketoiminta?”

<https://bit.ly/3xRtaYh> TEM:in Uutiskirje 23.6.2022

Uusi länsi – 12 näkökulmaa maailmaan Ukrainan sodan jälkeen

Kevät 2022 on tuonut maailmaan järistyksen, joka vastaa 1990-luvun alun tapahtumia Neuvostoliiton luhistuessa. Muutos on nopea, eivätkä kaikki prosessit ole välttämättä edes vielä näkyvissä. Uusi Länsi on 12 asiantuntijan näkemys siitä, mitä vaikutuksia Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydellä ja Ukrainan sodalla on maailmaan.

<https://www.eva.fi/blog/2022/06/16/uusi-lansi-12-nakokulmaa-maailmaan-ukrainan-sodan-jalkeen/>
Kolme imperiumia - Eva

Suomen tulisi pyrkiä olemaan Naton mallioppilas - Suomen panoksella tulee olemaan merkitystä sotilasliiton itälaudalle

Naton huippukokouksessa kesäkuussa 2022 sotilasliitto kutsui Suomen ja Ruotsin jäsenikseen. Valmistautuessaan jäsenyyteen Suomen on pohdittava, millä tavoin se osallistuu Naton ydintehtäviin ja hyödyntää jäsenyyttään parhaalla mahdollisella tavalla.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vanhempi tutkija Edward Hunter Christie instituutin Globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta esittää suosituksia, jotka tukevat Suomen siirtymistä Naton jäseneksi.

Christien mukaan Suomen tulisi alusta lähtien pyrkiä olemaan "mallioppilas" Natossa. Suomen olisi esimerkiksi sitouduttava pitämään puolustusmenot yli 2 prosentin tasolla. "Tämä olisi poliittinen viesti sekä kotimaassa että liittolaisille, että Suomi sitoutuu pitkällä aikavälillä ylläpitämään tasoa, joka on sopusoinnussa Nato-jäsenyyden kanssa", kirjoittaja sanoo.

Suomen tulisi myös merkittävästi tukea pelote- ja puolustusvalmiutta Itämeren alueella, Baltian maissa sekä muiden itäisten jäsenmaiden alueella. "Tällä alueella Suomen panoksella on eniten merkitystä ja sitä odotetaan eniten", kirjoittaja toteaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/a-policy-agenda-for-finlands-entry-into-nato>

Etyj on olemassaolonsa perusteita koskevassa kriisissä - Sota Ukrainassa muutti Euroopan turvallisuusympäristöä

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö Etym on maailman suurin alueellinen turvallisuusjärjestö, mutta osallistujamaiden yhteinen käsitys instituutiosta ja sen edistämästä turvallisuudesta on rapautunut vuodesta 2008 lähtien. Ennen Venäjän täysimittaista hyökkäystä Ukrainaan helmikuussa 2022 oli vireillä keskustelu siitä, mikä rooli Etyjillä tulisi olla Euroopan yhteisen

turvallisuuden vahvistajana. Etyjin ongelmien ytimessä on kysymys myös siitä, mitä järjestö tänä päivänä symboloi. Aloitteet vuoropuhelun ja luottamuksen rakentamiseksi, kuten ehdotus Helsingin hengen elvyttämisestä, ovat tällä hetkellä Etyjin tavoin välitilassa.

Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa väitöskirjatutkija Bradley Reynolds Helsingin yliopistosta ja väitöskirjatutkija Johanna Ketola Turun yliopistosta tarkastelevat Helsingin hengen elvyttämiseen liittyviä rajoitteita ja mahdollisuuksia Ety-huippukokouksen 50-vuotispäivän lähestyessä. Vaikka Helsingin hengen elvyttäminen on ollut aikaisemmin rajoitetun menestyksekkästä, tutkijoiden mukaan on aika miettiä, miltä uudenlainen Helsingin henki voisi näyttää.

"On totta, että jonakin päivänä Euroopan turvallisuus ja yhteistyö on rakennettava uudelleen. Vuoden 2022 ei pitäisi jättää epäilystäkään siitä, että Etyjiä tulisi hyödyntää ja varustaa uusin työkaluin uutta aikakautta varten", kirjoittajat sanovat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/the-osce-and-a-21st-century-spirit-of-helsinki>

Vetäytyminen Afganistanista ei poista ulkovaltojen vastuuta - Kansainvälisellä yhteisöllä on edessään vaikeita valintoja

Kansainvälisen intervention päättymisestä Afganistanissa on kulunut nyt vuosi, ja Taliban-hallinto on johtanut maata odotettua vakaammin. Hallinto kuitenkin sortaa ihmisoikeuksia, ja lisäksi Talibania haastavat muun muassa sisäiset jakolinjat, poliittinen väkivalta ja taloudellinen ahdinko. Peruspalveluissa on mittavia ongelmia, ja yli puolet väestöstä on akuutin avun tarpeessa. Uusimmassa Ulkopoliittisen instituutin julkaisussa johtava tutkija Katariina Mustasilta Suomi Afganistanissa -projektista, vieraileva johtava asiantuntija Olli Ruohomäki globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta ja vanhempi tutkija Timo R. Stewart Euroopan unionin tutkimusohjelmasta muistuttavat, ettei kansainvälisten joukkojen vetäytyminen ole poistanut ulkovaltojen vastuuta Afganistanin kohtalosta. Maan hallinnosta riippumatta kansainvälinen yhteisö voi edelleen parantaa afganistanilaisten tilannetta, ja kaikki tilaisuudet vaikuttaa nykyhallintoon ovat merkittäviä. "Olennaista on kyetä käyttämään hyödyksi sotatilan päättymisen luomia mahdollisuuksia. Tämä ei tarkoita ihmisoikeuksista joustamista", kirjoittajat painottavat.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/vuosi-talibanin-valtaannoususta>

Uusi työnantajille suunnattu neuvontapalvelu helpottaa kansainvälisiä rekrytointeja

Työnantajille suunnattu Work in Finland -neuvontapalvelu auttaa työnantajia kansainvälisissä rekrytoinneissa. Elokuussa käynnistynyt maksuton palvelu tarjoaa yhden luukun -periaatteella neuvoja kansainvälisten osaajien rekrytointiin, palkkaus- ja lupaprosesseihin sekä Suomeen asettautumiseen liittyviin kysymyksiin. <https://bit.ly/3KIUnlX>

AV-alan kasvupotentiaali tunnistettu – toimiala julkisti ehdotuksensa julkisen sektorin ja av-alan toteutettavaksi kasvusopimuksen avulla

Av-alan edustajat luovuttivat elinkeinoelämän näkemyksen tavoitteista ja tarvittavista toimenpiteistä työ- ja elinkeino-, sekä opetus- ja kulttuuriministeriön edustajille Screen Helsinki –tapahtumassa 31.8.2022. Tavoitteena on synnyttää yhdessä avoimeen dialogiin perustuva kasvusopimus eli uusi toimintamalli, joka tähtää av-alan yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen.

<https://bit.ly/3RxMXEa>

Hallituksen esitys: Finnveralle paremmat edellytykset myöntää pieniä suoria vientiluottoja

Hallitus esittää 1.9.2022 julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain muuttamista. Esityksen tavoitteena on erityisesti parantaa pienten vientihankkeiden sekä pienten ja keskisuurten yritysten vientimahdollisuuksia, kun yritykset saavat vientihankkeilleen nykyistä paremmin rahoitusta. <https://bit.ly/3xiTBqn>

Vaikuttavuutta verkostoilla! EU-verkosto-pelikirja on julkaistu

Euroopan unioni ja sen instituutiot ovat keskeinen vaikuttamisen paikka suomalaisille yrityksille ja muille toimijoille. Eurooppalaiset verkostot avaavat kaiken kokoisille yrityksille mahdollisuuksia vaikuttaa niitä koskevaan EU-sääntelyyn, rahoitukseen ja yhteistyön muotoihin. Lisäksi kansainväliset verkostot ovat usein – ainakin epäsuorana – apuna EU-rahoituksen saamisessa.

<https://bit.ly/3D5gDnY>

Energia-alan englanninkielinen tietopaketti ilmestynyt

Tilastokeskus on julkaissut **Energy in Finland 2022** -tietopaketin. Julkaisuun on koottu energia-alan keskeisimpiä tilastotietoja taulukoina, kuvioina ja infograafeina.

Energy in Finland -julkaisu sisältää tietoja muun muassa energian kokonaiskulutuksesta, uusiutuvista energialähteistä, sähköstä, lämmityksestä, teollisuudesta, liikenteestä sekä kasvihuonekaasupäästöistä. Julkaisussa Suomen tietoja verrataan kansainvälisesti etenkin EU:n tietoihin ja energia- ja ilmastotavoitteisiin.

<https://www.stat.fi/uutinen/energia-alan-englanninkielinen-tietopaketti-ilmestynyt>

Ilmastoturvallisuus tulisi nähdä osana suurvaltapolitiikkaa - Uusi näkökulma mahdollistaisi kansainvälisen yhteistyön jatkumisen

Viime vuosikymmeninä kansainvälinen yhteistyö ilmastoturvallisuudessa on keskittynyt ilmastomuutoksen "turvallistamiseen" eli sen esittämiseen turvallisuuspoliittisena kysymyksenä ja yhteisenä uhkana. Nykyisessä kansainvälispoliittisessa tilanteessa ilmastoturvallisuudesta on kuitenkin tullut osa-alue, jossa kansainvälinen yhteistyö on vähäistä tai olematonta. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on viimeisin esimerkki siitä, miten yhteistyö on lamaantunut sellaisten maiden välillä, joiden pitäisi toimia yhdessä ilmastoturvallisuuden edistämiseksi.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa vanhempi tutkija Emma Hakala instituutin globaalin turvallisuuden tutkimusohjelmasta ja ennakoinnin ja politiikan asiantuntija Vadim Kononenko Euroopan ympäristövirastosta kirjoittavat, että nykyinen geopoliittinen tilanne ja ihmiskunnan lisääntyvä haavoittuvuus ilmastomuutokselle edellyttävät uutta näkökulmaa ilmasto- ja ympäristöturvallisuuteen. Hakala ja Kononenko ehdottavat keinoja, joiden avulla nämä aiheet voidaan pitää erillään tämän hetken geopoliittisesta umpikujasta, ja hahmottelevat uudenlaista tapaa tarkastella ilmastoturvallisuutta.

"Jotta ilmastomuutoksen moninaisia ja monimutkaisia turvallisuusvaikutuksia voidaan käsitellä, turvallisuuden käsite on nähtävä laajempaan kokonaisuuteen kuin kansallinen turvallisuus. Se on yhdistettävä jokapäiväiseen turvallisuuteen, ihmisarvoon ja kykyyn elää hyvää elämää", kirjoittajat toteavat. "Ilmastoturvallisuutta koskeva yhteistyö olisi nähtävä osana laajempaa pyrkimystä edistää ympäristön, yhteiskunnan ja talouden kestävyyttä." <https://www.fiaa.fi/julkaisu/re-securitizing-climate>

Pohjoismaista yhteistyötä kriisinsietokyvyn vahvistamiseksi tulee lisätä - Uusi raportti esittää neljä politiikkasuositusta

Suhtautuminen kriisivalmiuteen ja huoltovarmuuteen on muuttunut Pohjoismaissa merkittävästi koronapandemian ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan myötä. Monet kansainvälisistä kriittisten hyödykkeiden toimitusketjuista ovat osoittautuneet alttiiksi globaaleille häiriöille. Suomen ja Ruotsin mahdollisen Nato-jäsenyyden voidaan odottaa tiivistävän pohjoismaista yhteistyötä eri osa-alueilla, mutta yhteistyön kehittäminen myös kriisinsietokyvyn lujittamiseksi parantaisi riskeihin valmistautumista.

Ulkopoliittisen instituutin uudessa raportissa Nordic resilience: Strengthening cooperation on security of supply and crisis preparedness tarkastellaan kriiseihin varautumista Pohjoismaissa. Laajaan vertailevaan analyysiin perustuvassa raportissa esitetään neljä politiikkasuositusta alueellisen yhteistyön vahvistamiseksi: Pohjoismaiden tulisi muodostaa kriisinsietokyvyn puitesopimus, työskennellä yhdessä uhkakuvien ennakoinniseksi, perustaa erillinen rahasto huoltovarmuus- ja kriisiyhteistyötä varten sekä luoda alueellinen julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden verkosto.

Raportin mukaan yhteispohjoismainen näkemys kriiseihin varautumisesta auttaisi ennakoimaan aiempaa paremmin riskejä, jotka vaikuttavat koko alueeseen. "Mikä tahansa haitallinen tilanne yhdessä Pohjoismaassa voi johtaa heijastevaikutuksiin toisissa. Tämän vuoksi on sekä käytännöllisestä että arvoperustaisesta näkökulmasta kaikkien etu, että Pohjoismailla on riittävästi kriisinsietokykyä", raportin kirjoittajat toteavat. <https://www.fiaa.fi/julkaisu/nordic-resilience>

Ruoan hinnannousu vaikuttaa pahimmin hauraisiin maihin

Globaali ruoan hinta alkoi kasvaa syksyllä 2020 pandemian aiheuttamien kansainvälisten toimitusketjuongelmien ja maailmanlaajuisen siirtolaistyövoimapulan myötä (kuvio 1). Vuonna 2021

ilmastonmuutoksesta johtuvat äärimmäiset sääolosuhteet pienensivät satoja samalla, kun energian hintojen nousu nosti tuotanto- ja kuljetuskustannuksia ja kasvatti ruoan hintaa edelleen. Venäjän hyökättyä Ukrainaan jo valmiiksi korkeassa ruoan hinnassa nähtiin uusi, jyrkkä nousu. Sota Ukrainassa esti tavanomaisen sadonkorjuun, tuhosi viljelyalueita ja sulki tärkeitä vientisatamia heikentäen myös ruoan saatavuutta. Ukraina ja Venäjä vastaavat yhdessä noin 34 prosentista vehnän, 27 prosentista ohran ja yli 70 prosentista auringonkukkaöljyn globaalista viennistä [1]. Heinäkuussa 2022 globaali ruoan hinta kuitenkin laski takaisin sotaa edeltäneelle tasolle. Lasku johtui runsaasta ruokaöljyjen sadosta, Indonesian palmuöljyn vientirajoituksen poistosta, viljojen sadonkorjuun alkamisesta sekä Ukrainan ja Venäjän välisestä sopimuksesta viljatoimitusten jatkamiseksi Mustallamerellä. Globaali ruoan hinta on kuitenkin edelleen 41 prosenttia korkeammalla vuoteen 2019 verrattuna.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/ruoan-hinnannousu-vaikuttaa-pahimmin-hauraisiin-maihin/>

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF päivitti suhtautumistaan pääomavirtojen rajoituksiin

IMF on perinteisesti profiloitunut vapaiden pääomaliikkeiden puolestapuhujana 2000-luvun alkuvuosina IMF tuki pääomaliikkeiden rajoitusten laajaa purkamista. Pääomaliikkeiden nähtiin tuovan nouseville markkinoille tärkeitä investointeja sekä lisäävän kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden tehokkuutta ohjaamalla pääomia tuottavimpaan käyttöön ympäri maailmaa. Samaan aikaan kuitenkin kertyi kokemuksia pääomaliikkeiden liian nopean vapauttamisen aiheuttamista kriiseistä sekä empiiristä ja teoreettista näyttöä siitä, että täysin vapaat pääomaliikkeet eivät ehkä automaattisesti tuokaan mukanaan kestävää talouskasvua. Monet nousevat taloudet ottivat käyttöön pääomaliikkeiden negatiivisia vaikutuksia hillitseviä politiikkavälineitä, joista osa on varsinaisia pääomaliikkeiden rajoituksia ja osa rahoitusvakaussuhkia torjuvia makrovakaussuhkia. Samalla nousevat taloudet alkoivat vaatia IMF:ltä vähemmän mustavalkoista analyysia ja politiikkaneuvontaa pääomavirtojen hallintaan.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2022/kansainvalinen-valuuttarahasto-imf-paivitti-suhtautumistaan-paaomavirtojen-rajoituksiin/>

Ukrainan sota nosti Helsinki-Tallinna-tunnelihankkeen uudella tavalla tapetille – ja tällä kertaa EU voi olla valmis avaamaan kukkaronsa

<https://www.finanssiala.fi/kolumni/ukrainan-sota-nosti-helsinki-tallinna-tunnelihankkeen-uudella-tavalla-tapetille-ja-talla-kertaa-eu-voilla-valmis-avaamaan-kukkaronsa/>

Pakotteiden jälkeinen maailma on entistä vaarallisempi – ”Bisneksessä pitää olla vielä enemmän hereillä”

Kun kansainvälinen kauppa sopeutuu uusiin pelisääntöihin, kasvavat myös pakotteiden kiertämiseen liittyvät riskit. <https://www.svkk.fi/artikkelit/pakotteiden-jalkeinen-maailma-on-entista-vaarallisempi/>

Miten Suomea luotsataan epävarmassa kansainvälisessä tilanteessa? Ministeriöiden tulevaisuuskatsaus tarjoaa eväitä päätöksentekijöille

Pitkittynyt koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja kiihtyvä ilmastonmuutos on johtanut Suomen ja koko maailman tilanteeseen, jossa tulevaisuus näyttää varsin epävarmalta. Epävarmassa tilanteessa päätöksenteko on vaikeaa. Suomessa pidetään eduskuntavaalit keväällä 2023, ja uuden hallitusohjelman pitäisi linjata lähivuosien politiikasta.

Ministeriöt julkaisivat tulevien päättäjien tueksi yhteisen tulevaisuuskatsauksen, joka antaa kattavan kuvan nykytilanteesta sekä näkymiä siihen, miten haasteita voisi ratkaista.

<https://bit.ly/3BHT56G> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 16.9.2022

Ratkaisuja globaaleihin kehityshaasteisiin

Viime vuosina totutusti vakaissakin maailmankolkissa olemme kulkeneet kriisistä toiseen. Ilmastonmuutoksen vaikutukset alkavat toteutua, ja luontokato ja luonnonvarojen ylikulutus ovat nousseet tietoisuuteemme. Samalla pandemia kaikkine vaikutuksineen ja kiristynyt maailmanpolitiikka ovat haastaneet aiempaa kehitystä ja yhteisymmärrystä. <https://bit.ly/3BHPgOu>

Kilpailukykyneuvostossa aiheina EU:n sisämarkkinoiden hätäapuväline sekä ekosuunnittelu

EU:n kilpailukykyneuvostosta vastaavat ministerit kokoontuivat Brysseliin 29.9.2022 käsittelemään sisämarkkinoihin ja teollisuuspolitiikkaan liittyviä aiheita. Ministerikokouksessa keskusteltiin EU:n sisämarkkinoiden kriisinsietokyvystä sekä tuotteiden ekologisesta suunnittelusta. <https://bit.ly/3SrOJYb>
Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 30.9.2022

Viennin rahoitusta fossiilisiin polttoaineisiin vähennetään kansainvälisin sopimuksin – Finnvera rajoittaa vientitakuuta öljy- ja kaasuhankkeisiin

Finnvera ei myönnä jatkossa vientitakuuta uusiin öljy- tai kaasukenttiin, vanhojen laajennuksiin tai niihin liittyvään kiinteään infrastruktuuriin, kuten öljyputkien rakentamiseen. Finnveran hallituksen hyväksymä toimialalinjaus perustuu Finnveran strategian ilmastotoumuutoksen vastaisiin toimiin ja tavoitteisiin sekä kansainvälisiin ilmastotavoitteisiin, joihin Suomi valtiona on sitoutunut. <https://bit.ly/3E0LIKe> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 30.9.2022

Keskuskauppakamarin juridiikkakatsaus

https://kauppakamari.fi/wp-content/uploads/2022/09/Juridiikkakatsaus-2-2022_verkko.pdf

Matkailuyritysten suhdanneodotuksissa näkyy talouden epävarmuus

Matkailualan yritysten lähiajan suhdannenäkymät ovat selkeästi vuoden takaista heikommat, mutta muihin toimialoihin nähden myönteisemmät. Työllistämisedotukset matkailualan yrityksissä ovat kuitenkin paremmat kuin vuosi sitten. Osaavan työvoiman saatavuuteen liittyy edelleen haasteita. Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksia matkailuyritykset kokevat enemmän kuin muiden palvelualojen yritykset. Tiedot perustuvat 14.10.2022 julkaistuun matkailun pk-yritysbarometriin. <https://bit.ly/3eHsgrs> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 14.10.2022

Tietopaketti meriteollisuuden rahoitus- ja tukimahdollisuuksista julkaistu

Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut verkkosivuillaan tietopaketin meriteollisuuden kestäväen kilpailukykyneuvoston kehittämiseen tarjolla olevista kotimaisista ja kansainvälisistä rahoitus- ja tukimahdollisuuksista.

Tietopaketista löytyy tiivistetysti tietoa eri rahoitus- ja tukimahdollisuuksista sekä niiden soveltuvuudesta alan toimijoille. Lisäksi tietopaketissa on kerrottu saatavilla olevista kansainvälistymisrahoitusneuvonta ja työvoiman saantia edistävästä palveluista, sekä meriteollisuuden toimijoiden kannalta keskeisistä kansallisista ja kansainvälisistä ohjelmista ja strategialinjauksista. <https://bit.ly/3TrgzEg> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 14.10.2022

EU:n vihreä siirtymä uhkaa vesittyä geopoliittisten jännitteiden vuoksi - Sota Ukrainassa on sekä vauhdittanut että rajoittanut ilmastotoimia

Euroopan unionia on syksystä 2021 alkaen koetellut energiakriisi, joka on saanut alkunsa globaalien energiatoimitusten ongelmista sekä eurooppalaisen energian aiempaa alhaisemmasta tuotannosta. Kriisiä on vauhdittanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan, mikä on muuttanut merkittävästi eurooppalaisten näkemyksiä energiakaupasta Moskovan kanssa. EU julkisti toukokuussa REPowerEU-suunnitelman, jonka tarkoituksena on vähentää venäläisen energian tuontia ja nopeuttaa vihreää siirtymää.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Working Paper -julkaisussa vanhempi tutkija Marco Siddi Euroopan unionin tutkimusohjelmasta analysoi EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan keskeisimpiä vaiheita vuodesta 2021 tähän päivään. Julkaisussa tarkastellaan erityisesti REPowerEU-suunnitelman keskeisimpiä piirteitä ja arvioidaan sen mahdollista lopputulosta.

Kirjoittaja esittää, että vaikka Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on vauhdittanut EU:n toimia vihreän siirtymän edistämiseksi, ilmastotavoitteiden toteutumisessa on yhä monia ongelmia. Riskinä on, että venäläisen energian korvaamiseksi solmitaan uusia sopimuksia, joilla lisätään fossiilipolttoaineiden käyttöä. Mikäli EU:n riippuvuus hiilestä kasvaisi edes väliaikaisesti, tämä hankaloittaisi EU:n kykyä edistää ilmastotoimia monenkeskisessä yhteistyössä.

"EU:n ilmastodiplomatia on monenkeskisillä foorumeilla uskottavampaa ja vaikuttavampaa, jos sen taustalla tapahtuu konkreettista edistystä myös Euroopassa", Siddi kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/assessing-the-european-unions-repowerEU-plan>

Suurlähettiläs Ilkka Räisänen: Kasvuhakuisten suomalaisten yritysten kannattaa katsoa Keski-Aasiaan

Suomi, Puola ja Baltit ovat lähtökohtaisesti hyvin asemoituneina kasvavilla Keski-Aasian markkinoilla.

Rynnistys Keski-Aasian maihin on nyt kova, kun yritykset etsivät korvaavia markkinoita romuttuneelle Venäjän-kaupalle. Suomen ulkoministeriön kiertävän suurlähettilään Ilkka Räisänen mukaan lentokoneet ovat täynnä ja kilpailu kovenee. Eurooppalaisista isot saksalaiset, ranskalaiset ja italialaiset yritykset ovat valtaamassa markkinoita samoin kuin vahvat japanilaiset ja eteläkorealaiset yritykset.

<https://www.eastcham.fi/artikkelit/suurlahettilas-ilkka-raisanen-kasvuhakuisten-suomalaisten-yritysten-kannattaa-katsoa-keski-aasiaan/>

Toiveet kahden valtion ratkaisusta Lähi-idässä hiipuvat - Israelin ja palestiinalaisten tilannetta ei enää nähdä väliaikaisena

Jo vuosien ajan maailmalla on vallinnut laaja yksimielisyys siitä, että Lähi-idän rauhanprosessin tulisi johtaa kahden valtion ratkaisuun Israelin ja palestiinalaisten välillä. Alueella ei kuitenkaan ole ollut rauhaa eikä juuri prosessiakaan viime vuosina. Samaan aikaan israelilaiset elävät yhä terrorismin ja raketti-iskujen pelossa, kun taas palestiinalaiset elävät edelleen ilman täysiä oikeuksia 1990-luvulla sovittujen väliaikaisten järjestelyjen mukaisesti.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa Working Paper -julkaisussa vanhempi tutkija Timo R. Stewart instituutin Euroopan unionin tutkimusohjelmasta tarkastelee, millä tavalla käsitykset Israelin ja palestiinalaisten nykytilanteesta kehittyvät. Julkaisussa kuvataan, miten toistuvat epäonnistumiset pysyvän sopimuksen aikaansaamisessa sekä kehityssuunnat Israelissa ja palestiinalaisalueilla eivät juuri herätä toivoa kahden valtion tulevaisuudesta.

Kirjoittaja esittää, että kun toiveet kahden valtion ratkaisusta hiipuvat, huomio keskittyy yhä enemmän yhden valtion todellisuuteen ja sen sisäisiin valtarakenteisiin. Käsitettä *apartheid* käytetään yhä useammin kuvaamaan nykyistä tilannetta, jota ei pidetä enää väliaikaisena. Apartheid-käsitteen lisääntyvä käyttö on osoitus Lähi-idän rauhanprosessiin kohdistuvan luottamuksen rapautumisesta. Uskottavan prosessin puuttuessa tämä painopisteen siirtyminen jatkuu todennäköisesti myös tulevaisuudessa.

"Ulkopuolisten tahojen on varauduttava myös muihin lopputuloksiin kuin kahden valtion ratkaisuun, mikäli israelilaiset ja palestiinalaiset ryhtyvät tavoittelemaan sellaisia", Stewart kirjoittaa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/the-outlook-for-the-middle-east-peace-process>

Keski-Aasiassa valta vaihtuu monin eri tavoin - Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa lisää epävarmuutta ulkomaiden vaikutusvallasta

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on kiihdyttänyt keskustelua itsevaltaisten johtajien harjoittamasta aggressiivisesta ulkopoliitikasta. Autoritaarisia johtajia nousee valtaan yhä enenevässä määrin eri puolilla maailmaa. Tämä pätee myös Keski-Aasiaan, jossa Kazakstanissa, Tadžikistanissa, Turkmenistanissa, Uzbekistanissa ja Kirgisiassa valta on keskittynyt pienen piirin käsiin.

Ulkopoliittisen instituutin uusimmassa julkaisussa tutkijatohtori Kristiina Silvan instituutin EU:n ja Venäjän itäisen naapuruston tutkimusohjelmasta analysoi vallan vaihtumista Neuvostoliiton jälkeisissä Keski-Aasian maissa. Silvanin mukaan kaikissa alueen maissa hallinnon kyky varmistaa vallan vaihtuminen kitkattomasti on ollut puutteellista.

Vallanvaihdoksissa on ollut suuria eroja huolimatta Keski-Aasian maiden yhteisestä neuvostomenneisyydestä, poliittisten järjestelmien yhtäläisyyksistä ja maiden pyrkimyksestä oppia toistensa menestyksistä ja virheistä. Valta on vaihtunut perheenjäseneltä toiselle periytyväällä sekä eliitin kesken ja kansan aloittamien vallankumousten myötä. Alueen suurimpina ulkopuolisina toimijoina Kiina ja Venäjä ovat vaikuttaneet vallanvaihdoksiin suorasti ja epäsuorasti. Ukrainan sodan myötä suhtautuminen ulkomaiden vaikutusvaltaan on kuitenkin muuttunut.

"Näkemyks heikentyvästä Venäjästä muuttaa merkittävästi Keski-Aasian johtajien, eliitin, kansan ja naapurivaltioiden poliittisia tilannearvioita, mikä puolestaan luo odottamattomia kehityskulkuja tuleville vallanvaihdoksille", Silvan kirjoittaa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/leadership-successions-in-central-asia>

Toimialaraportti: metallien kaivostuotanto kasvanut viimeiset kymmenen vuotta Suomessa, tuontia silti tarvitaan

Vuonna 2021 Suomessa toimi yhdeksän metallimalmikaivosta ja 26 teollisuusmineraalikaivosta, ja metallimalmia ja teollisuusmineraalia louhittiin yhteensä 47,9 miljoonaa tonnia. Malminetsintä on kaivostoiminnan ja yhteiskunnan raaka-ainehuollon edellytys ja siihen investoitiin 68,5 miljoonaa euroa vuonna 2021, todetaan 26.10.2022 työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemasta kaivosalan toimialaraportissa. <https://bit.ly/3FZUHfu> Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 27.10.2022

Elämää muurien takana Palestiinalaisalueella

Israelin miehittämällä Palestiinalaisalueella asuu yli viisi miljoonaa ihmistä: kolme Länsirannalla ja kaksi Gazassa. Palestiinalaisalueella kytee nuorten turhautuminen niin miehitykseen kuin omaan hallintoonsa. [Elämää muurien takana Palestiinalaisalueella - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Pakkotyöllä tuotetut tavarat halutaan kieltää EU:n markkinoilla

Euroopan komissio ehdottaa sääntelyä pakkotyön tehokkaaksi torjumiseksi. Komission mukaan ei ole hyväksyttävää, että eurooppalaisiin kauppoihin päätyy tavaraa, joka on teetetty työntekijöitä uhkailemalla tai pakottamalla. Ulkoministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö järjestävät asiasta sidosryhmäkuulemisen 29. syyskuuta.

Kyseessä on ensimmäinen ehdotus EU-tason asetukseksi kieltää pakkotyöllä ja lapsityövoimalla valmistetut tuotteet EU:n markkinoilla. Asetusta sovellettaisiin kaikkiin yrityksiin sekä EU:ssa valmistettuihin tuotteisiin ja tuontituotteisiin.

[Pakkotyöllä tuotetut tavarat halutaan kieltää EU:n markkinoilla - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Ilmastokysymykset ovat myös turvallisuuspoliittisia kysymyksiä

”Kilpailu luonnonvaroista on monessa paikassa merkittävä konfliktien lähde. Näin itse Ugandassa, miten merkittävästi ilmastonmuutos ja luontokato jo vaikuttavat ihmisten elämään”, kertoo Anna Merrifield, joka on aloittanut vastaperustetun ulkoministeriön ilmasto- ja ympäristödiplomatian yksikön päällikkönä. [Ilmastokysymykset ovat myös turvallisuuspoliittisia kysymyksiä - Ulkoministeriö \(um.fi\)](#)

Aavikoituminen tuuppaa muuttovirrat liikkeelle

Aavikoituminen on hedelmällisen maan kuivumisen ja köyhtymisen ja aiheuttama viheliäinen prosessi, joka lopulta pilaa maan tuottokyvyn kokonaan. Maan muuttuminen viljelykelvottomaksi on myös keskeinen tekijä Afrikan ja Lähi-idän maiden muuttoliikkeiden taustalla.

[Aavikoituminen tuuppaa muuttovirrat liikkeelle - Ulkoministeriö](#)

Uusia mahdollisuuksia – suomalaisyritykset voivat hyödyntää Saksan vientiverkostoa

Saksalais-Suomalainen Kauppakamari (AHK Finland) auttaa suomalaisia yrityksiä pääsemään Saksan markkinoille ja vastaavasti saksalaisyrityksiä Suomen markkinoille. Sen palvelut kattavat kaiken yrityskohtaisesti räätälöidyistä markkina-analyyseista kattaviin Go-To-Market-hankkeisiin ja yrityksen perustamiseen Saksassa. Vuodesta 2017 lähtien se on myös avannut ovet Saksan ulkomailla sijaitsevien kauppakamarien (AHK-verkosto) laajaan verkostoon. [Uusia mahdollisuuksia – suomalaisyritykset voivat hyödyntää Saksan vientiverkostoa — Finncham](#)

FinnCham-harjoittelija Okon kuulumiset San Diegosta

[FinnCham-harjoittelija Okon kuulumiset San Diegosta — Finncham](#)

Annabellann FinnCham-harjoittelu Hongkongissa: Stressiä, businesstapaamisia sekä iloisia onnistumisia!

[Annabellann FinnCham-harjoittelu Hongkongissa: Stressiä, businesstapaamisia sekä iloisia onnistumisia! — Finncham](#)

FinnCham-harjoittelija Incan kuulumiset Hongkongista

[FinnCham-harjoittelija Incan kuulumiset Hongkongista — Finncham](#)

FinnCham-harjoittelijan kuulumiset San Diegosta - Nooran

[FinnCham-harjoittelijan kuulumiset San Diegosta — Finncham](#)

[FinnCham-harjoittelijan kuulumiset San Diegosta — Finncham](#)

FinnCham-harjoittelijan kuulumiset Hongkongista - Emman

[FinnCham-harjoittelijan kuulumiset Hongkongista — Finncham](#)

Ratkaisuja Suomelle

Edessämme on nyt valinta: uudistu tai näivety. Nykytila johtaa hitaaseen näivettymiseen. Suomen on valittava rohkean uudistumisen tie.

Keskuskauppakamari on koostanut ratkaisuja Suomen uudistamiseksi kilpailukykyiseksi ja hyvinvoivaksi yhteiskunnaksi, joka toimii vastuullisesti ja kasvaa kestävästi.

[Ratkaisuja Suomelle - Keskuskauppakamari](#)

Fossiilisten polttoaineiden kulutushuippu näköpiirissä – Venäjän sota kiihdyttää energiamurrosta

Venäjän hyökkäyssota kiihdyttää irtautumista fossiilisista polttoaineista ja niiden kulutushuippu saavutetaan vuonna 2025, kertoo tänään julkaistu Kansainvälisen energiajärjestö IEA:n World Energy Outlook -raportti. Venäjän sodan aiheuttamassa energiakriisissä pahin on arvion mukaan edessä talvella 2023–2024. Suomen asema on suojatumpi lisääntyvän ydin- ja tuulivoiman vuoksi, mutta Eurooppaa kriisi koettelee. Keskuskauppakamari korostaa investointien merkitystä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

[Fossiilisten polttoaineiden kulutushuippu näköpiirissä – Venäjän sota kiihdyttää energiamurrosta - Keskuskauppakamari](#)

Valtaosa yrityksistä haluaa luopua maahanmuuton saatavuusharkinnasta

Kauppakamarikyselyn mukaan vain noin 12 prosenttia yrityksistä haluaa säilyttää nykyisen ulkomaalaisten työntekijöiden rekrytoimiseen liittyvän saatavuusharkintajärjestelmän. Noin kolmasosa yrityksistä ilmoitti, että saatavuusharkinta on vaikeuttanut tai estänyt ulkomaalaisen työntekijän rekrytoinnin. Keskuskauppakamari esittää saatavuusharkinnasta luopumista mahdollisimman pian. Viimeistään seuraavassa hallitusohjelmassa tämä on asetettava tavoitteeksi ja toteutettava.

[Kauppakamarikysely: Valtaosa yrityksistä haluaa luopua maahanmuuton saatavuusharkinnasta - Keskuskauppakamari](#)

IEA:n pääjohtaja Fatih Birol tapasi suomalaisia yritysedustajia

Kansainvälisen energiajärjestö IEA:n pääjohtaja Fatih Birol tapasi tänään suomalaisen yrityskehityksen edustajia Keskuskauppakamarin tilaisuudessa. Tapaamisen aiheena oli energiakriisin vaikutukset ja tiet kriisistä eteenpäin. Pääjohtaja Birol korosti, että kansainvälisesti on jatkettava työtä hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Kriisin aiheuttaja on Venäjän hyökkäyssota ja maakaasun korkea hinta, ja lääke investoinnit päästöttömään energiaan.

[IEA:n pääjohtaja Fatih Birol tapasi suomalaisia yritysedustajia - Keskuskauppakamari](#)

Kauppaprosessit ovat osa yritysten riskienhallintaa – ole yrityksenne kauppaprosessikompassi!

Hienoa, kaupat saatiin kotiutettua ja kenties aivan uusi asiakassuhde solmittua. Loppu hoituukin sitten itsestään vai hoituuko? Monessa yrityksessä myynti ja markkinointi painottuu ja kauppaprosessit jäävät taka-alalle. Mitä sitten tarkoitetaan kauppaprosesseilla ja miksi ne ovat tärkeitä huomioida kansainvälisessä kaupassa?

Trade compliance, eli kauppaprosessi, voidaan suomentaa kaupankäynnin vaatimustenmukaisuudeksi, jolla kauppa toteutetaan lainsäädännön, kansainvälisten sopimusten ja viranomaisvaatimusten mukaisesti. Kauppaprosesseilla mahdollistetaan turvallinen ja sujuva kauppa sekä ostajalle että myyjälle.

[Kauppaprosessit ovat osa yritysten riskienhallintaa – ole yrityksenne kauppaprosessikompassi! - Keskuskauppakamari](#)

Herkkä Itämeri on kriittinen reittimme maailmalle

Itämeripäivä korostaa meille tärkeän meren merkitystä. Itämeri on haavoittuva ja herkkä luonnoltaan. Se on myös kriittinen reittimme maailmalle, jota haastavat niin talviolosuhteet, rehevöityminen, karikkoiset vedet kuin vilkas liikennekin. Merten suojelun eteen on tehty työtä, jatkossakin tehtävää riittää paljon kaikille Itämeren alueen maille ja eri toimijoille. On meidän kaikkien etu, että eri toimijat yhdistävät voimansa yhteisen päämäärän eteen.

[Herkkä Itämeri on kriittinen reittimme maailmalle - Keskuskauppakamari](#)

ATA carnet -tullausasiakirja helpottaa väli aikaista vientiä nyt myös Vietnamiin

Suomalaisilla yrityksillä on paljon vientimahdollisuuksia eri puolilla maailmaa. Markkinoita etsitään tutkimalla niitä, osallistumalla ulkomaisiin näyttelyihin ja messuille sekä esittelemällä tuotteita

mahdollisille kauppakumppaneille. Tavaränäytteiden ja näyttelytavaroiden väliaikainen vienti tapahtuu helpoiten ATA carnet -tulliasiakirjalla. ATA carnet'ta käytetään myös usein vietäessä väliaikaisesti ammatinharjoittamisvälineitä. ATA carnet'n tarve on korostunut erityisesti brexitin jälkeen, jolloin tulliasiakirja on helpottanut väliaikaista vientiä Isoon-Britanniaan. Nyt myös Vietnam on liittynyt ATA carnet -järjestelmään keväällä 2022.

[ATA carnet -tulliasiakirja helpottaa väliaikaista vientiä nyt myös Vietnamiin - Keskuskauppakamari](#)

Kaikki WTO:n jäsenmaat pääsivät sopuun yhteisistä tavoitteista – ”sopu tuli tärkeällä hetkellä” Geopoliittisen epävarmuuden keskellä maailmankaupassa otettiin kesäkuun puolessa välissä yllättäviä, mutta positiivisia askelia. Maailman Kauppajärjestö WTO:n (World Trade Organisation) ministerikokouksessa sovittiin kaikkien 164 jäsenmaan, mukaan lukien Yhdysvallat, Kiina, Venäjä, Intia, kesken Geneven Paketista, joka tuo maailmankauppaan hieman lisää ennakoitavuutta ja ratkaisuja muutamiin pitkään hirttäneisiin ongelmiin.

[Keskuskauppakamari: Kaikki WTO:n jäsenmaat pääsivät sopuun yhteisistä tavoitteista – ”sopu tuli tärkeällä hetkellä.” - Keskuskauppakamari](#)

Keskuskauppakamarin Ilmoituskanava-palvelu Belgiassa toimivien organisaatioiden käyttöön

Keskuskauppakamari on aloittanut belgialaisten kauppakamareiden kanssa yhteistyön, jonka kautta suomalainen Ilmoituskanava-palvelu saatetaan myös Belgiassa toimivien organisaatioiden käyttöön. Aivan uudenaikaisessa yhteistyömallissa maiden Keskuskauppakamarit tiivistävät yhteistyötään päivittäisen toiminnan tasolle ja tuovat Ilmoituskanava-palvelun nimellä Notification Channel myyntiin Belgian markkinoille.

[Keskuskauppakamarin Ilmoituskanava-palvelu Belgiassa toimivien organisaatioiden käyttöön - Keskuskauppakamari](#)

Maahantuloveroa ei tule ottaa käyttöön – taloudellisen työnantajan kustannukset ylittävät verotuotot

Valtiovarainministeriössä on valmistelussa taloudellista työnantajaa koskeva lainsäädäntö. Käytännössä kysymys on ulkomaisten yritysten työntekijöiden maahantuloverosta.

Keskuskauppakamarin mukaan lainsäädännön aiheuttamat kustannukset ylittävät verotuotot ja muutos heikentäisi Suomen kansainvälistä houkuttelevuutta.

[Maahantuloveroa ei tule ottaa käyttöön – taloudellisen työnantajan kustannukset ylittävät verotuotot - Keskuskauppakamari](#)

Finnvera secures Finnish exports – country monitoring provides crucial information about market risks

[Finnvera secures Finnish exports – country monitoring provides crucial information about market risks — Finncham](#)

So close, no matter how far – redefining international trade norms

[So close, no matter how far – redefining international trade norms — Finncham](#)

EU Global Gateway luo suomalaisille yrityksille merkittäviä digitaalisen ja vihreän siirtymän liiketoimintamahdollisuuksia kehittyvillä markkinoilla 4.11.2022 EU panostaa voimakkaasti älykkäiden, puhtaiden ja turvallisten yhteyksien edistämiseen Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan nopeasti kasvavilla kehittyvillä markkinoilla. EU Global Gateway -strategian tavoitteena on mobilisoida noin 300 miljardin euron investoinnit digitaalisuuteen, energiaan ja liikenteeseen sekä vahvistaa terveys-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmiä kaikkialla maailmassa vuosina 2021–2027.

<https://www.finncham.fi/news/2022/11/2/eu-global-gateway-luo-suomalaisille-yrityksille-merkittvi-digitaalisen-ja-vihren-siirtymn-liiketoimintamahdollisuuksia-kehittyvill-markkinoilla>

Toimialaraportti: Arvoketjuja vahvistamalla volyyymia luonnontuotealalle

Biopohjaiset luonnon raaka-aineet ja ainesosat voivat korvata fossiilipohjaisia tuontiraaka-aineita. Esimerkiksi ureaa voidaan korvata sienien itiöitä sisältävällä luonnonmukaisella valmisteella. Suomalaisista marjoista ja kasveista eristetyissä yhdisteissä on potentiaalia uusiin tuoteinnovaatioihin. Luonnontuotepohjaisilla tuotteilla olisi kysyntää, mutta siihen on haasteita vastata raaka-aineen puutteen ja jalostukseen tarvittavien erikoistekniikoiden vuoksi.

Tuotekehitykseen sekä valmistusmenetelmien ja -teknologioiden kehittämiseen tulisi myös panostaa. <https://bit.ly/3hwJpVZ>; Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 11.11.2022

Hallituksen esitys: Business Finland Oy:n julkiset hallintotehtävät täsmentyvät

Hallitus esittää 10.11.2022 muutoksia Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annettuun lakiin sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin. Laissa esitettäisiin täsmennettäväksi erityisesti niitä yhtiön julkisia hallintotehtäviä, jotka liittyvät rahoituskeskuksen vastuulle kuuluvaan rahoitustoimintaan.

<https://bit.ly/3NUt5ut>; Työ- ja elinkeinoministeriön uutiskirje 11.11.2022

Suomen uudistettava EU-ennakkovaikuttamisen toimintatavat

Suomen EU-ennakkovaikuttamisen toimintatapoja pitäisi uudistaa niin, että strategiset vaikuttamisen painopisteet linjataan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Keskuskauppakamarin mukaan Suomen kompastelu yhteisten EU-kantojen muodostuksessa voi pahimmillaan aiheuttaa suomalaisille yrityksille mittavia rahallisia tappioita tai jopa toimintaedellytysten murenemistä.

[Suomen uudistettava EU-ennakkovaikuttamisen toimintatavat - Keskuskauppakamari](#)

TILASTOKESKUS

Ulkomaisten suorien sijoitusten kannat kasvoivat vuonna 2021

Tilastokeskuksen mukaan ulkomailta Suomeen kohdistuvien suorien sijoitusten kannan arvo kasvoi vuoden 2021 aikana 2,5 mrd. euroa ja oli vuoden lopussa 76,2 mrd. euroa. Suomesta ulkomaille kohdistuvien sijoitusten arvo kasvoi 7,2 mrd. euroa, ja vuoden lopussa sijoituskanta oli 125,0 mrd. euroa. <https://stat.fi/julkaisu/cku2qrq6898lx0c581u0pv5tp>

TULLI

Tavaroiden ulkomaankauppa maakunnittain vuonna 2021

Tavaraviennin arvo nousi kaikissa maakunnissa vuonna 2021

Suomen tavaraviennin arvo oli vuonna 2021 Tullin ulkomaankauppatilastojen ennakkollisten tietojen mukaan 68,9 miljardia euroa ja tavaratuonnin arvo 72,8 miljardia euroa. Viennin arvo nousi 19,9 prosenttia vuodesta 2020. Tuonnin arvo nousi samalla ajanjaksolla 21,8 prosenttia.

Vuonna 2021 viennin arvo nousi Tullin ennakkollisten tietojen mukaan kaikissa maakunnissa.[1]

Viennin arvo nousi Uudellamaalla 2,7 miljardia euroa (+16,5 %), Varsinais-Suomessa 1,1 miljardia euroa (+16,2 %) ja Pirkanmaalla myös 1,1 miljardia euroa (+21,6 %). Suhteellisesti eniten viennin arvo nousi Kanta-Hämeessä (+38,6 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (+35,1 %). Viennin arvon kasvu oli pienintä Kymenlaaksossa (+5,9 %).

Uudenmaan osuus Suomen tavaroiden kokonaisviennistä laski 0,8 prosenttiyksikköä ja oli 28,0 prosenttia vuonna 2021. Varsinais-Suomen osuus laski hieman ja oli 11,7 prosenttia.

Kymenlaakson osuus laski 0,6 prosenttiyksikköä 4,6 prosenttiin. Osuudet nousivat eniten Kanta-Hämeessä, Etelä-Karjalassa ja Pohjois-Pohjanmaalla, 0,4 prosenttiyksikköä kussakin.

Uudenmaan osuus koko tavaratuonnin arvosta oli 55,9 prosenttia vuonna 2021. Maakunnan tuonnin arvo nousi 20,2 prosenttia. Tuonnin arvo laski Kainuussa (-22,7 %), mutta nousi muissa maakunnissa. Tuonnin arvo nousi eniten Manner-Suomen maakunnista Pohjanmaalla (+50,8 %) ja Lapissa (+50,4 %). <https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-maakunnittain-vuonna-2021>

TULLI

Tavaroiden ulkomaankauppa yritysten kokoluokittain, tammi-maaliskuu 2022

Ulkomaankauppa kasvoi vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä

Pk-yritysten vienti kasvoi 19,1 prosenttia

Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keskisuurten yritysten viennin arvo oli 2,8 miljardia euroa ja tuonnin arvo 5,5 miljardia euroa vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo kasvoi 19,1 prosenttia ja tuonnin arvo kasvoi puolestaan 20,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 15,2 prosenttia

tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 25,3 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta vuonna 2022.

Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä 15,0 miljardia euroa ja tuonnin 15,6 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo nousi 21,5 prosenttia tuonnin arvon noustessa 39,5 prosenttia.

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-tammi-maaliskuu-2022>

Tavaroiden ulkomaankauppa yritystyypeittäin vuonna 2021

Ulkomaan tavarakaupan keskittyminen kasvoi viennissä Kiinaan ja Viroon Kiinaan ja Viroon suuntautuvan viennin keskittyminen nousi vuonna 2021 merkittävästi. Viiden suurimman yrityksen osuus viennistä Kiinaan kasvoi 5,8 prosenttiyksikköä ja Viroon 6,6 prosenttiyksikköä edeltävästä vuodesta. Venäjälle suuntautuvan viennin viiden suurimman yrityksen osuus säilyi vuoden 2020 tasolla. Viennin keskittyminen Iso-Britanniaan laski 6,0 prosenttiyksikköä ja Yhdysvaltoihin 5,9 prosenttiyksikköä.

Pk-yritysten tavaravienti kasvoi suuryrityksiä enemmän vuonna 2021

Vuonna 2021 pk-yritysten viennin arvo oli 10,9 miljardia euroa, ja se kasvoi 23,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2020. Vienti kasvoi kaikissa tärkeimmissä tuoteluokissa. Pk-sektorilla kasvoi voimakkaimmin metsäteollisuuden tuotteiden vienti, jossa kasvua oli 54,7 prosenttia. Pk-yritysten osuus koko viennin arvosta oli 15,8 prosenttia. Pk-yritysten tuonnin arvo oli vuonna 2021 yhteensä 20,3 miljardia euroa. Vuodesta 2020 kasvua oli 12,6 prosenttia. Pk-yritysten tuonnin arvo on lähes kaksi kertaa niiden viennin arvon suuruinen. Pk-yritysten tuonti kasvoi kaikkien tärkeimpien tuoteluokkien osalta. Eniten se nousi kulkuneuvojen osalta (35,2 %) ja kemianteollisuuden tuotteissa (20,7 %). Pk-yritysten osuus koko tuonnin arvosta laski 2,3 prosenttiyksikköä ja oli 27,9 prosenttia. <https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritystyyppittain-vuonna-2021>

Tavaroiden ulkomaankauppa maakunnittain vuonna 2022 (1–6)

Tavaraviennin arvo nousi 17 maakunnassa tammi-kesäkuussa

Suomen tavaraviennin arvo oli tammi-kesäkuussa 2022 Tullin ulkomaankauppatilastojen ennakkolisten tietojen mukaan 39,3 miljardia euroa ja tavaratuonnin arvo 45,6 miljardia euroa.

Viennin arvo nousi 25,0 prosenttia vuoden 2021 vastaavasta ajanjaksosta. Tuonnin arvo nousi samalla ajanjaksolla 36,9 prosenttia.

Viennin arvo nousi 17 maakunnassa ja laski kahdessa maakunnassa vuoden 2022 tammi-kesäkuussa Tullin ennakkolisten tietojen mukaan. Tuonnin arvo nousi kaikissa maakunnissa. [1] Viennin arvo kasvoi Kainuussa 62,6 prosenttia, Lapissa 42,2 prosenttia ja Uudellamaalla 37,3 prosenttia. Viennin arvo laski Kymenlaaksossa 5,1 prosenttia ja Keski-Suomessa 7,0 prosenttia. Viennin arvo kasvoi Uudellamaalla 3,1 miljardia euroa, Varsinais-Suomessa 999 miljoonaa euroa ja Lapissa 825 miljoonaa euroa. Viennin arvo laski Kymenlaaksossa 76 miljoonaa euroa ja Keski-Suomessa 98 miljoonaa euroa.

Uudenmaan osuus Suomen tavaroiden kokonaisviennistä nousi ja oli tammi-kesäkuussa 29,4 prosenttia. Kymenlaakson, Keski-Suomen, Etelä-Karjalan, Pohjanmaan ja Pirkanmaan osuudet laskivat, kukin noin prosenttiyksikön. Lapin ja Varsinais-Suomen osuudet nousivat noin prosenttiyksikön. Muiden maakuntien osuudet Suomen tavaraviennin kokonaisarvosta eivät juuri muuttuneet.

Uudenmaan osuus koko tavaratuonnin arvosta oli 57,7 prosenttia tammi-kesäkuussa. Maakunnan tuonnin arvo nousi 43,8 prosenttia ja noin 18 miljardia euroa. Jyrkintä tuonnin arvon nousu oli Manner-Suomen maakunnista Lapissa (+62,2 %). Tuonnin arvo nousi suhteellisesti vähiten Pohjois-Karjalassa (+3,6 %) ja Etelä-Karjalassa (+3,8 %).

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-maakunnittain-vuonna-2022-1-6->

Tavaraviennin arvosta 14,8 prosenttia jälleenvientiä vuonna 2021

Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan Suomen tavaraviennin arvo vuonna 2021 oli 68,9 miljardia euroa. Viennin arvo nousi 20,0 prosenttia vuodesta 2020. Viennin arvosta 10,2 miljardia euroa oli jälleenvientiä, eli muualla kuin Suomessa tuotettujen tavaroiden vientiä. Jälleenviennin arvo nousi 14,8 prosentin tasolle kokonaisviennistä, kun vuonna 2020 osuus oli 13,5 prosenttia. Jälleenviennin arvo nousi 32,1 prosenttia edellisvuodesta.

Ruotsi oli vuonna 2021 edellisvuoden tapaan Suomen suurin jälleenvientimaa jälleenviennin arvon mukaan laskettuna. Viro oli toiseksi suurin ja Saksa kolmanneksi suurin jälleenvientimaa viime vuonna. Seuraavaksi suurimpia jälleenvientimaita olivat Venäjä ja Yhdysvallat. Jälleenviennin osuus kokonaisviennin arvosta oli Suomen tärkeimmistä kauppakumppaneista suurin Viron (47,5 %) kohdalla.

Jälleenviennin arvo oli suurin teollisuuskoneiden ja -laitteiden viennissä. Toiseksi suurin jälleenviennin arvo oli sähkökoneiden ja -laitteiden ryhmässä. Kolmanneksi eniten jälleenviennin oli öljyjaloiteita ja sähkövirtaa. <https://tulli.fi/-/jalleenvienti-vuonna-2021>

Suuryritysten ulkomaankauppa kasvoi pk-yrityksiä enemmän vuoden 2022 toisella neljänneksellä

Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keskisuurten yritysten viennin arvo oli 3,0 miljardia euroa ja tuonnin 5,9 miljardia euroa vuoden 2022 toisella neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo kasvoi 4,1 prosenttia tuonnin arvon noustessa 12,6 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 14,3 prosenttia tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 24,8 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta vuonna 2022.

Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2022 toisella neljänneksellä 17,2 miljardia euroa ja tuonnin 16,8 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo nousi 31,7 prosenttia ja tuonnin arvo puolestaan nousi 47,6 prosenttia.

<https://tulli.fi/-/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-huhti-kesakuu-2022>

Suomen vienti Saksaan nousi 16,5 prosenttia tammi-kesäkuussa 2022

Suomen kaupan arvo Saksan kanssa kasvoi selvästi tammi-kesäkuussa. Jyrkintä kaupan arvon kasvu oli sekä viennissä että tuonnissa kemianteollisuuden tuotteiden, metallien ja malmien kohdalla. Vienti- ja tuontihintojen nousulla oli suuri vaikutus ulkomaankaupan arvoihin tietyissä tavararyhmissä.

Saksassa ulkomaankaupan arvo kokonaisuudessaan kasvoi selvästi tammi-kesäkuussa. Sekä tuonti että vienti nousivat maan tärkeimpien kauppakumppaneiden kanssa. Suomi oli tammi-kesäkuussa Saksan 24. suurin vientimaa ja 28. suurin tuontimaa.

Suomen alijäämä Saksan kanssa käytävässä kaupassa kasvoi tammi-kesäkuussa edelleen viime vuodesta. <https://tulli.fi/-/suomen-ja-saksan-valinen-kauppa-vuonna-2022-1-6->

Seuraa meitä myös:

Kauppakamari <https://kauppakamari.fi/>

Kauppayhdistykset <https://kauppayhdistys.fi/>

FinnChamin verkkosivut palvelevat osoitteessa www.finncham.fi – artikkeleita maailmalta ja kotimaasta

ATA carnet – tavaroiden väliaikaiseen vientiin, www.atacarnet.fi

Vientiasiakirjat – www.vientiasiakirjat.fi

Ansiomerkit Kerro ansiotuneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat. Palkitse ansiomerkillä! Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä. Kiire ja uudet haasteet vievät, mutta välillä on hyvä pysähtyä kiittämään. <https://ansiomerkki.fi/>

Välimiesmenettely on luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Sopimuksen tekoa helpottavat mallivälityslausekkeet. <https://arbitration.fi/>

Sovittelu on vapaaehtoinen ja luottamuksellinen menettely, jossa puolueeton kolmas osapuoli (sovittelija) avustaa asianosaisia (kahta tai useampaa) heidän riitansa sovinnollisessa ratkaisussa ja/tai riitojen välttämässä. Sovittelu auttaa myös liikesuhteiden ja henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämisessä. <https://arbitration.fi/fi/sovittelu>